KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2015/455

av den 23 juli 2014

om det statliga stöd SA.34826 (2012/C), SA.36005 (2013/NN) som Grekland har genomfört till förmån för Piraeus Bank Group beträffande rekapitaliseringen och omstruktureringen av Piraeus Bank SA

[delgivet med nr C(2014) 5217]

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett medlemsstaterna och berörda parter tillfälle att yttra sig ([1]), och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

1.1 FÖRFARANDE I SAMBAND MED PIRAEUS BANK

(1) Genom beslut av den 19 november 2008 godkände kommissionen en stödordning med namnet ”Support Measures for the Credit Institutions in Greece” (stödåtgärder till förmån för kreditinstituten i Grekland) (nedan kallad *stödordningen för bankindustrin i Grekland*) för att säkerställa stabiliteten i det grekiska finansiella systemet. Stödordningen för bankindustrin i Grekland gör det möjligt att bevilja stöd i form av en av de tre åtgärder som ingår i stödordningen, dvs. en rekapitaliseringsåtgärd, en garantiåtgärd och en åtgärd i form av statsobligationslån ([2]). I maj 2009 rekapitaliserade Grekland Piraeus Bank (nedan kallad *banken* ([3])) inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden.

(2) I skäl 14 i beslutet av den 19 november 2008 angavs att en omstruktureringsplan för mottagarna av rekapitaliseringsåtgärden skulle anmälas till kommissionen.

(3) Den 23 juli 2010 överlämnade de grekiska myndigheterna en omstruktureringsplan till kommissionen. Kommissionen registrerade den planen, efterföljande uppdateringar av planen och kompletterande upplysningar från de grekiska myndigheterna som stödärende SA.30342 (PN 26/2010) respektive stödärende SA.32787 (2011/PN).

([1]) Se kommissionens beslut av den 27 juli 2012 om det statliga stödet SA 34826 (2012/C, f.d. 2012/NN), *Grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av Piraeus Bank* (EUT C 359, 21.11.2012, s. 43).

([2]) Kommissionens beslut av den 19 november 2008 i stödärende N 560/2008, *Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (stödåtgärder till förmån för kreditinstitutionerna i Grekland), EUT C 125, 5.6.2009, s. 6. Ärendet registrerades som SA.26678 (N 560/2008). Stödordningen förlängdes och ändrades sedan på det sätt som beskrivs i fotnot 4.

([3]) Med banken avses här Piraeus Bank Group.

(4) Banken har flera gånger erhållit statliga garantier och statsobligationslån inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland ([4]). Den har även erhållit statligt garanterat akut likviditetsstöd.

(5) Den 20 april 2012 lämnade den grekiska finansiella stabilitetsfonden en utfästelse till banken där den åtog sig att delta i bankens ökning av aktiekapitalet. Den 28 maj 2012 beviljade den grekiska finansiella stabilitetsfonden en tillfällig rekapitalisering på 4 700 miljoner euro till banken (nedan kallad *den första tillfälliga rekapitaliseringen*).

(6) Den 10 maj 2012 underrättade de grekiska myndigheterna formellt kommissionen om den utfästelse om åtagande som den grekiska finansiella stabilitetsfonden hade lämnat till banken. Kommissionen registrerade detta som ett icke anmält stöd (stödärende SA.34826 (2012/NN)) eftersom åtgärden redan hade genomförts.

(7) Genom beslut av den 27 juli 2012 inledde kommissionen det formella granskningsförfarandet beträffande den första tillfälliga rekapitaliseringen (nedan kallat *beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus*) ([5]).

(8) I december 2012 beviljade den grekiska finansiella stabilitetsfonden en andra tillfällig rekapitalisering på 1 553 miljoner euro till banken (nedan kallad *den andra tillfälliga rekapitaliseringen*). Den 21 december 2012 lämnade den grekiska finansiella stabilitetsfonden även en utfästelse till banken om att delta i bankens ökning av aktiekapitalet och emittering av konvertibla kapitalinstrument till ett värde av 1 082 miljoner euro ([6]). De grekiska myndigheterna anmälde dessa åtgärder till kommissionen den 20 december 2012 ([7]).

(9) I september 2012 meddelade banken att den hade för avsikt att förvärva Geniki från Société Générale SA (nedan kallad *Société Générale*). Under september och oktober hade kommissionen många telefonkonferenser och omfattande e-postkorrespondens med företrädare för de grekiska myndigheterna och banken angående förvärvet av Geniki.

(10) Den 19 oktober 2012 ingick banken ett aktieköpsavtal med Société Générale om förvärvet av Société Générales hela aktieinnehav (99,08 %) i Geniki.

(11) Den 12 december 2012 översände kommissionens avdelningar en skrivelse till Grekland med deras preliminära bedömning av förvärvet av Geniki.

(12) Den 26 februari 2013 informerade banken kommissionen om att den hade för avsikt att förvärva Millennium Bank Greece SA (nedan kallad *MBG*). Kommissionen hade många telefonkonferenser och omfattande e-postkorrespondens med de grekiska myndigheterna och banken angående förvärvet av MBG.

(13) Den 25 mars 2013 översände kommissionens avdelningar en skrivelse till Grekland med deras preliminära bedömning av förvärvet av MBG.

([4]) Den 2 september 2009 anmälde Grekland flera ändringar av stödåtgärderna och en förlängning av åtgärderna fram till den 31 december 2009, som godkändes den 18 september 2009, (se kommissionens beslut av den 18 september 2009 i stödärende N 504/2009, *Prolongation and amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (förlängning av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 264, 6.11.2009, s. 5)). Den 25 januari 2010 godkände kommissionen en andra förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2010 (se kommissionens beslut av den 25 januari 2010 i stödärende N 690/2009, *Prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (förlängning av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 57, 9.3.2010, s. 6)). Den 30 juni 2010 godkände kommissionen flera ändringar av stödåtgärderna och en förlängning av åtgärderna fram till den 31 december 2010 (se kommissionens beslut av den 30 juni 2010 i stödärende N 260/2010, *Extension of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (förlängning av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 238, 3.9.2010, s. 3)). Den 21 december 2010 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2011 (se kommissionens beslut av den 21 december 2010 i stödärende SA 31998 (2010/N), *Fourth extension of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (fjärde förlängningen av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 53, 19.2.2011, s. 2)). Den 4 april 2011 godkände kommissionen en ändring av stödåtgärderna (se kommissionens beslut av den 4 april 2011 i stödärende SA 32767 (2011/N), *Amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (ändring av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 164, 2.6.2011, s. 8)). Den 27 juni 2011 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 31 december 2011 (se kommissionens beslut av den 27 juni 2011 i stödärende SA 33153 (2011/N), *Fifth prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (femte förlängningen av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 274, 17.9.2011, s. 6)). Den 6 februari 2012 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 30 juni 2012 (se kommissionens beslut av den 6 februari 2012 i stödärende SA 34149 (2011/N), *Sixth prolongation of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (sjätte förlängningen av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 101, 4.4.2012, s. 2)). Den 6 juli 2012 godkände kommissionen en förlängning av stödåtgärderna fram till den 31 december 2012 (se kommissionens beslut av den 6 juli 2012 i stödärende SA 35002 (2012/N) – Grekland, *Prolongation and amendment of the Support Measures for the Credit Institutions in Greece* (förlängning av stödåtgärderna till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 77, 15.3.2013, s. 14)). Den 22 januari 2013 godkände kommissionen en förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån fram till den 30 juni 2013 (se kommissionens beslut av den 22 januari 2013 i stödärende SA 35999 (2012/N) – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece* (förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån till förmån för kreditinstitut i Grekland) (EUT C 162, 7.6.2013, s. 6)). Den 25 juli 2013 godkände kommissionen en förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån fram till den 31 december 2013 (se kommissionens beslut av den 25 juli 2013 i stödärende SA 36956 (2013/N) – Grekland, *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece* (förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån till förmån för kreditinstitut i Grekland), ännu ej offentliggjort). Den 14 januari 2014 godkände kommissionen en förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån fram till den 30 juni 2014 (se kommissionens beslut av den 14 januari 2014 i stödärende SA 37958 (2013/N) - Grekland *Prolongation of the Guarantee Scheme and the Bond Loan Scheme for Credit Institutions in Greece*, (förlängning av garantiordningen och ordningen för obligationslån till förmån för kreditinstitut i Grekland), ännu ej offentliggjort).

([5]) Se fotnot 1.

([6]) Pressmeddelande från den grekiska finansiella stabilitetsfonden av den 24 december 2012, tillgängligt online på: http://www.hfsf.gr/files/press_release_20121224_en.pdf.

([7]) Åtgärderna registrerades av kommissionen som ärende SA.36005 (2013/NN).

(14) Den 22 april 2013 meddelade banken att den hade ingått ett avtal med Millennium Banco Portugues (nedan kallad *BCP*) angående förvärvet av hela MBG:s aktiekapital och att BCP skulle delta i den kommande ökningen av Piraeus kapital.

(15) Den 3 juni 2013 omvandlade den grekiska stabilitetsfonden delvis den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen till aktier motsvarande ett värde av 5 891 miljoner euro. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden sköt dessutom till ytterligare 1 094 miljoner euro till banken, i enlighet med det åtagande fonden hade gjort i samband med bankens förvärv av den friska delen av Agricultural Bank of Greece (nedan kallad *ATE*) och av de grekiska filialerna till tre cypriotiska bankerna (se avsnitt 1.2). Dessutom sköt privata investerare till 1 444 miljoner euro. Hela rekapitaliseringen uppgick till 8 429 miljoner euro och kallas nedan *rekapitaliseringen våren 2013*.

(16) Den 19 december 2013 informerade de grekiska myndigheterna kommissionen om villkoren för rekapitaliseringen våren 2013.

(17) De grekiska myndigheterna överlämnade en slutlig omstruktureringsplan för banken (nedan kallad *omstruktureringsplanen*) till kommissionen den 25 juni 2014. Samma dag tillhandahöll de information om det statligt garanterade akuta likviditetsstödet. Myndigheterna uppgav att de hade för avsikt att fortsätta tillhandahålla likviditetsstöd till banken, samt statliga garantier för skuldinstrument och statsobligationslån inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland.

(18) Under det administrativa förfarandet höll kommissionen flera telefonkonferenser och bedrev omfattande e-postkorrespondens med företrädare för de grekiska myndigheterna och banken.

(19) Grekland godtar att föreliggande beslut undantagsvis endast antas på engelska.

1.2 FÖRFARANDE I SAMBAND MED DE FÖRVÄRVADE AFFÄRSVERKSAMHETERNA

1.2.1 **Förfarande i samband med ATE**

(20) I april 2011 genomförde Grekland ett kapitaltillskott på 1 445 miljoner euro till ATE (i detta belopp ingick de 675 miljoner euro som ursprungligen hade beviljats inom ramen för det grekiska rekapitaliseringsprogrammet). Dessutom erhöll ATE likviditetsstöd på 6 103 miljoner euro. Genom beslut av den 23 maj 2011 godkände kommissionen dessa åtgärder på grundval av en omstruktureringsplan för ATE (nedan kallat *beslutet om omstrukturering av ATE*) ([8]).

(21) Den 29 december 2011 deltog Grekland i en nyemission i ATE på 290 miljoner euro.

(22) Den 22 mars 2012 överlämnade Grekland en rapport från den grekiska centralbanken i vilken det föreslogs att ATE skulle avvecklas via ett köp- och övertagandeförfarande ([9]) av utvalda tillgångar och skulder i ATE (nedan kallad *ATE:s överlåtna verksamhet*), medan resterande tillgångar och skulder skulle avvecklas via en skräpbank.

(23) I juli 2012 meddelade banken att den hade förvärvat den friska delen av ATE, som hade befunnit sig i likvidation.

(24) Samtidigt åtog sig den grekiska finansiella stabilitetsfonden att täcka bankens kapitalbehov till följd av de förvärvade tillgångarna. Den 27 januari 2013 konstaterade den grekiska centralbanken att det kapital som behövdes för regleringsändamål till följd av förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet uppgick till 570 miljoner euro, och att detta belopp skulle täckas av den grekiska finansiella stabilitetsfonden.

(25) Genom beslut av den 3 maj 2013 ([10]) (nedan kallat *beslutet om likvidation av ATE*) konstaterade kommissionen att de stödåtgärder som hade beviljats vid tidpunkten för överlåtelsen av ATE:s verksamhet inte utgör statligt stöd till banken utan till ATE:s överlåtna verksamhet. Kommissionen konstaterade dessutom att stödet skulle vara förenligt med den inre marknaden om bankens omstruktureringsplan, som numera innefattar ATE:s överlåtna verksamhet, gör det möjligt att återställa bankens långsiktiga lönsamhet.

(26) I juni 2013 gav den grekiska finansiella stabilitetsfonden banken ett kapitaltillskott på 570 miljoner euro inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013 ([11]).

([8]) Kommissionens beslut av den 23 maj 2011 i stödärende SA.31154, *Restructuring of Agricultural Bank of Greece*, (omstrukturering av Agricultural bank of Greece) (EUT C 317, 29.10.2011, s. 4)

([9]) Ett köp- och övertagandeförfarande är ett avvecklingsförfarande som består av att i en juridisk enhet som är föremål för likvidation identifiera tillgångar och skulder av god kvalitet och auktionera ut dem så att de kan överföras till ett lönsamt bolag.

([10]) Kommissionens beslut av den 3 maj 2013 i stödärende SA.31154, *Liquidation aid för ATE Bank resolution* (likviditetsstöd till avvecklingen av ATE Bank), (EUT C 261, 10.9.2013, s. 1).

([11]) Se avsnitt 2.3.3.3.

1.2.2 **Förfarande i samband med den grekiska verksamheten i Bank of Cyprus, Cyprus Popular Bank och Hellenic bank (nedan kallade de tre cypriotiska bankerna)**

(27) Efter det extrainsatta eurogruppsmötet ([12]) den 15 mars 2013 enades de cypriotiska myndigheterna och EU, Internationella valutafonden (nedan kallad *IMF*) och Europeiska centralbanken (nedan kallad *ECB*) om en politisk överenskommelse om vad ett kommande makroekonomiskt anpassningsprogram bör grundas på. Framför allt enades man om att de tre cypriotiska bankernas verksamhet i Grekland skulle överföras till en grekisk bank.

(28) Banken och andra grekiska banker uppgav sig vara intresserade av att ta över de cypriotiska bankernas verksamhet i Grekland.

(29) Den 22 mars 2013 godkände den grekiska finansiella stabilitetsfonden bankens erbjudande om att förvärva de tre cypriotiska bankernas grekiska filialer, inlånings- och utlåningsverksamhet. Som villkor för erbjudandet ålades HFSF att tillhandahålla aktiekapital till banken motsvarande värdet på köpeskillingen för den förvärvade verksamhetens aktiekapital.

(30) De grekiska myndigheterna och den grekiska finansiella stabilitetsfonden höll även kommissionens avdelningar underrättade om processen och villkoren för förvärvet.

(31) Den 26 mars 2013 undertecknade banken ett köp- och överlåtelseavtal med var och en av de cypriotiska bankerna beträffande deras grekiska verksamhet (inlåning, utlåning och nät av filialer).

(32) I enlighet med överenskommelsen i mars 2013 gav den grekiska finansiella stabilitetsfonden banken ett kapitaltillskott på 524 miljoner euro ([13]) för att möta de kapitaltäckningskrav som uppstod till följd av dessa förvärv.

2. **BESKRIVNING**

2.1 BANKEN OCH DESS SVÅRIGHETER

2.1.1 **Den grekiska banksektorn generellt**

(33) Som framgår av tabell 1 föll Greklands reala bruttonationalprodukt (*BNP*) 20 % under perioden 2008–2012. Till följd av detta riskerade grekiska banker i allt högre utsträckning att deras lån till grekiska hushåll och företag inte skulle kunna återbetalas ([14]). Utvecklingen har varit negativ för de grekiska banktillgångarnas värdeutveckling och skapat ett kapitalbehov.

Tabell 1

Real BNP-tillväxt i Grekland, 2008–2013

Grekland	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Real BNP-tillväxt (i %)	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 7,0	– 3,9

Källa: Eurostat, uppgifterna tillgängliga online på http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115

(34) I februari 2012 genomförde Grekland dessutom ett obligationsutbyte med deltagande av den privata sektorn (nedan kallat *PSI-programmet*). Grekiska banker deltog i PSI-programmet och under programperioden erbjöd den grekiska regeringen privata obligationsinnehavare nya värdepapper (inklusive nya grekiska statsobligationer, BNP-knutna värdepapper och PSI-betalningsanvisningar som getts ut av Europeiska finansiella stabilitetsfonden (EFSF)) i utbyte mot befintliga grekiska statsobligationer med en nominell diskonteringsränta på 53,5 % och längre löptider ([15]). De grekiska myndigheterna meddelade resultatet av detta obligationsutbyte den 9 mars 2012 ([16]). Utbytet resulterade i stora förluster för obligationsinnehavarna (banken beräknar att de grekiska bankernas förluster i genomsnitt uppgick till 78 % av det nominella värdet på gamla grekiska statsobligationer) och kapitalbehov som bokfördes retroaktivt i de grekiska bankernas årsredovisning 2011. De största grekiska bankernas totala förluster till följd av PSI-programmet sammanfattas i tabell 2.

([12]) Med eurogruppsmöten avses de möten som euroområdets finansministrar håller, dvs. finansministrarna i de länder som har antagit euron som sin officiella valuta.

([13]) Se avsnitt 2.3.3.3.

([14]) Europeiska kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finans. *The Second Economic Adjustment Programme for Greece - March 2012, s. 17*, tillgängligt på http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf.

([15]) Se avsnitt II om omstruktureringen av den grekiska statsskulden i *Report on the Recapitalisation and Restructuring of the Greek Banking Sector*, Grekiska centralbanken, december 2012, tillgänglig online på: http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_recapitalisation_and_restructuring.pdf.

([16]) Pressmeddelande från finansministern av den 9 mars 2012, tillgängligt online på: http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf.

Tabell 2

De största grekiska bankernas totala förluster på grund av den privata sektorns deltagande (i miljoner euro)

Banker	Nominellt värde grekiska statsobligationer	Nominellt värde statligt knutna lån	Summa nominellt värde	Grekiska statsobligationers värdeminskning till följd av PSI-programmet	Värdeminskning av statligt knutna lån till följd av PSI-programmet	Summa bruttovärdeminskning till följd av PSI-programmet	Summa bruttovärdeminskning till följd av PSI-programmet / Primärkapital (%)	Summa bruttovärdeminskning till följd av PSI-programmet / Summa tillgångar (%)
NBG	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
Eurobank	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
Alpha	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1
Piraeus	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
ATEbank	5 164	608	5 772	3 873	456	4 329	1 144	17,1
Geniki	384	7	391	287	5	292	78,1	8,9
MBG	185	0	185	137	0	137	29	2,2

Källa: Grekiska centralbanken, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, december 2012, s. 14.

(35) Eftersom de grekiska bankerna riskerade stora kapitalunderskott till följd av PSI-programmet och den fortsatta recessionen tillhandahölls medel för rekapitaliseringen av dessa banker i memorandumet om den ekonomiska och finansiella politiken i det andra ekonomiska anpassningsprogrammet för Grekland mellan den grekiska regeringen, EU, IMF och ECB av den 11 mars 2012. De grekiska myndigheterna beräknade bankens totala rekapitaliseringsbehov och avvecklingskostnader som ska finansieras inom ramen för det programmet till 50 miljarder euro ([17]). Det beloppet beräknades på grundval av ett stresstest som den grekiska centralbanken genomförde för perioden december 2011–december 2014 (2012 års stresstest), som byggde på Blackrocks kreditförlustprognos ([18]). Medlen för rekapitaliseringen av de grekiska bankerna tillhandahålls via den grekiska finansiella stabilitetsfonden. I tabell 3 sammanfattas beräkningen av de största grekiska bankernas kapitalbehov till följd av 2012 års stresstest.

Tabell 3

2012 års stresstest: De största grekiska bankernas kapitalbehov (miljoner euro)

Banker	Referensprimärkapital 1 (december 2011)	Summa bruttovärdeminskning till följd av privata sektorns deltagande (december 2011)	Bestämmelser i samband med privata sektorns deltagande (juni 2011)	Ackumulerad förlust brutto Kreditriskprognoser	Kreditförlustreserver (december 2011)	Generering av internt kapital	Målprimärkapital (december 2014)	Kapitalbehov
NBG	7 287	– 11 735	1 646	– 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756
Eurobank	3 515	– 5 781	830	– 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839
Alpha	4 526	– 4 786	673	– 8 493	3 115	2 428	2 033	4 571

([17]) Se fotnot 14, s. 106.
([18]) Se fotnot 15.

Banker	Referensprimärkapital 1 (december 2011)	Summa bruttovärdeminskning till följd av privata sektorns deltagande (december 2011)	Bestämmelser i samband med privata sektorns deltagande (juni 2011)	Ackumulerad förlust brutto Kreditriskprognoser	Kreditförlustreserver (december 2011)	Generering av internt kapital	Målprimärkapital (december 2014)	Kapitalbehov
Piraeus	2 615	– 5 911	1 005	– 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
ATEbank	378	– 4 329	836	– 3 383	2 344	468	1 234	4 920
Geniki	374	– 292	70	– 1 552	1 309	– 40	150	281
MBG	473	– 137	0	– 638	213	– 79	230	399

Källa: Grekiska centralbanken, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, december 2012, s. 8.

(36) I linje med memorandumet av den 22 mars 2012 om den ekonomiska och finansiella politiken ska banker som lämnar in genomförbara kapitalökningsplaner ges möjlighet att ansöka om och erhålla offentligt stöd på ett sätt som bevarar den privata sektorns incitament att skjuta till kapital och således minskar skattebetalarnas börda ([19]). Den grekiska centralbanken fann att endast de fyra största bankerna (Eurobank, NBG, banken och Alpha Bank) hade lämnat in genomförbara kapitalökningsplaner ([20]). Dessa erhöll en första rekapitalisering från den grekiska finansiella stabilitetsfonden i maj 2012.

(37) Den inhemska inlåningen i de grekiska bankerna minskade med totalt 37 % mellan slutet av 2009 och juni 2012 på grund av recessionen och den politiska osäkerheten. Bankerna var tvungna att betala högre ränta för att försöka behålla de insatta medlen. Inlåningskostnaderna ökade och minskade därför bankernas nettoräntemarginal. Eftersom de grekiska bankerna inte hade tillgång till marknaderna för kapitalmarknadsfinansiering blev de helt beroende av finansiering från eurosystemet ([21]). En allt större andel av finansieringen utgjordes dessutom av statligt garanterat akut likviditetsstöd.

(38) Den 3 december 2012 lanserade Grekland ett återköpsprogram för de nya grekiska statsobligationer som investerarna hade mottagit inom ramen för PSI-programmet. Priserna varierade mellan 30,2 % och 40,1 % av det nominella värdet ([22]). De grekiska bankerna deltog i återköpsprogrammet, vilket gav upphov till ytterligare förluster i deras balansräkningar eftersom det mesta av det bokföringsmässiga underskott (dvs. skillnaden mellan marknadsvärdet och det nominella värdet) som redovisades för de nya grekiska statsobligationerna vid tidpunkten för PSI-programmet blev definitivt och oåterkalleligt ([23]).

(39) I december 2012 mottog de fyra största grekiska bankerna ytterligare en tillfällig rekapitalisering från den grekiska finansiella stabilitetsfonden.

(40) Våren 2013 omvandlades den tillfälliga rekapitaliseringen av de fyra bankerna till en permanent rekapitalisering i stamaktier, där den grekiska finansiella stabilitetsfonden innehade 80 % av aktieinnehavet i var och en av de fyra bankerna. För de banker som lyckades dra till sig ett på förhand fastställt belopp i privat kapital (banken, Alpha Bank och NBG) erhöll den grekiska finansiella stabilitetsfonden aktier utan rösträtt och privata investerare beviljades teckningsoptioner på den grekiska finansiella stabilitetsfondens aktier.

(41) I juli 2013 lät den grekiska centralbanken en rådgivare analysera de grekiska bankernas låneportföljer. Rådgivaren gjorde kreditförlustprognoser för alla inhemska kreditstockar hos de grekiska bankerna samt för lån med grekisk risk i utländska filialer och dotterbolag, dels för en period av tre och ett halvt år, dels under lånens hela löptid. Analysen resulterade i kreditförlustprognoser under två makroekonomiska scenarier, ett referensscenario och ett negativt scenario. Den grekiska centralbanken byggde delvis sin beräkning av kreditförlustprognoserna för utländska låneportföljer på uppgifter från rådgivaren.

([19]) Se fotnot 14, s. 104.
([20]) Se fotnot 15.
([21]) Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna utgör tillsammans eurosystemet, systemet bestående av euroområdets centralbanker.
([22]) Pressmeddelande från finansministern av den 3 december 2012, tillgängligt online på: http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%2003.pdf.
Återköpet av dess egna skulder till ett pris som klart understeg det nominella värdet gjorde att Grekland kraftigt kunde minska sina skulder.
([23]) Utan ett sådant återköp kunde marknadsvärdet på de nya grekiska statsobligationerna ha ökat beroende på utvecklingen av marknadsparametrar som räntor och sannolikheten för att Grekland skulle ställa in betalningarna.

(42) Grundat på rådgivarens bedömning av kreditförlustprognoserna genomförde den grekiska centralbanken ett nytt stresstest hösten 2013 (2013 års stresstest) för att bedöma hur robust de grekiska bankernas kapitalposition var under både ett referensscenario och ett negativt scenario. Den grekiska centralbanken genomförde bedömningen av kapitalbehoven med tekniskt stöd från en andra rådgivare.

(43) De viktigaste beståndsdelarna i bedömningen av kapitalbehoven i 2013 års stresstest var i) kreditförlustprognoserna ([24]) för bankernas låneportföljer på gruppbasis för grekiska och utländska risker, befintliga lånereserver netto och ii) bankernas beräknade rörelseöverskott under perioden juni 2013–december 2016, grundat på en försiktig anpassning av de omstruktureringsplaner som hade överlämnats till den grekiska centralbanken fjärde kvartalet 2013. I tabell 4 sammanfattas beräkningen av de största grekiska bankernas kapitalbehov till följd av 2013 års stresstest.

Tabell 4

2013 års stresstest: De grekiska bankernas kapitalbehov på gruppbasis i referensscenariot (i miljoner euro)

Banker	Referensprimärkapital 1 (juni 2013) (1)	Kreditförlustreserver (juni 2013) (2)	Kreditförlustprognoser för grekisk risk (3)	Kreditförlustprognoser för utländsk risk ([1]) (4)	Generering av internt kapital (5)	Stresstestets kärnkapitalkvot (december 2016) (6)	Kapitalbehov (7)=(6)-(1)-(2)-(3)-(4)-(5)
NBG ([2])	4 821	8 134	– 8 745	– 3 100	1 451	4 743	2 183
Eurobank ([3])	2 228	7 000	– 9 519	– 1 628	2 106	3 133	2 945
Alpha	7 380	10 416	– 14 720	– 2 936	4 047	4 450	262
Piraeus	8 294	12 362	– 16 132	– 2 342	2 658	5 265	425

([1]) Effekterna av kreditförlustprognoserna beträffande de utländska riskerna beräknades efter utländsk skatt och med hänsyn till de avyttringsåtaganden som hade gjorts till den dåvarande generaldirektören för konkurrenspolitik.
([2]) NBG:s kreditförlustreserver den 30 juni 2013 pro forma tillskotten från First Business Bank och Probank.
([3]) Eurobanks kreditförlustreserver den 30 juni 2013 pro forma tillskotten från New Hellenic Postbank och New Proton Bank, som förvärvades i augusti 2013.
Källa: Grekiska centralbanken, *2013 Stress Test of the Greek Banking Sector* (2013 års stresstest av den grekiska banksektorn), mars 2014, s. 42

(44) Den 6 mars 2014 meddelade den grekiska centralbanken resultatet av 2013 års stresstest och ålade bankerna att senast i mitten av april 2014 lämna in sina kapitalökningsplaner för att täcka kapitalbehoven enligt referensscenariot.

(45) Från slutet av mars 2014 till början av maj 2014 fortsatte bankerna att öka sitt kapital

2.1.2 **Stödmottagaren**

(46) Banken tillhandahåller allmänna banktjänster i framför allt Grekland och Central-, Öst- och Sydösteuropa (Rumänien, Bulgarien, Serbien, Albanien, Ukraina och Cypern) samt i Egypten. Den erbjuder ett komplett utbud produkter och tjänster på bank- och finansområdet till hushåll och företag. Den tillhandahåller banktjänster till privatpersoner och företag, Private Banking-tjänster, kapitalförvaltning, finans- och investeringstjänster. Banken är etablerad i Grekland och dess aktier är noterade på Atenbörsen. Den 30 december 2012 hade banken totalt 18 597 anställda ([25]).

([24]) Inkluderade förväntade förluster från nya lån i Grekland under perioden juni 2013–december 2016.
([25]) Årsrapport 2012, http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/annual-reports

(47) Banken deltog i PSI-programmet och bytte ut grekiska statsobligationer och statliga lån till ett nominellt värde av 7,7 miljarder euro. Bankens totala PSI-relaterade avgifter uppgick till 5 911 miljoner euro före skatt och bokfördes helt i 2011 års räkenskaper ([26]). Under återköpsprogrammet i december 2012 sålde banken de nya grekiska statsobligationer som det hade erhållit inom ramen för PSI till ett pris klart under det nominella värdet. Försäljningen befäste dess förluster på de nya grekiska statsobligationerna.

(48) Bankens nyckeltal i december 2010, december 2011, december 2012 och december 2013 (konsoliderade uppgifter) återges i tabell 5.

Tabell 5

Piraeus Banks nyckeltal 2010, 2011, 2012 och 2013

Vinst och förlust (miljoner euro)	2010	2011	2012 (*)	2013 (**)
Räntenetto	1 207	1 194	1 047	1 664
Total rörelseintäkt	1 510	1 245	1 921	2 205
Totala rörelsekostnader	(884)	(840)	(931)	(1 680)
Intäkter före provision	625	405	989	525
Kreditförluster för att täcka kreditrisk	(611)	(1 973)	(2 519)	(2 536)
Kreditförluster på grekiska statsobligationer och lån som berättigar till PSI		(5 911)		
Negativ goodwill			351	3 810
Nettovinst eller nettoförlust	(21)	(6 618)	(507)	2 546
Utvalda volymuppgifter (miljoner euro)	31 december 2010	31 december 2011	31 december 2012 (*)	31 december 2013 (**)
Total nettoutlåning och förskottsutbetalningar till kunder (netto)	40 150	35 634	44 613	62 366
Inlåning	29 475	21 796	36 971	54 279
Summa tillgångar	57 561	49 352	70 408	92 010
Summa eget kapital ([1])	3 273	(1 940)	(2 316)	8 543

([1]) För 2012 innefattar det beloppet inte de två tillfälliga rekapitaliseringar som banken har mottagit. 2013 års belopp innefattar hela rekapitaliseringen våren 2013.
(*) Inklusive ATE och Geniki.
(**) Inklusive ATE och Geniki, de grekiska filialerna till de tre cypriotiska bankerna, MBG.
Källa: Årsrapporter 2011, 2012, redovisning 2013.

([26]) Se tabell 2.

(49) Av tabell 5 framgår att utöver de stora förluster banken bokförde 2011 till följd av PSI-programmet (5 911 miljoner euro ([27])), led banken av minskade intäkter (på grund av bland annat högre inlåningskostnader) och höga och stigande kreditförluster på sina låneportföljer i Grekland och i utlandet fram till mitten av 2012. Bankens likviditet drabbades hårt av massuttag. Situationen förbättrades något efter det att banken började förvärva andra verksamheter i juli 2012.

(50) Inom ramen för 2013 års stresstest beräknade den grekiska centralbanken bankens kapitalbehov till 465 miljoner euro i referensscenariot.

(51) I mars 2014 ökade banken sitt kapital med 1 752 miljoner euro för att täcka de kapitalbehov som nämndes i skäl 50 och för att betala tillbaka de 940 miljoner euro i preferensaktier som Grekland innehade ([28]). Till skillnad från Eurobanks kapitalökning i april 2014 åtog den grekiska finansiella stabilitetsfonden inte sig att skjuta till kapital till banken inom ramen för kapitalökningen i händelse av otillräcklig privat efterfrågan. Bankens kapitalökning uppnåddes med hjälp av ett erbjudande om att teckna aktier utan förköpsrätt (dvs. en kapitalökning som upphäver aktieägares förköpsrätt) till internationella investerare och via offentlig emission. Teckningspriset sattes till 1,7 euro per aktie.

(52) Efter kapitalökningen meddelade banken den 22 maj 2014 att den hade löst in sina preferensaktier till Grekland, till ett belopp motsvarande totalt 750 miljoner euro ([29]).

2.2 BANKENS FÖRVÄRV AV GREKISK BANKVERKSAMHET

2.2.1 **Förvärvet av ATE**

(53) ATE bildades av Grekland 1929 som en ideell organisation. Fram till början av 1990-talet var ATE ett specialiserat finansiellt institut som på den grekiska statens vägnar stödde jordbrukssektorns utveckling. I december 2000 noterades ATE på Atenbörsen. Den 14 november 2011 var Grekland ATE:s största aktieägare med ett aktieinnehav på 89,9 %.

(54) ATE bedrev all form av bankverksamhet, både tjänster riktade till privatpersoner och företagstjänster. Företaget tillhandahöll finansiella tjänster såsom försäkrings- och leasingverksamhet och förvärvade betydande ägarandelar i företag som bedrev verksamhet inom andra sektorer än finanssektorn, däribland sockertillverkningsindustrin och mejeriindustrin.

(55) I juli 2012 erbjöd ATE sina tjänster via sitt nät av 468 filialer och ATE hade vid denna tidpunkt 5 024 anställda. I juli 2012 uppgick ATE:s totala inlåning till 14,9 miljarder euro och de totala tillgångarna till 21,8 miljarder euro ([30]).

(56) Sedan 2006 har ATE även erbjudit sina tjänster utanför Grekland med en ägarandel på 74 % i ATE Bank Romania och 20,3 % av det gemensamma aktiekapitalet och 25 % av preferensaktierna i AIKBanka Serbia.

(57) ATE:s svårigheter uppstod före den grekiska statsskuldskrisen, huvudsakligen till följd av dålig kvalitet på tillgångarna och av traditionell låg lönsamhet före nedskrivningar. Dessutom påverkade den grekiska statsskuldskrisen alla grekiska banker, inklusive ATE, på följande två sätt: i) förlusten av Greklands tillgång till internationella kreditmarknader drabbade de grekiska bankerna hårt och ii) tillgångarnas kvalitet försämrades och nedskrivningarna ökade.

(58) I april 2011 genomförde Grekland ett kapitaltillskott på 1 445 miljoner euro till ATE (inklusive 675 miljoner euro som ursprungligen hade beviljats inom ramen för den grekiska rekapitaliseringsåtgärden). Dessutom mottog ATE likviditetsstöd på 6 103 miljoner euro. Kommissionen godkände dessa åtgärder i beslutet om omstrukturering av ATE.

(59) Trots det försämrades ATE:s kapitalsituation under andra halvåret 2011, framför allt på grund av dess deltagande i PSI-programmet. Som framgår av tabell 2 uppgick bankens totala PSI-relaterade avgifter till omkring 4 329 miljoner euro före skatt och bokfördes helt i 2011 års räkenskaper. Som framgår av tabell 3 beräknades kapitalbehoven för ATE:s överlåtna verksamhet uppgå till 4 920 miljoner euro.

(60) Den 22 mars 2012 överlämnade Grekland en rapport från den grekiska centralbanken i vilken det förslogs att ATE skulle avvecklas via ett köp- och övertagandeförfarande av utvalda tillgångar och skulder i ATE:s överlåtna verksamhet, medan resterande tillgångar och skulder skulle avvecklas via en skräpbank. Banken och en annan stor grekisk bank lämnade in icke-bindande bud till den grekiska finansiella stabilitetsfonden. Den 26 juli 2012 godkände den grekiska finansiella stabilitetsfondens styrelse bankens bud.

([27]) Se tabell 2.
([28]) Se avsnitt 2.3.1.2 Statlig rekapitalisering som beviljats inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden.
([29]) http://www.piraeusbankgroup.com/en/press-office/press-release/2014/05/apopliromi-pronomiouxon-metoxon-ellinikou-dimosiou
([30]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 40.

(61) Den 27 juli 2012 påbörjade den grekiska centralbanken överlåtelsen av ATE:s överlåtna verksamhet till banken ([31]).

(62) Eftersom ATE:s överlåtna verksamhet innehöll färre tillgångar till nominellt värde än skulder var den grekiska finansiella stabilitetsfonden, i linje med den grekiska centralbankens beslut av den 28 januari 2013, tvungen att kompensera skillnaden mellan överförda tillgångar och överförda skulder, dvs. finansieringsgapet. På grundval av granskade sifferuppgifter konstaterade den grekiska centralbanken att finansieringsgapet skulle bli 7 471 miljoner euro och den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade banken obligationer från Europeiska finansiella stabilitetsfaciliteten (nedan kallade *EFSF-obligationer*) till ett värde av 7 471 miljoner euro.

(63) Dessutom åtog den grekiska finansiella stabilitetsfonden sig att tillhandahålla kapital till banken för att kunna kapitalisera ATE:s överlåtna verksamhet upp till 9 %. Det beloppet beräknades ursprungligen till 500 miljoner euro, men slutbeloppet fastställdes till 570 miljoner euro. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden sköt till det sista beloppet till banken mot stamaktier inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013.

(64) Banken förvärvade ATE:s överlåtna verksamhet för en köpeskilling på 95 miljoner euro.

2.2.2 **Förvärvet av Geniki**

(65) Geniki bildades 1937. Geniki tillhandahöll finansiella tjänster till privat- och företagskunder samt kapitalmarknadstjänster. År 2004 förvärvade Société Générale en majoritet av Genikis aktier. Geniki bedrev verksamhet vid 104 filialer och hade 1 391 anställde den 31 december 2012 ([32]). De totala tillgångarna uppgick till 2,6 miljarder euro, den totala nettoutlåningen till 1,9 miljarder euro och inlåningen till omkring 2 miljarder euro ([33]).

(66) Den grekiska statsskuldskrisen fick stora negativa effekter för banksektorns resultat. De grekiska bankernas deltagande i PSI-programmet ledde dessutom till att deras kapitalsituation snabbt försämrades. Som framgår av tabell 2 uppgick Genikis totala PSI-relaterade avgifter till omkring 292 miljoner euro före skatt och bokfördes helt i 2011 års räkenskaper. Som framgår av tabell 3 beräknades Genikis kapitalbehov till 281 miljoner euro och denna beräkning grundades på ett stresstest som den grekiska centralbanken hade genomfört.

(67) I juni 2012 kontaktade Société Générale alla de fyra stora grekiska bankerna i ett försök att sälja Geniki. Banken var den enda som var intresserad av att förvärva Geniki.

(68) Förhandlingarna mellan Société Générale och banken om försäljningen av Geniki ledde fram till en formell överenskommelse av den 19 oktober 2012 om att i) Société Générale skulle sälja och banken köpa 99,08 % av Société Générales aktieinnehav i Geniki, och ii) Société Générale skulle tilldela och överföra och banken förvärva 100 % av Genikis aktiekapitalförskott som Société Générale har ingått och kommer att ingå avtal om. Société Générale gick till sist med på att göra förskottsbetalningar på ungefär 290 miljoner euro till Geniki och att teckna en obligation som banken utfärdat till ett belopp av ungefär 170 miljoner euro. Banken förvärvade därefter Geniki för 1 miljon euro.

(69) Den 14 december 2012 meddelade banken att förvärvet av Société Générales aktieinnehav i Geniki hade slutförts.

2.2.3 **Förvärvet av den grekiska verksamheten i de tre cypriotiska bankerna**

(70) Bank of Cyprus, Cyprus Popular Bank och Hellenic Bank bildades 1899, 1901 respektive 1976.

(71) Efter det extrainsatta eurogruppsmötet den 15 mars 2013 enades EU, IMF och ECB om de viktigaste parametrarna i en räddningsplan för Cypern. Det grekiska organet för systemstabilitet (Hellenic Systemic Stability Board, nedan kallat *HSSB*) föreslog enhälligt att de grekiska tillgångarna och skulderna i de tre cypriotiska bankernas filialer i Grekland skulle överföras till en befintlig grekisk bank. HSSB förklarade framför allt att överenskommelsen helt säkrar insättningarna i de tre cypriotiska bankernas grekiska filialer, skyddar det grekiska allmänintresset och den finansiella stabiliteten och inte innebär en börda för den grekiska statsskulden.

(72) Den grekiska centralbanken utsågs att undersöka om detta eventuellt var något som grekiska banker var intresserade av, och bad dem i så fall lämna en intresseförklaring. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden gick dessutom med på att täcka de kapitalbehov (för förvärvaren) som förvärvet av de grekiska filialerna till de tre cypriotisk bankerna skulle medföra.

([31]) Se skäl 27 i beslutet om likvidation av ATE.
([32]) Grekiska bankföreningen, uppgifterna tillgängliga online på: http://62.1.43.74/4Statistika/UplPDFs/network2012engl.pdf.
([33]) http://www.geniki.gr/Portals/0/PDFs/140321_annual_results_en_2.pdf.

(73) I tabell 6 sammanfattas tillgångarna och skulderna i de tre cypriotiska banker som i slutändan överfördes till banken (nedan kallad *den cypriotiska överlåtna verksamheten*).

Tabell 6

De tre cypriotiska bankernas överlåtna verksamhet

	Överlåten verksamhet
Tillgångar	All grekisk inlåning, inklusive leasing- och factoringverksamhet.
	Fartygslån och andra lån som ursprungligen utgivits i och förvaltas i Grekland och som bokförts i den cypriotiska kreditstocken.
	Fasta tillgångar (exklusive uppskjutna skattefordringar).
Skulder	All inlåning i de tre cypriotiska bankerna som skett i Grekland.

Källa: Lista över lånevillkor, *Carve out and sale of the Greek assets of Cypriot banks*, 10 april 2013

(74) Värdet på de tillgångar som överfördes till banken uppgick till ca 18,9 miljarder euro och värdet på skulderna uppgick till ca 15 miljarder euro. Parterna enades emellertid om att ta hänsyn till PIMCO-rapportens prognos om storleken på de förväntade förlusterna för bankerna i Cypern vid ett negativt scenario ([34]). Enligt PIMCO-rapporten skulle värdet på de tillgångar som skulle överföras till banken uppgå till ca 16,5 miljarder euro. Värdet på de överförda skulderna uppgick till ca 14,5 miljarder euro.

(75) Den 21 och 22 mars 2013 lämnade endast tre banker, däribland banken, icke-bindande bud.

(76) Den 22 mars 2013 godkände den grekiska finansiella stabilitetsfonden bankens förvärv av de tre cypriotiska bankernas bankverksamhet. Banken betalade totalt 524 miljoner euro för förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten. Närmare bestämt skulle banken enligt överenskommelsen betala 237 miljoner euro för förvärvet av den verksamhet som överlåtits av Bank of Cyprus, 258 miljoner för förvärvet av den verksamhet som överlåtits av Cyprus Popular Bank och 29 miljoner euro för förvärvet av den verksamheten som överlåtits av Hellenic Bank.

(77) Inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013 ([35]) gav den grekiska finansiella stabilitetsfonden banken ett kapitaltillskott på 524 miljoner euro för att täcka den köpeskilling som banken hade betalat.

2.2.4 **Förvärvet av MBG**

(78) MBG bildades 2000. Den 31 december 2012 bedrev MBG verksamhet vid 119 filialer och hade 1 174 anställda ([36]).

(79) Den 22 april 2013 undertecknade banken ett slutgiltigt avtal med BCP om förvärvet av hela MBG:s aktiekapital och BCP:s deltagande i en kommande ökning av bankens kapital.

(80) Enligt avtalet skulle BCP bidra med 400 miljoner euro till den avtalade rekapitaliseringen av MBG (varav BCP redan hade bidragit med 139 miljoner euro i december 2012) genom att konvertera oprioriterade och prioriterade krediter från BCP till MBG till aktier. MBG skulle dessutom i form två utbetalningar betala tillbaka all finansiering som BCP tidigare tillhandahållit MBG. 650 miljoner euro skulle betalas på transaktionsdagen och ca 250 miljoner inom sex månader från transaktionsdagen. Slutligen skulle BCP bidra med 400 miljoner euro till rekapitaliseringen av banken genom en privat placering som inte omfattade förköpsrätter. Banken skulle sedan förvärva det helt rekapitaliserade MBG för 1 miljon euro.

(81) Den 19 juni 2013 meddelade banken att förvärvet av MBG hade slutförts.

([34]) Rapport från PIMCO av den 1 februari 2013 med titeln *Independent Due Diligence of the Banking System in Cyprus*. Kapitalberäkningarna avsåg såväl ett grundläggande som ett negativt makroekonomiskt scenario. Referensdagen sattes till den 30 juni 2012 och prognosperioden omfattade perioden 30 juni 2012–30 juni 2015.
([35]) Se skäl 101.
([36]) Ibid.

2.2.5 **Översikt över förvärvens samlade inverkan**

(82) I tabell 7 ges en översikt över de successiva förvärvens inverkan på bankens storlek och form i Grekland (ingen av de förvärvade enheterna inkluderade utländska tillgångar förutom den verksamhet som ATE överlät, som innehöll små rumänska tillgångar). Till följd av förvärven är banken numera marknadsledande på den grekiska inlånings- och utlåningsmarknaden.

Tabell 7

De successiva förvärvens inverkan på Piraeus storlek i Grekland

31.12.2012 Endast Grekland	Piraeus själv	ATE	Geniki	Cypriotiska banker	MBG	NY GRUPP
Utlåning brutto	27 727	12 200	3 308	24 194	4 710	72 138
del av ny grupp	38 %	17 %	5 %	34 %	7 %	100 %
Utlåning netto	24 811	11 527	1 909	19 481	4 236	61 964
del av ny grupp	40 %	19 %	3 %	31 %	7 %	100 %
Inlåning	15 412	14 986	2 014	14 427	2 912	49 752
del av ny grupp	31 %	30 %	4 %	29 %	6 %	100 %
Anställda	5 926	5 019	1 420	5 268	1 186	18 819
del av ny grupp	31 %	27 %	8 %	28 %	6 %	100 %
Filialer	325	460	104	307	120	1 316
del av ny grupp	25 %	35 %	8 %	23 %	9 %	100 %

Källa: Uppgifter som överlämnades av Piraeus bank den 10 juni 2014

2.3 STÖDÅTGÄRDER

2.3.1 **Stödåtgärder som banken beviljats inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland (åtgärderna L1 och A)**

(83) Banken erhöll flera olika stöd inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland, rekapitaliseringsåtgärden, garantiåtgärden och åtgärden om statsobligationslån.

2.3.1.1 *Statligt likviditetsstöd beviljat inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden om statsobligationslån (åtgärd L1)*

(84) Banken har fått och får fortfarande stöd inom garantiåtgärden och åtgärden om statsobligationslån. I detta beslut kallas det stödet *åtgärd L1*. År 2010 utfärdade banken statligt garanterade obligationer till ett värde av totalt 9,9 miljarder euro. Grekland lånade även ut 1 289 miljoner euro till banken i form av statsobligationer. I slutet av mars 2014 uppgick värdet på de utestående statsobligationerna till 1 024 miljoner euro ([37]).

(85) I den omstruktureringsplan för banken som de grekiska myndigheterna överlämnade till kommissionen den 25 juni 2014 bad de grekiska myndigheterna om tillstånd att under omstruktureringsperioden fortsätta bevilja garantier och låna ut statsobligationer till banken inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland om behovet av ett sådant likviditetsstöd skulle uppstå, även om detta inte förväntas ske.

([37]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 51.

2.3.1.2 *Statlig rekapitalisering beviljad inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A)*

(86) Inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden i stödordningen för bankindustrin i Grekland för fick banken i maj 2009 respektive december 2011 kapitaltillskott från Grekland på 370 miljoner euro respektive 380 miljoner euro, dvs. totalt 750 miljoner euro (åtgärd A). Detta motsvarar 2,1 % av bankens riskvägda tillgångar ([38]) vid den aktuella tidpunkten.

(87) Rekapitaliseringen skedde genom att Grekland tecknade preferensaktier, vilka hade en kupong på 10 % och en löptid på fem år.

(88) Som nämndes i skäl 52 löste banken in preferensaktierna den 22 maj 2014.

2.3.2 **Statligt garanterat akut likviditetsstöd ELA (åtgärd L2)**

(89) Akut likviditetsstöd är en exceptionell åtgärd som gör det möjligt för ett solvent institut, med tillfälliga likviditetsproblem, att få medel från eurosystemet utan att en sådan åtgärd anses ingå i den gemensamma penningpolitiken. Den ränta som ett finansinstitut betalar för det akuta likviditetsstödet är […] räntepunkter högre än den ränta det betalar för vanlig centralbanksrefinansiering.

(90) Den grekiska centralbanken ansvarar för programmet för akut likviditetsstöd. Detta innebär att den grekiska centralbanken bär alla kostnader och risker som följer på tillhandahållandet av akut likviditetsstöd ([39]). Grekland beviljade den grekiska centralbanken en statlig garanti för det totala belopp som den grekiska centralbanken har beviljat i akut likviditetsstöd. Antagandet av artikel 50.7 i lag 3943/2011, som ändrade artikel 65.1 i lag 2362/1995, gjorde det möjligt för finansministern att på statens vägnar bevilja garantier till den grekiska centralbanken för att skydda den grekiska centralbankens fordringar gentemot kreditinstituten. De banker som får akut likviditetsstöd måste betala en garantiavgift till staten på […] räntepunkter.

(91) Den 31 december 2011 hade banken fått in 11,64 miljarder euro i statligt garanterat akut likviditetsstöd, och den 31 december 2012 hade banken fått in 31,4 miljarder euro i statligt garanterat akut likviditetsstöd ([40]). Efter en kraftig minskning 2013 fick banken i slutet av det året endast in 750 miljarder euro i statligt garanterat akut likviditetsstöd.

2.3.3 **Stödåtgärder som beviljats banken via den grekiska finansiella stabilitetsfonden (åtgärderna B1, B2, B3 och B4)**

(92) Sedan 2012 har banken omfattats flera olika kapitalstödåtgärder som beviljats av den grekiska finansiella stabilitetsfonden. I tabell 9 ges en översikt av dessa stödåtgärder.

Tabell 8

Stödåtgärder som HFSF beviljat banken

	Första tillfälliga rekapitaliseringen - maj 2012 (miljoner euro)	Andra tillfälliga rekapitaliseringen - december 2012 (miljoner euro)	Utfästelse om åtagande - december 2012 (miljoner euro)	Deltagande i rekapitaliseringen i maj 2013 (miljoner euro) ([1])
Åtgärd	B1	B2	B3	B4
Belopp (miljoner euro)	4 700	1 553	1 082	5 891

([1]) Med undantag av den del av rekapitaliseringen som den grekiska finansiella stabilitetsfonden tecknat för att uppfylla kapitalkraven till följd av köpet av ATE Bank och de grekiska filialerna till de tre cypriotiska bankerna. För närmare detaljer, se skäl 101.

2.3.3.1 *Den första tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B1)*

(93) I skälen 14–33 i beslutet om att inleda förfarandet i ärendet Piraeus ges en detaljerad beskrivning av den första rekapitaliseringen i maj 2012 (åtgärd B1). Bakgrunden till åtgärden och dess viktigaste funktioner anges i det avsnittet.

([38]) Med begreppet ”riskvägda tillgångar” avses ett aggregat av tillgångar enligt gällande regler som mäter ett finansinstituts riskexponering och begreppet används av tillsynsmyndigheter för att kontrollera att finansinstituten uppfyller kapitalkraven.

([39]) Enligt en skrivelse från den grekiska centralbanken av den 7 november 2011 gäller garantierna det totala beloppet akut likviditetsstöd.

([40]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 133.

(94) Den 20 april 2012 överlämnade den grekiska finansiella stabilitetsfonden en skrivelse till banken i vilken fonden åtog sig att delta i en planerad ökning av aktiekapitalet i banken med upp till 5 miljarder euro.

(95) Genom åtgärd B1 överförde den grekiska finansiella stabilitetsfonden 4,7 miljarder i EFSF-obligationer till banken i maj 2012, i linje med bestämmelserna om tillfälliga rekapitaliseringar i lag 3864/2010 om inrättande av en grekiska finansiell stabilitetsfond (nedan kallad lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden). I skäl 53 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus konstaterade kommissionen att den tillfälliga rekapitalisering som slutfördes den 28 maj 2012 genomför åtagandet i utfästelsen om åtagande och således utgör en fortsättning på samma stöd. Storleken på de belopp som angavs i utfästelsen om åtagande och i den första rekapitaliseringen beräknades av den grekiska centralbanken för att säkerställa att banken nådde upp till en total kapitaltäckningskvot på 8 % den 31 december 2011, den dag den tillfälliga rekapitaliseringen retroaktivt skulle bokföras i bankens bokföring. Som framgår av tabell 3 omfattade åtgärd B1 endast en del av de totala kapitalbehov som fastställdes i 2012 års stresstest. Tanken var att banken skulle anskaffa kapital genom en framtida kapitalökning och den tillfälliga rekapitaliseringen var endast tänkt att säkerställa att banken fortsatte att vara berättigad till ECB-finansiering fram till dess att kapitalökningen hade ägt rum.

(96) För perioden mellan dagen för den första tillfälliga rekapitaliseringen och dagen för konverteringen av den första tillfälliga rekapitaliseringen till stamaktier och andra konvertibler angavs det i det avtal om förhandsteckning som hade ingåtts mellan banken och den grekiska finansiella stabilitetsfonden att banken var tvungen att betala en årsavgift på 1 % av det nominella värdet till den grekiska finansiella stabilitetsfonden för EFSF-obligationerna och att all betalning av kuponger och upplupen ränta på EFSF-obligationerna för den perioden skulle betraktas som ytterligare ett kapitaltillskott till banken ([41]).

2.3.3.2 *Den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B2)*

(97) Banken redovisade ytterligare förluster hösten 2012. Kapitalet föll därför på nytt under det gällande minimikapitalkravet för att banken skulle vara berättigad till ECB-finansiering.

(98) Därför blev en andra rekapitalisering nödvändig. Den 20 december 2012 genomförde den grekiska finansiella stabilitetsfonden en andra rekapitalisering på 1 553 miljoner euro (åtgärd B2). Även denna betalades genom att EFSF-obligationer överfördes till banken.

2.3.3.3 *Utfästelsen om åtagande av den 20 december 2012 (åtgärd B3)*

(99) Utöver den andra rekapitaliseringen lämnade den grekiska finansiella stabilitetsfonden den 20 december 2012 även en utfästelse till banken om att delta i bankens ökning av aktiekapitalet och i emitteringen av konvertibler, motsvarande ett belopp på totalt 1 082 miljoner euro (åtgärd 3).

(100) Det sammanlagda värdet av de två tillfälliga rekapitaliseringarna (åtgärderna B1 och B2) och det kompletterande belopp som den grekiska finansiella stabilitetsfonden i december 2012 (åtgärd B3) åtog sig att betala innebar att den grekiska finansiella stabilitetsfonden hade åtagit sig att täcka hela det kapitalbehov som hade fastställts i 2012 års stresstest (7 335 miljoner euro ([42])).

2.3.3.4 *Den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4) och delvis återbetalning av åtgärderna B1 och B2.*

(101) Den 23 april 2013 godkände bankens bolagsstämma en ökning av aktiekapitalet med 8 429 miljoner euro ([43]). Det beloppet beräknades som summan av följande:

i) 7 335 miljoner euro för att täcka de kapitalbehov som identifierades i 2012 års stresstest. Av detta belopp tecknade den grekiska finansiella stabilitetsfonden sig för 5 891 miljoner euro (åtgärd B4) och privata investerare för 1 444 miljoner euro.

ii) Ett kapitaltillskott från den grekiska finansiella stabilitetsfonden på 570 miljoner euro för att uppfylla de lagstadgade kapitalkraven till följd av förvärvet av ATE Banks verksamhet, i enlighet med åtagandet i juli 2012. Den åtgärden utvärderades av kommissionen i beslutet om likvidation av ATE, i vilket kommissionen fann att åtgärden inte utgjorde statligt stöd till banken.

iii) Ett kapitaltillskott från den grekiska finansiella stabilitetsfonden på 524 miljoner euro för att uppfylla kapitalbehoven till följd av betalningen av köpeskillingen för den grekiska verksamheten i de tre cypriotiska bankerna. Den delen av kapitalökningen utgör åtgärd C ([44]).

([41]) I avtalet om förhandsteckning anges att den effektiva ränta som ska betalas till banken ska inbegripa EFSF-obligationerna, all betalning av kuponger och upplupen ränta på EFSF-obligationerna för perioden från emitteringen av obligationerna till konverteringen av förskottet till aktiekapital och andra konvertibler i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.
([42]) Se tabell 3.
([43]) http://www.piraeusbankgroup.com/~/media/Com/Piraeus-Bank-Documents/Press-Releases/2013/Apofaseis_BGM_23042013_en.pdf
([44]) Se skäl 112.

(102) Priset på de nya aktierna fastställdes till 1,70 euro per aktie, vilket motsvarar 50 % av det genomsnittliga volymviktade aktiepriset under de 50 handelsdagar som föregick fastställandet av priset.

(103) Den 3 juni 2013 meddelade bankens styrelse att den skulle emittera 3 888 268 914 nya aktier med det nominella värde 0,30 euro till priset 1,70 euro per aktie ([45]). Den 28 juni 2013 ([46]) meddelade banken att styrelsen intygade full betalning av den totala kapitalökningen i aktier till ett totalt belopp på 8 429 miljoner euro, inklusive premier.

(104) Den privata sektorns deltagande i ökningen av bankens aktiekapital uppgick totalt till 1 444 miljoner euro ([47]). Det beloppet inbegriper BCP:s deltagande, som beskrivs närmare i skäl 80.

(105) Den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i ökningen av bankens aktiekapital uppgick följaktligen till 6 985 miljoner euro.

(106) Direkt efter rekapitaliseringen våren 2013 blev den grekiska finansiella stabilitetsfonden majoritetsägare i banken med ett aktieinnehav på 81 % ([48]). Den grekiska finansiella stabilitetsfonden utfärdade teckningsoptioner och beviljade privata investerare en teckningsoption för varje tecknad aktie, utan vederlag ([49]). Varje teckningsoption gav rätt att köpa 4,48 aktier i den grekiska finansiella stabilitetsfonden, vid bestämda intervaller och till bestämda lösenpriser. Den första inlösendagen var den 2 januari 2014 och teckningsoptionerna kan lösas in var sjätte månad fram till den 2 januari 2018. Lösenpriset är lika med teckningspriset 1,70 euro jämte årlig ränta (4 % för år ett, 5 % för år två, 6 % för år tre, 7 % för år fyra och sedan 8 % för de sista sex månaderna, beräknat på årsbasis) ([50]).

(107) I lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden, i dess ändrade lydelse från 2014, anges att endast lösenpriset på teckningsoptionerna får justeras i händelse av en nyemission. Dessutom ska varje sådan justering ske i efterhand och endast upp till de realiserade intäkterna från försäljningen av den grekiska finansiella stabilitetsfondens förköpsrätter. Ingen justering tillhandahålls i händelse av en kapitalökning som inte omfattar förköpsrätter.

2.3.4 **Stödåtgärder till förmån för de förvärvade affärsverksamheterna (åtgärd C)**

2.3.4.1 *Stödåtgärder till förmån för ATE*

(108) Som påpekades i skäl 58 hade ATE redan omfattats av stödåtgärder vid tidpunkten för beslutet om omstrukturering av ATE.

(109) I december 2011 gav den grekiska staten ATE ett kapitaltillskott 290 miljoner euro.

(110) Avvecklingen den 27 juli 2012, vilken beskrivs närmare i skälen 62 och 63, inbegrep även kompletterande statligt stöd. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade banken EFSF-obligationer värda 7 471 miljoner euro för att täcka finansieringsgapet. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden åtog sig även att rekapitalisera banken med 570 miljoner euro.

(111) Sammantaget uppgår stödet i samband med köp- och övertagandeförfarandet till 8 041 miljoner euro.

2.3.4.2 *Stödåtgärder till förmån för den grekiska verksamheten i de tre cypriotiska bankerna (åtgärd C)*

(112) Som påpekades i skälen 77 och 101, åtog sig den grekiska finansiella stabilitetsfonden vid tidpunkten för förvärvet av de tre cypriotiska bankerna att tillhandahålla 524 miljoner euro i kapital till banken (åtgärd C). Det åtagandet genomfördes i juni 2013 ([51]).

2.4 OMSTRUKTURERINGSPLANEN

2.4.1 **Inhemsk verksamhet**

(113) I och med omstruktureringsplanen kommer banken att koncentrera sig på sin kärnverksamhet i Grekland.

(114) Det viktigaste är att återställa lönsamheten i bankens grekiska verksamhet. Därför inbegriper omstruktureringsplanen en mängd åtgärder för att förbättra bankens operativa effektivitet och nettoräntemarginal, samt åtgärder för att stärka dess kapitalposition och balansräkning.

(115) När det gäller den operativa effektiviteten har banken redan påbörjat ett omfattande rationaliseringsprogram.

([45]) http://www.piraeusbankgroup.com/~/media/Com/Piraeus-Bank-Documents/Press-Releases/2013/Anakoinwsi-apokomis-DS-gia-AMK.pdf
([46]) http://www.piraeusbankgroup.com/en/press-office/announcement/2013/06/anakoinosi-kalipsis
([47]) http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf
([48]) http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf
([49]) http://www.piraeusbankgroup.com/~/media/Com/Downloads/Investors/PIRAEUS-BANKS-ANNOUNCEMENTS-ON-THE-CHARACTERISTICS-OF-HFSF-WARRANTS.pdf
([50]) Lösenpriset var exempelvis 1,7340 euro den 2 januari 2014 och 1,7680 euro den 2 juli 2014, och kommer att bli 1,8105 euro den 2 januari 2015, 1,8530 euro den 2 juli 2015 osv.
([51]) Se avsnitt 2.3.3.4.

(116) Under perioden 31 december 2011–31 december 2013 minskade bankens sin fysiska närvaro i Grekland med 322 filialer, om hänsyn tas till omstruktureringen av de förvärvade enheterna efter förvärvsdagen. Banken har hållit en fortsatt jämn rytm 2014, och slutfört nedläggningen av […] filialer under första kvartalet.

Tabell 9

Omstrukturering av det grekiska nätet av filialer mellan 2010 och första kvartalet 2014

Period	2011	2012	2013	Första kvartalet 2014
Totalt antal filialer i början av perioden och på förvärvsdagen	360	918	1 316	1 037
varav Piraeus	(…)	(…)	(…)	(…)
ATE	(…)	(…)		
Geniki	(…)	(…)		
Cypriotiska filialer	(…)	(…)	(…)	
MBG	(…)	(…)	(…)	
Totalt i slutet av perioden	346	889	1 037	899
Totalt antal filialer som lagts ned under perioden	14	29	279	138

Källa: Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 40 och 125, årsrapporter från 2011 och 2012

(117) Under perioden 2011–2013 minskade banken även antalet personer i Grekland som är anställda inom bankens kärnverksamhet och annan verksamhet med 2 519 personer. Framför allt kan 2 114 avgångar tillskrivas det frivilliga avgångsprogram som banken tillämpat.

Tabell 10

Minskning av antalet anställda i Grekland 2010–2013

Period	2011	2012	2013
Totalt antal anställda vid inledningen av perioden eller på förvärvsdagen	6 370	12 616	18 628
varav Piraeus	(…)	(…)	(…)
ATE	(…)	(…)	
Geniki	(…)	(…)	
Cypriotiska filialer	(…)	(…)	(…)
MBG	(…)	(…)	(…)
Totalt i slutet av perioden	6 172	12 365	16 558
Personalminskning	198	251	2 070

Källa: Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 40 och 125, årsrapporter från 2011 och 2012.

(118) Från december 2013 till slutet av 2017 planerar banken att ytterligare minska antalet anställda i Grekland (från 16 558 till […] anställda) samt att minska storleken på sitt nät av filialer (från 1 037 till […] filialer). ([52]) […]

([52]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 117.

(119) Den ökade effektiviteten i fråga om filialer och personal kommer att göra det möjligt att sänka kostnaderna för bankens grekiska verksamhet med […] % från 1 395 miljoner euro pro forma 2013 till […] miljoner euro ([53]) 2017 ([54]). Till följd av detta kommer det förväntade K/I-talet (totala rörelsekostnader i procent av totala rörelseintäkter) för bankens grekiska verksamhet att bli lägre än […] % i slutet av omstruktureringsperioden.

(120) I omstruktureringsplanen beskrivs också hur banken ska sänka sina finansieringskostnader, vilket är centralt för att kunna återställa lönsamheten. Banken förväntar sig kunna betala lägre ränta på sin inlåning tack vara det stabilare klimatet och framför allt den förväntade stabiliseringen och ekonomiska återhämtningen i Grekland, vars ekonomi förväntas börja växa igen från 2014 och framåt. Spreads som betalas på insättningar förväntas minska i Grekland ([55]). Minskningen i spreads uppnås i huvudsak genom betalning av mycket lägre räntor på tidsbunden inlåning. På samma sätt kommer bankens beroende av akut likviditetsstöd och finansiering inom ramen för eurosystemet att minska från mer än 45 % av bankens totala tillgångar 2012 till mindre än […] % år 2017 ([56]).

(121) Enligt omstruktureringsplanen förväntas banken även stärka sin balansräkning. Bankens kvot mellan nettoutlåning och inlåning i Grekland kommer att minska till […] % år 2017 (ned från 114 % år 2013 ([57])), medan bankens kapitaltäckningsgrad kommer att förbättras ytterligare.

(122) En annan aspekt som banken prioriterar är förvaltningen av nödlidande lån. Banken kommer att stärka sina kreditprocesser, både när lånen utges (bättre säkerhet och kortare löptider) och vid förvaltningen av nödlidande lån. Andelen nödlidande lån kommer att närma sig […] % år […] för att sedan börja minska, och förväntas utgöra […] % i slutet av omstruktureringsperioden ([58]). Riskkostnaden (kreditförluster) kommer att minska från nästan 2 miljarder euro år 2013 till mindre än […] miljoner euro år 2018 ([59]).

(123) Den förbättrade operativa effektiviteten, ökningen av nettoräntemarginalen och minskningen av riskkostnaden kommer att göra det möjligt för banken att bli lönsam i Grekland från […] och framåt. Banken förväntar sig att vinsten från den inhemska verksamheten kommer att överstiga […] miljarder euro år 2018.

2.4.2 **Internationell bankverksamhet**

(124) För att förbättra den utländska verksamhetens lönsamhet har banken redan påbörjat ett omfattande program för att skära ned kostnaderna i sitt internationella nät. Mellan slutet av 2011 och mars 2014 sjönk antalet anställda med 10 %, från 6 634 till 5 948, och antalet filialer med 18 %, från 499 till 410 ([60]). För att minska kostnadsbasen har sammansättningen av bankens internationella portfölj dessutom förenklats ([61]).

(125) I omstruktureringsplanen framhålls behovet av att minska de utländska dotterbolagens beroende av finansiering från det grekiska moderbolaget och att fortsätta skydda bankens kapitalposition.

(126) Bankens sålde sitt amerikanska dotterbolag, som hade tillgångar på ca 0,7 miljarder euro (13 filialer och 158 anställda), i september 2012.

(127) Banken kommer att minska sin exponering i utländska tillgångar till […] miljarder euro i slutet av juni 2018. Detta innebär en minskning med […] % ([62]) jämfört med slutet av 2012 ([63]).

(128) Minskningen av utländska tillgångar kommer att bli något mindre - […] miljarder euro – i händelse av […] ([64]). I så fall kommer den totala minskningen av de utländska tillgångarna att motsvara […] % jämfört med slutet av 2012.

(129) I stället för att respektera ovannämnda tak för bankens totala tillgångar i slutet av 2018 kan banken välja att avveckla […] ([65]). I så fall kommer de verksamheter som behålls inte att motsvara mer än […] % av bankens totala utländska verksamhet i slutet av 2012.

(130) Banken kommer att minska sin totala finansiering till utländska dotterbolag.

([53]) Inklusive bidrag till inlånings- och investeringsgarantifonden (nedan kallad *TEKE*).
([54]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 128.
([55]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 117.
([56]) Omstruktureringsplanens tabeller inlämnade den 25 juni 2014, s. 133.
([57]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 117.
([58]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 136.
([59]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 128.
([60]) 2012 års årsrapport för sifferuppgifterna för 2012.
http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/annual-reports.
Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 96 för sifferuppgifterna för 2014.
([61]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 97.
([62]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 149.
([63]) Se åtagandena i bilagan, kapitel I.
([64]) Se åtagandena i bilagan, kapitel I.
([65]) Se åtagandena i bilagan, kapitel I.

2.4.3 **Anskaffande av privat kapital och bidrag från befintliga aktieägare och oprioriterade fordringsägare**

(131) Banken anskaffade betydande kapital på marknaden och minskade därmed sitt behov av statligt stöd.

(132) För det först anskaffade banken privat kapital 2011 genom en nyemission på 807 miljoner euro ([66]). Som nämndes i skäl 104 lyckades banken även anskaffa kapital från privata investerare genom rekapitaliseringen våren 2013. De tidigare aktieägarnas innehav späddes dessutom kraftigt ut genom rekapitaliseringen våren 2013 eftersom den grekiska finansiella stabilitetsfonden efter rekapitaliseringen våren 2013 innehade 81 % av bankens aktier och nya investerare 17 %, medan de tidigare aktieägarna bara innehade 2 %. Ingen utdelning i kontanter har betalats ut sedan 2008.

(133) Banken anskaffade 1 750 miljoner euro i kapital från marknaden i april 2014 för att täcka sitt övriga kapitalbehov och för att betala tillbaka Greklands preferensaktier. Priset på de nyemitterade aktierna sattes till 1,7 euro, dvs. samma pris som den grekiska finansiella stabilitetsfonden hade betalat inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013.

(134) Dessutom drog banken in kapital genom att köpa tillbaka sina egna hybrid- och efterställda skuldinstrument till ett pris under det nominella värdet. I mars 2012 erbjöd banken sig att köpa tillbaka vissa hybrid- och sekundärkapitalinstrument. Priset, som fastställdes utifrån marknadsvärdet och inkluderade en avgift på inte mindre än tio procentenheter, sattes till 37 % av det nominella värdet på hybridinstrumentet och 50 % av det nominella värdet på sekundärkapitalinstrumentet. Deltagandegraden var 52,8 % respektive 18,2 %. I maj 2013 lanserade banken ytterligare en skuldförvaltningsåtgärd för att köpa tillbaka 321 miljarder euro i utestående värdepapper. Deltagandegraden var 20 %. Dessa successiva återköp resulterade i att kapitalet ökade med ca 120 miljoner euro ([67]).

2.5 DE GREKISKA MYNDIGHETERNAS ÅTAGANDEN

(135) Den 25 juni 2014 åtog sig Grekland att se till att banken och dess närstående bolag genomför den omstruktureringsplan som överlämnades samma dag och gjorde även fler åtaganden beträffande genomförandet av omstruktureringen (nedan kallade *åtagandena*). Åtagandena, som återges i bilagan, sammanfattas i detta avsnitt.

(136) För det första har Grekland åtagit sig att se till banken omstrukturerar sin affärsverksamhet i Grekland, och fastställt ett maximalt antal filialer och anställda i Grekland per den 31 december 2017, samt en maximal totalkostnad för den grekiska verksamheten under 2017 ([68]).

(137) Grekland har även åtagit sig att se till att banken minskar sina inlåningskostnader i Grekland. Banken kommer att följa kravet på en maximal kvot mellan nettoutlåning och nettoinlåning den 31 december 2017 ([69]). […]

(138) När det gäller bankens utländska dotterbolag har Grekland åtagit sig att se till att banken har minskat sina utländska tillgångar senast den 30 juni 2018 ([70]). Dessutom är det nominella värdet på likviditets- eller kapitalstöd till dessa dotterbolag starkt begränsat och får endast ges under särskilda omständigheter.

(139) Grekland har åtagit sig att se till att banken avyttrar ett antal värdepapper. Dessutom kommer banken bara i undantagsfall att köpa högriskobligationer ([71]).

(140) Grekland gjorde ett antal åtaganden beträffande bankens företagsstyrning. Grekland åtog sig att begränsa ersättningen till bankens anställda och chefer ([72]).

(141) Grekland har även åtagit sig att se till att banken tillämpar en försiktig kreditpolitik, för att garantera att beslut om att bevilja och omstrukturera lån syftar till att maximera bankens överlevnadsförmåga och lönsamhet. Banken kommer att tillämpa höga standarder vid övervakningen av kreditrisker och omstruktureringen av lån ([73]).

(142) Ett antal åtaganden avser den del av bankverksamheten som rör närstående låntagare. Syftet med de åtagandena är att se till att banken inte avviker från en ansvarsfull bankpraxis när den t.ex. beviljar eller omstrukturerar lån till sina anställda, chefer eller aktieägare, eller till offentliga organ, politiska partier eller medieföretag ([74]).

([66]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 44.
([67]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 147.
([68]) Se åtagandena i bilagan, kapitel II.
([69]) Se åtagandet i bilagan, kapitel II.
([70]) Se bilagan, kapitel II.
([71]) Se bilagan, kapitel II.
([72]) Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.
([73]) Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.
([74]) Se bilagan, kapitel III, avsnitt A.

(143) Avslutningsvis har Grekland åtagit sig att se till att banken kommer att införa vissa begränsningar för hur den beter sig, såsom ett förbud mot kuponger och utdelningar, ett förbud mot förvärv och ett förbud mot att göra reklam för statligt stöd ([75]).

(144) En övervakningsförvaltare kommer att övervaka dessa åtaganden fram till den 31 december 2018.

(145) I sin skrivelse av den 25 juni 2014 har Grekland dessutom angett att det kommer att begära kommissionens godkännande innan banken eller något annat statligt organ, inklusive den grekiska finansiella stabilitetsfonden, köper tillbaka teckningsoptioner ([76]).

3. SKÄL TILL ATT INLEDA DET FORMELLA UNDERSÖKNINGSFÖRFARANDET OM DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

(146) Den 27 juli 2012 inledde kommissionen det formella granskningsförfarandet för att kontrollera om villkoren om lämplighet, nödvändighet och proportionalitet i 2008 års bankmeddelande ([77]) hade uppfyllts i samband med den första tillfälliga rekapitaliseringen från den grekiska finansiella stabilitetsfonden till förmån för banken (åtgärd B1).

(147) Beträffande åtgärdens lämplighet hyste kommissionen tvivel om huruvida banken (med tanke på att stödet kom efter tidigare rekapitalisering och likviditetsstöd och med tanke på den utdragna stödperioden) verkligen hade vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att undvika att den på nytt skulle behöva stöd i framtiden ([78]). Dessutom ansåg kommissionen att det var oklart vem som skulle kontrollera banken längre fram, när den första tillfälliga rekapitaliseringen ersattes av en permanent rekapitalisering ([79]), eftersom banken kunde komma att kontrolleras av antingen staten eller av de privata minoritetsägarna med kontroll och stor hävstångseffekt. I alla händelser konstaterade kommissionen att kvaliteten på bankens förvaltning och framför allt dess utlåningsprocess borde bevaras för att kommissionen skulle kunna anse att den första tillfälliga rekapitaliseringen var en lämplig åtgärd.

(148) Beträffande den första rekapitaliseringens nödvändighet ifrågasatte kommissionen i skäl 70 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus om huruvida banken verkligen hade vidtagit alla nödvändiga åtgärder för att undvika att den på nytt skulle behöva stöd i framtiden. Eftersom det dessutom var oklart under hur lång tid den tillfälliga rekapitaliseringen skulle pågå kunde kommissionen inte avgöra om rekapitaliseringen var tillräcklig och förenlig med principerna om ersättning och bördefördelning i reglerna om statligt stöd. Eftersom villkoren för omvandlingen av den första tillfälliga rekapitaliseringen till en permanent rekapitalisering dessutom inte var kända vid tidpunkten för beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus kunde kommissionen inte bedöma dessa.

(149) Beträffande åtgärdens proportionalitet betvivlade kommissionen att de införda skyddsåtgärderna (det förbud mot reklam för statligt stöd, kupong- och utdelningsförbud, förbud mot att utnyttja köpoptioner och återköpsförbud som beskrivs i skäl 76 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus) var tillräckliga i samband med den tillfälliga rekapitaliseringen. I skäl 77 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus konstaterade kommissionen dessutom att bristen på regler för att hindra den grekiska finansiella stabilitetsfonden från att samordna de fyra störa kärnbankerna (dvs. banken, Eurobank, NBG och Alpha Bank), och avsaknaden av tillräckliga skyddsåtgärder för att hindra dessa från att utbyta känslig affärsinformation kan leda till snedvridning av konkurrensen. Kommissionen föreslog därför att en övervakningsförvaltare skulle utses, och att denne skulle vara fysiskt närvarande på banken.

4. SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER OM DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET BETRÄFFANDE DEN FÖRSTA TILLFÄLLIGA REKAPITALISERINGEN

4.1 SYNPUNKTER FRÅN BANKEN

(150) Den 30 augusti 2012 mottog kommissionen synpunkter från banken om beslutet att inleda förfarandet beträffande Piraeus.

(151) Beträffande åtgärdens lämplighet noterade banken att skuldkrisen i Grekland och euroområdet var en situation som saknade motstycke. Kapitaltillskottet i maj 2009, motsvarande 1,0 % av bankens riskvägda tillgångar, var ett direkt svar på den exceptionella turbulensen på de globala finansmarknaderna. I slutet av 2011 motsvarade Greklands kapitaltillskott på 380 miljoner euro 1,1 % av bankens riskvägda tillgångar vid den tidpunkten och syftet med kapitaltillskottet var att avhjälpa den brist på kapital som den fördjupade recessionen förväntades leda till. Den grekiska finansiella stabilitetsfondens kapitaltillskott till banken på 4,7 miljoner euro utgjorde första delen av den rekapitaliseringen som gjordes som svar på kapitalbristen till följd av PSI-programmet, Blackrocks bedömning av låneportföljerna ([80]) och den fördjupade recessionen.

([75]) Se bilagan, kapitel III, avsnitt C.

([76]) ”När det gäller de teckningsoptioner som den grekiska finansiella stabilitetsfonden har utfärdat bör det avslutningsvis förtydligas att Grekland kommer att begära kommissionens godkännande innan Alpha bank eller något statligt organ (inklusive den grekiska finansiella stabilitetsfonden) köper tillbaka teckningsoptionerna, så att Europeiska kommissionen kan kontrollera att det planerade återköpet av teckningsoptionerna inte strider mot villkoren för statlig ersättning i reglerna om statligt stöd.”

([77]) Meddelande från kommissionen – *Tillämpning av reglerna om statligt stöd på åtgärder till förmån för finansinstitut med anledning av den globala finanskrisen* (EUT C 270, 25.10.2008, s. 2).

([78]) Skäl 64 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus.

([79]) Skäl 68 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus.

([80]) Se skäl 35.

(152) Banken ansåg även att Greklands och den grekiska finansiella stabilitetsfondens utnämning av en respektive två ledamöter i bankens styrelse som deras företrädare och av en medlem av den grekiska finansiella stabilitetsfonden som en av ledamöterna av bankstyrelsens riskkommitté, utgjorde en garant för att banken inte kunde ta alltför stora risker.

(153) Beträffande åtgärdernas nödvändighet konstaterade banken att rekapitalisering i form av en tillfällig finansiering var något som hade beslutats av de grekiska myndigheterna och av EU, IMF och ECB och att den tillfälliga rekapitaliseringen på 4,7 miljoner euro nästan uppvägde PSI-effekten. När det gäller omvandlingen av den tillfälliga rekapitaliseringen till permanent kapital, efter den långa perioden utan regering i Grekland andra kvartalet 2012, skulle godkännandet av en slutgiltig struktur oundvikligen resultera i en utspädning av de befintliga aktieägarnas innehav och en överenskommelse om lämplig ersättning (beroende på vilka villkor och instrument som tillämpades).

(154) Beträffande åtgärdens proportionalitet konstaterade banken att den hade ändrat sin utlåningspraxis sedan 2009 och numera tillämpade hårdare kreditkriterier, krav på snabbare återbetalning och lägre kreditgränser. Från och med första kvartalet 2009 hade alla ansökningar om återbetalning över ett visst belopp granskats och godkänts av vice VD och chefen för kreditgruppen. Banken skulle inte ändra sin nuvarande affärspraxis i den affärsplan som överlämnats till den grekiska centralbanken och inte undergräva nuvarande utlåningsstandarder. Dessa standarder var bland de hårdaste inom hela branschen, vilket även framgår av bankens mycket goda resultat i Blackrock Solutions analys. Dessa avsikter säkras av att Grekland och den grekiska finansiella stabilitetsfonden finns företrädda i bankens styrelse.

(155) Beträffande kommissionens förslag om att utse en övervakningsförvaltare ansåg banken att den redan stod under nära tillsyn från flera tredje parter, såsom den grekiska centralbanken, externa revisorer samt Greklands och den grekiska finansiella stabilitetsfondens företrädare i bankens styrelse.

4.2 SYNPUNKTER FRÅN EN ANNAN GREKISK BANK

(156) Den 3 januari 2013 mottog kommissionen synpunkter från en grekisk bank om beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus. Den grekiska banken konstaterade att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av grekiska banker i princip var ett välkommet steg i riktning mot ett sundare och hållbarare banksystem och hade inga invändningar mot rekapitaliseringen av banken.

(157) Även om den uttryckte sitt helhjärtade stöd för principen om den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av grekiska banker förklarade denna grekiska bank att den, för att minimera snedvridningar av konkurrensen och undvika diskriminering, förväntade sig att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering skulle vara öppen för alla banker som bedrev verksamhet i Grekland under liknande villkor.

5. SYNPUNKTER FRÅN GREKLAND OM DET FORMELLA GRANSKNINGSFÖRFARANDET BETRÄFFANDE DEN FÖRSTA REKAPITALISERINGEN

(158) Den 5 september 2012 inkom Grekland med synpunkter som hade utarbetats av den grekiska centralbanken och den grekiska finansiella stabilitetsfonden.

5.1 SYNPUNKTER FRÅN DEN GREKISKA CENTRALBANKEN

(159) När det gäller den första tillfälliga rekapitaliseringens lämplighet konstaterade den grekiska centralbanken att det belopp på 18 miljarder euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden hade använt för att rekapitalisera de fyra största bankerna i Grekland i maj 2012 var mindre än det slutbelopp som krävdes för att dessa banker gradvist skulle nå och upprätthålla en kärnprimärkapitalkvot på 10 % i juni 2012 och en kärnprimärkapitalkvot på 7 % under ett treårigt negativt stresscenario. Den grekiska centralbanken konstaterade även att den första tillfälliga rekapitaliseringen var just tillfällig, eftersom rekapitaliseringsprocessen skulle slutföras genom en ökning av dessa fyra bankers kapital.

(160) Den grekiska centralbanken noterade dessutom att rekapitaliseringen av de största grekiska bankerna var ett led i en långsiktig omstrukturering av den grekiska banksektorn. Den grekiska centralbanken konstaterade att om en bank är kvar i privat ägo behåller den troligen samma ledning, medan om en bank blir statsägd (dvs. ägd av den grekiska finansiella stabilitetsfonden) kan den grekiska finansiella stabilitetsfonden utse en ny ledning, som i vilket fall som helst kommer att bedömas av den grekiska centralbanken. Den grekiska centralbanken noterade att den kontinuerligt bedömer företagsstyrningens ramar, ledningens lämplighet och varje banks riskprofil för att se till att allt för stora risker inte tas. Den påpekade dessutom att den grekiska finansiella stabilitetsfonden redan hade utsett företrädare i de rekapitaliserade bankernas styrelser.

(161) När det gäller den första rekapitaliseringens nödvändighet noterade den grekiska centralbanken att bankens rekapitalisering var begränsad för att se till att de minimikapitalkrav som gällde vid den tidpunkten (8 %) var uppfyllda. Den förklarade också att den långa perioden innan rekapitaliseringarna berodde på den snabba konjunkturnedgången i Grekland och effekterna av PSI-programmet, hela programmets komplexitet och behovet av att maximera privata investerares deltagande i ökningarna av aktiekapitalet.

(162) När det gäller den första rekapitaliseringens proportionalitet påpekade den grekiska centralbanken att det fullständiga genomförandet av den omstruktureringsplan som skulle överlämnas till kommissionen skulle säkerställas av att det tillfälliga upphävandet av den grekiska finansiella stabilitetsfondens rösträtt skulle hävas vid, bland annat, betydande överträdelser av omstruktureringsplanen. Den grekiska centralbanken noterade dessutom att bankens svårigheter varken berodde på att bankens ledning hade underskattat riskerna eller på aggressiva affärsmetoder.

5.2 SYNPUNKTER FRÅN DEN GREKISKA FINANSIELLA STABILITETSFONDEN

(163) Beträffande den första rekapitaliseringens lämplighet när det gäller att hantera frågan om potentiell statlig inblandning i den händelse staten tillhandahåller omfattande statligt stöd via den grekiska finansiella stabilitetsfonden och den grekiska finansiella stabilitetsfonden har fullständig rösträtt, förklarade den grekiska finansiella stabilitetsfonden att banker som finansierats av den grekiska finansiella stabilitetsfonden inte anse utgör offentliga enheter eller enheter som kontrolleras av staten och att de inte kommer att kontrolleras av staten efter det att de har blivit permanent rekapitaliserade av den grekiska finansiella stabilitetsfonden. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden påpekade att den är en helt fristående privaträttslig juridisk enhet med rätt att fatta självständiga beslut. Enligt artikel 16.C.2 i lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden kontrolleras fonden inte av staten och de kreditinstitut till vilka fonden har tillhandahållit kapitalstöd ingår inte i den offentliga sektorn i bredare mening. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden lyfte även fram fondens ledningsstruktur.

(164) När det gäller den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i bankens ledning noterade fonden att den skulle respektera bankens oberoende och inte blanda sig i den dagliga ledningen eftersom dess roll begränsas till vad som fastställs i lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden. Den förklarade att det inte skulle bli tal om någon statlig inblandning eller samordning och att bankens beslut i utlåningsprocessen (bl.a. om säkerhet, prissättning och låntagares solvens) skulle fattas utifrån affärsmässiga kriterier.

(165) Den grekiska finansiella stabilitetsfonden påpekade att lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden och avtalet om förhandsteckning innehöll lämpliga skyddsåtgärder för att hindra befintliga privata aktieägare från att ta alltför stora risker. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden lyfte fram aspekter som i) att företrädare för fonden hade utsetts till oberoende företagsexterna ledamöter av bankens styrelse och deras närvaro i kommittéer, ii) att fonden utför företagsbesiktning i banken och iii) att fonden efter den sista rekapitaliseringen bara hade begränsad rösträtt så länge banken uppfyllde villkoren i omstruktureringsplanen.

(166) Den grekiska finansiella stabilitetsfonden förklarade att det har vidtagits lämpliga åtgärder för att se till att de banker som fonden har ett ägarintresse i inte utbyter kommersiellt känsliga uppgifter. Dessa åtgärder innefattar utnämningen av olika företrädare för fonden till dessa banker, mandatet för dessa företrädare med skydd mot flödet av information från en företrädare till en annan och tydliga interna instruktioner till dessa företrädare om att inte översända bankers kommersiellt känsliga uppgifter. Dessutom förklarade den grekiska finansiella stabilitetsfonden att den inte utövar några rättigheter i förhållande till bankerna på ett sätt som kan hindra begränsa, snedvrida eller på ett betydande sätt minska eller hämma effektiv konkurrens. Avslutningsvis påpekade den grekiska finansiella stabilitetsfonden att dess styrelseledamöter och anställda omfattas av stränga sekretessbestämmelser och förvaltningsskyldigheter och är bundna av bestämmelser om tystnadsplikt i fråga om sin verksamhet.

6. **BEDÖMNING AV STÖD KOPPLAT TILL FÖRVÄRVET AV ATE OCH DEN GREKISKA VERKSAMHETEN I DE TRE CYPRIOTISKA BANKERNA**

6.1 BEDÖMNING AV STÖD KOPPLAT TILL ATE

(167) I beslutet om omstrukturering av ATE konstaterade kommissionen att de åtgärder som beskrivs i skälen 58 och 108 i detta beslut utgör statligt stöd, men att åtgärderna är förenliga med den inre marknaden.

(168) I beslutet om likvidation av ATE konstaterade kommissionen att de åtgärder som beskrivs i skälen 109 och 110 i detta beslut utgör statligt stöd till ATE:s överlåtna verksamhet. Kommissionen konstaterade dessutom att stödet till ATE endast är förenligt med den inre marknaden om införlivandet av ATE:s överlåtna verksamhet genomförs enligt plan och om omstruktureringen av banken – som inbegriper ATE:s överlåtna verksamhet – gör det möjligt för banken att återställa sin lönsamhet på lång sikt. Återställandet av den långsiktiga lönsamheten fastställs i avsnitt 7.6.2.

(169) Därför behöver kommissionen inte göra en ny bedömning av ovannämnda åtgärder och bekräftar att de är förenliga med den inre marknaden.

6.2 BEDÖMNING AV STÖD KOPPLAT TILL DEN GREKISKA VERKSAMHETEN I DE TRE CYPRIOTISKA BANKERNA (ÅTGÄRD C)

6.2.1 **Förekomst av statligt stöd och stödbelopp**

(170) Kommissionen ska fastställa om åtgärd C innebär statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Enligt den bestämmelsen är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

(171) Den grekiska finansiella stabilitetsfonden åtog sig att rekapitalisera banken med 524 miljoner euro i mars 2013, under budgivningen för att förvärva den cypriotiska överlåtna verksamheten. Åtgärden beviljades därför i mars 2013. Den faktiska rekapitaliseringen skedde inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013 ([81]).

(172) Rekapitaliseringen av banken gjordes av den grekiska finansiella stabilitetsfonden. Detta är en enhet som Grekland har inrättat och finansierar i syfte att stödja banker. Utbetalningen gjordes därför med hjälp av statliga medel.

(173) När det gäller stödmottagarna var syftet med rekapitaliseringen, vilket förklaras i skäl 72, att täcka det kapitalbehov som förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten skulle leda till. Dessutom skulle rekapitaliseringen vara tillgänglig för varje grekisk bank som önskade förvärva den cypriotiska överlåtna verksamheten. Bankens bud, som lämnades in till den grekiska finansiella stabilitetsfonden för godkännande, tog hänsyn till fondens rekapitalisering. Vid den tidpunkten hade de grekiska bankerna ont om kapital och ingen av dem hade förvärvat den cypriotiska överlåtna verksamheten utan löftet om rekapitalisering. Även om det är banken som är den formella mottagaren av kapitalet från den grekiska finansiella stabilitetsfonden anser kommissionen därför att det är den cypriotiska överlåtna verksamheten som är stödmottagare, eftersom åtgärden gjorde det möjligt att sälja denna verksamhet till en grekisk bank. Utan rekapitaliseringen av banken skulle verksamheten inte ha förvärvats av en grekisk bank. De hade blivit kvar i koncerner som befann sig i extremt stora svårigheter (både Cyprus Popular Bank och Bank of Cyprus var under avveckling på grund av deras stora kapitalbehov) och skulle därför troligen ha gått omkull eller åtminstone drabbats av massuttag av insatta medel. När det gäller förekomsten av en fördel noterar kommissionen även att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av banken inte är förenlig med principen om en investerare i en marknadsekonomi: vid denna mycket osäkra tidpunkt skulle en privat investerare som verkar under normala marknadsförhållanden inte ha åtagit sig att i framtiden skjuta till ett stort kapitalbelopp till banken utan att i förväg ha känt till villkoren för det framtida kapitaltillskottet (dvs. emissionspriset).

(174) Redan vid första anblicken är åtgärden dessutom selektiv eftersom den enbart gäller den cypriotiska överlåtna verksamheten (där varje verksamhetsområde utgör ett separat företag) och inte något annat företag.

(175) Avslutningsvis konkurrerar den cypriotiska överlåtna verksamheten, dvs. de grekiska filialerna till de tre cypriotiska bankerna, med andra banker, inklusive dotterbolag till utländska banker som är verksamma i Grekland eller som kan tänkas vara intresserade av att komma in på den grekiska marknaden. Undsättningen av dessa verksamheter snedvrider följaktligen konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstater.

(176) Kommissionens slutsats är därför att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av banken med 524 miljoner euro utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

Stödmottagare

(177) Som påpekades i skäl 173 betraktar kommissionen den cypriotiska överlåtna verksamheten som mottagare av stödet i form av den grekiska finansiella stabilitetsfondens utbetalning av EFSF-obligationer.

(178) Som påpekades i skälen 71 och 173 var det dessutom nödvändigt att den cypriotiska överlåtna verksamheten, dvs. de grekiska filialerna till de tre cypriotiska bankerna, förvärvades av en annan bank, dels för den finansiella stabilitetens skull, men framför allt på grund av att de tre cypriotiska bankerna befann sig i en mycket svår situation. Försäljningen av den cypriotiska överlåtna verksamheten och frågan om huruvida försäljningen utgör statligt stöd till köparen, dvs. banken, bör därför prövas under avsnittet ”Lönsamhet genom försäljning av en bank” i omstruktureringsmeddelandet ([82]).

([81]) Se skäl 101.

([82]) Kommissionens meddelande om återställandet av lönsamheten och bedömningen av omstruktureringsåtgärder inom finanssektorn under den rådande krisen enligt reglerna om statligt stöd, (EUT C 195, 19.8.2009, s. 9).

(179) Inför försäljningen valde den grekiska centralbanken att endast kontakta de största inhemska grekiska bankerna. Av dessa var det endast banken och två andra banker som lämnade icke-bindande bud. Banken är den enda budgivaren som lämnade ett giltigt bindande bud. Den begränsade uppsättning köpare som kontaktades utesluter inte att det rörde sig om en öppen budgivning eftersom ett formellt bud från andra investerare rimligtvis inte kunde förväntas. På grund av den finansiella instabiliteten i det grekiska banksystemet, som redovisade stora förluster till följd av den djupa och långa recessionen, hade de utländska banker som verkade i Grekland vid den aktuella tidpunkten faktiskt antingen avvecklat eller var på väg att avveckla sin grekiska verksamhet (t.ex. Geniki, MBG och Emporiki Bank). Med andra ord lämnade de den grekiska marknaden och letade inte efter nya investeringsmöjligheter i Grekland. Dessutom är det rimligt att anta att endast en investerare med förmåga att snabbt stabilisera de förvärvade verksamheterna och göra dem lönsamma – dvs. en stor bankkoncern – skulle ha varit intresserad av dessa verksamheter. På grund av den mycket korta tid som stod till förfogande för att avsluta försäljningen – som dikterades av den finanskris inom vilken de säljande bankerna verkade – var det slutligen mycket osannolikt att utländska banker eller andra typer av investerare skulle delta i försäljningsförfarandet. I normala fall skulle sådana investerare nämligen ha velat göra en företagsbesiktning och granskat de tillgångar som låg ute till försäljning innan de lämnade ett formellt bud.

(180) Kommissionens slutsats är därför att den cypriotiska överlåtna verksamheten såldes till ett marknadsmässigt pris och att man kan bortse från stödet till köparen, dvs. banken.

6.2.2 **Rättslig grund för bedömningen av stödets förenlighet**

(181) Enligt artikel 107.3 b i fördraget har kommissionen rätt att anse att ett stöd är förenligt med den inre marknaden om det syftar till att ”avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi”.

(182) Kommissionen har medgett att den globala finanskrisen kan skapa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi, och att åtgärder för att stödja banker kan avhjälpa en sådan störning. Detta har bekräftats i 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och omstruktureringsmeddelandet. Med tanke på den oro som på nytt råder på finansmarknaderna anser kommissionen att villkoren för att kunna godkänna statligt stöd i artikel 107.3 b i fördraget fortfarande är uppfyllda. Kommissionen bekräftade sin ståndpunkt genom att anta 2011 års förlängningsmeddelande ([83]) och 2013 års bankmeddelande ([84]).

(183) När det gäller den grekiska ekonomin har kommissionen, både genom sina beslut om att bevilja och förlänga stödordningen för bankindustrin i Grekland och genom sitt godkännande av stödåtgärder som Grekland beviljat enskilda banker ([85]), erkänt att det finns en risk för en allvarlig störning i den grekiska ekonomin och att statligt stöd till banker är en lämplig åtgärd för att avhjälpa denna störning. Den rättsliga grunden för bedömningen av stödåtgärderna bör därför vara artikel 107.3 b i fördraget.

(184) Under finanskrisen har kommissionen tagit fram förenlighetskriterier för olika typer av stödåtgärder. Principerna för att bedöma stödåtgärder fastställdes första gången i 2008 års bankmeddelande.

(185) I linje med punkt 15 i 2008 års bankmeddelande måste ett stöd uppfylla följande allmänna förenlighetskriterier för att vara förenligt med artikel 107.3 b i fördraget:

a) Lämplighet: Stödet måste vara välriktat för att effektivt kunna uppnå syftet att avhjälpa en allvarlig störning i ekonomin. Så skulle inte vara fallet om åtgärden inte är lämplig för att avhjälpa störningen.

b) Nödvändighet: När det gäller stödform och stödbelopp måste åtgärden vara nödvändig för att nå det mål som åsyftas. Därför ska stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att nå målet och ges i en form som är mest lämpad för att avhjälpa störningen.

c) Proportionalitet: De gynnsamma effekterna av åtgärden måste stå i lämplig proportion till snedvridningen av konkurrensen så att snedvridningen begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att uppnå syftet med åtgärden.

([83]) Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 januari 2012, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (EUT C 356, 6.12.2011, s. 7).

([84]) Meddelande från kommissionen om tillämpning, från och med den 1 augusti 2013, av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen (EUT C 216, 30.7.2013, s. 1).

([85]) Se fotnot 6.

(186) Under finanskrisen har kommissionen tagit fram förenlighetskriterier för olika typer av stödåtgärder. Principerna för att bedöma stödåtgärder fastställdes första gången i 2008 års bankmeddelande.

(187) I rekapitaliseringsmeddelandet ges ytterligare vägledning om vilken ersättningsnivå som krävs för statliga kapitaltillskott.

(188) Slutligen har kommissionen i omstruktureringsmeddelandet förklarat hur den bedömer omstruktureringsplaner. Vid sin bedömning av bankens omstruktureringsplan inom ramen för omstruktureringsmeddelandet kommer kommissionen att beakta alla åtgärder som förtecknas i tabell 11.

6.2.3 **Stödåtgärd C:s förenlighet med 2008 års bankmeddelande och rekapitaliseringsmeddelandet**

6.2.3.1 *Lämplighet*

(189) När det gäller åtgärdens lämplighet, dvs. om den grekiska finansiella stabilitetsfondens åtagande att rekapitalisera banken med 524 miljoner euro är lämpligt, anser kommissionen att åtgärden är lämplig eftersom den gjorde det möjligt att sälja de tre cypriotiska bankernas grekiska verksamhet till banken.

(190) Utan åtgärden skulle inte någon grekisk bank, inklusive banken, ha varit villig att förvärva den cypriotiska överlåtna verksamheten vid en tidpunkt då ingen bank utanför Grekland var villig att ge sig in på den marknaden. Om den cypriotiska överlåtna verksamheten inte hade förvärvats skulle denna verksamhet, och särskilt de grekiska filialernas inlåning, ha äventyrats. Åtgärden säkerställde därför den finansiella stabiliteten i Grekland. Av detta skäl anser kommissionen att åtgärden är lämplig som undsättningsstöd.

6.2.3.2 *Nödvändighet*

(191) I linje med 2008 års bankmeddelande måste stödåtgärden vara nödvändig för att uppnå målet med åtgärden. Det innebär att ett kapitaltillskott t.ex. måste begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att uppnå det målet.

(192) Vid en tidpunkt när det var svårt för grekiska banker att hitta kapital täckte åtgärden de kapitalbehov som uppstod till följd av betalningen av köpeskillingen för förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten, vilket gjorde att detta förvärv kunde äga rum.

(193) Kommissionen ser dessutom positivt på att stödet gjordes i form av ett kapitaltillskott inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013, eftersom den grekiska finansiella stabilitetsfonden inte gav banken ett bidrag utan erhöll stamaktier till samma värde.

(194) Åtgärden är därför nödvändig för att uppnå målet att begränsa störningen i det grekiska banksystemet och i hela den grekiska ekonomin.

6.2.3.3 *Proportionalitet*

(195) De verksamheter som erhöll stöd såldes efter det att de grekiska myndigheterna utlyste en anbudsinfordran. Dessutom integrerades de förvärvade verksamheterna snabbt i banken. Stödet gjorde det inte möjligt för de verksamheter som erhöll stöd att vara kvar som självständiga konkurrenter på marknaden.

(196) Dessutom var stödbeloppet relativt litet eftersom det motsvarar ca 3 % av den cypriotiska överlåtna verksamhetens totala nettoutlåning (eller ca 3 % av denna verksamhets riskvägda tillgångar) ([86]).

(197) Kommissionen anser därför att åtgärden har utformats på ett sådant sätt att den minimerar otillbörlig snedvridning av konkurrensen.

6.2.3.4 *Slutsats om förenligheten med 2008 års bankmeddelande och rekapitaliseringsmeddelandet*

(198) På grundval av analysen i skälen 189–197, är kommissionens slutsats att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av banken med 524 miljoner euro var lämplig, nödvändig för att uppnå målet att begränsa störningarna i det grekiska banksystemet och hela den grekiska ekonomin och utformad för att minimera otillbörlig snedvridning av konkurrensen, och att rekapitaliseringen därför är förenlig med 2008 års bankmeddelande och rekapitaliseringsmeddelandet.

([86]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 40.

6.2.4 **Stödåtgärdens förenlighet med omstruktureringsmeddelandet**

(199) Som förklarades i skäl (178) faller försäljningen av den cypriotiska överlåtna verksamheten under avsnittet ”Lönsamhet genom försäljning av en bank”. I linje med punkt 17 i omstruktureringsmeddelandet måste man vid försäljning av en nödlidande bank till ett annat finansinstitut iaktta kraven avseende lönsamhet, eget bidrag och begränsning av snedvridningar av konkurrensen.

6.2.4.1 *Den cypriotiska överlåtna verksamhetens långsiktiga lönsamhet genom försäljning*

(200) I punkt 17 i omstruktureringsmeddelandet förtydligas att försäljningen av en nödlidande bank till ett annat finansinstitut kan bidra till att återställa den långsiktiga lönsamheten, om köparen är lönsam och klarar av att överta den nödlidande banken, och till att återupprätta förtroendet på marknaden.

(201) Banken integrerade framgångsrikt den cypriotiska överlåtna verksamheten. Som förklaras i avsnitt 7.6 kan banken på grundval av sin omstruktureringsplan anses utgöra en lönsam enhet. Att den cypriotiska överlåtna verksamheten har överförts till banken innebär därför att denna verksamhets långsiktiga lönsamhet kan återställas.

6.2.4.2 *Eget bidrag och bördefördelning*

(202) Med tanke på i vilken grad de tre cypriotiska bankernas aktieägare har bidragit till omstruktureringskostnaderna konstaterar kommissionen att de tre cypriotiska bankerna inte sålde den cypriotiska överlåtna verksamheten till dess bokförda värde utan till ett justerat värde i enlighet med PIMCO-rapporten. Dessutom överförde de tre cypriotiska bankerna, även efter prisjusteringen, mer tillgångar än skulder till banken. Eftersom den cypriotiska överlåtna verksamhetens värdeförlust bars av säljarna uppnåddes därför en tillräcklig bördefördelning mellan aktieägarna.

6.2.4.3 *Åtgärder som syftar till att begränsa snedvridningarna av konkurrensen*

(203) Beträffande åtgärder för att begränsa snedvridningarna av konkurrensen anges följande i punkt 30 i omstruktureringsmeddelandet: ”Kommissionen grundar sin bedömning av behovet av sådana åtgärder på storleken, omfattningen och räckvidden på den verksamhet som den berörda banken skulle ha efter genomförandet av en trovärdig omstruktureringsplan … Valet av typ och form av sådana åtgärder kommer att vara beroende av två kriterier: för det första stödbeloppets storlek och de villkor och omständigheter på grundval av vilka stödet beviljats och för det andra särdragen på den eller de marknader där den stödmottagande banken kommer att bedriva sin verksamhet.”

(204) Som beskrivs i skäl 196, motsvarar stödbeloppet 3 % av den cypriotiska överlåtna verksamhetens riskvägda tillgångar. Kommissionen anser därför att stödbeloppet är relativt litet med tanke på att det beloppet gjorde det möjligt att sälja den cypriotiska överlåtna verksamheten och, som påpekades i skäl 190, säkerställde den finansiella stabiliteten i Grekland.

(205) Efter försäljningen av den cypriotiska överlåtna verksamheten upphörde de grekiska filialerna att existera eftersom de helt och hållet integrerades i banken.

(206) Med tanke på det relativt lilla stödbelopp som den cypriotiska överlåtna verksamheten har erhållit, och den omständigheten att de ingående affärsverksamheterna inte kommer att drivas vidare som självständiga konkurrenter, är kommissionens slutsats att det inte rör sig om någon otillbörlig snedvridning av konkurrensen.

6.2.4.4 *Slutsats om förenligheten med omstruktureringsmeddelandet*

(207) På grundval av analysen i skälen 199–206 är kommissionens slutsats att försäljningen av den cypriotiska överlåtna verksamheten och dess integrering i banken säkerställer verksamhetens långsiktiga lönsamhet, att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt och att det inte förekommer någon otillbörlig snedvridning av konkurrensen. Stödet är därför förenligt med omstruktureringsmeddelandet.

(208) Den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitalisering av banken med 524 miljoner euro bör därför förklaras förenlig med den inre marknaden.

7. BEDÖMNING AV BEVILJAT STÖD TILL BANKEN

7.1 FÖREKOMST AV STATLIGT STÖD OCH STÖDBELOPP

(209) Kommissionen ska fastställa förekomsten av statligt stöd till banken i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

7.1.1 **Förekomst av stöd i de åtgärder som beviljats inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland**

7.1.1.1 *Statligt likviditetsstöd beviljat inom ramen för garantiåtgärden och åtgärderna om statsobligationslån (åtgärd L1)*

(210) I sina beslut om godkännande och förlängning av stödordningen för bankindustrin i Grekland har kommissionen redan fastställt ([87]) att likviditetsstöd som beviljas enligt den stödordningen utgör statligt stöd. År 2011 emitterade banken statligt garanterade obligationer till ett värde av totalt 9,9 miljarder euro. Grekland lånade även ut 1 289 miljoner euro till banken i form av statsobligationer. I slutet av mars 2014 var beloppet i statligt garanterade obligationer och statsobligationer 9,9 miljarder euro respektive 1 024 miljoner euro ([88]). Framtida likviditetsstöd som beviljas inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland utgör också statligt stöd.

7.1.1.2 *Statlig rekapitalisering beviljad inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden (åtgärd A)*

(211) I sitt beslut av den 19 november 2008 om stödordningen för bankindustrin i Grekland har kommissionen redan fastställt att de rekapitaliseringar som beviljas inom ramen för stödordningens rekapitaliseringsåtgärd utgör statligt stöd. Banken har mottagit 750 miljoner euro i preferensaktier, vilket motsvarar 2,1 % av bankens riskvägda tillgångar ([89]).

7.1.2 **Förekomst av statligt stöd i det statligt garanterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2)**

(212) I punkt 51 i 2008 års bankmeddelande förtydligade kommissionen att centralbankers tillhandahållande av medel till finansinstitut inte utgör statligt stöd om fyra kumulativa villkor är uppfyllda i fråga om finansinstitutets solvens, facilitetens säkerheter, den ränta som tas ut av finansinstitutet och avsaknaden av motgaranti från staten. Eftersom det statligt garanterade akuta likviditetsstöd som beviljades banken inte uppfyller dessa fyra kumulativa villkor, framför allt eftersom stödet är en statlig garanti och beviljas tillsammans med andra stödåtgärder, måste slutsatsen bli att det statligt garanterade akuta likviditetsstödet utgör statligt stöd.

(213) Det statligt garanterade akuta likviditetsstödet uppfyller kraven i artikel 107.1 i fördraget. Eftersom åtgärden innehåller en statlig garanti till förmån för den grekiska centralbanken bärs för det första eventuella förluster av staten. Åtgärden omfattar därför statliga medel. Det akuta likviditetsstödet gör det möjligt för banker att få tillgång till finansiering vid en tidpunkt då de inte har tillgång till kapitalmarknadsfinansiering och det vanliga eurosystemets refinansieringstransaktioner. Det statligt garanterade akuta likviditetsstödet ger därför banken en fördel. Eftersom det statligt garanterade akuta likviditetsstödet begränsas till banksektorn är åtgärden selektiv. Eftersom det statligt garanterade akuta likviditetsstödet gör det möjligt för banken att fortsätta sin verksamhet på marknaden och undvika fallissemang, och därmed behöva lämna marknaden, innebär stödet en snedvridning av konkurrensen. Eftersom banken är verksam i andra medlemsstater och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver eller skulle kunna vara intresserade av att bedriva verksamhet i Grekland påverkar den fördel som banken beviljats handeln mellan medlemsstater.

(214) Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att det statligt garanterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2) utgör statligt stöd. Storleken på det statligt garanterade akuta likviditetsstödet har varierat över tid. Den 31 december 2012 uppgick stödet till ca 31,4 miljarder euro. Efter en kraftig minskning 2013 uppgick det endast till 750 miljoner euro i slutet av det året.

7.1.3 **Förekomsten av stöd i de åtgärder som beviljats via den grekiska finansiella stabilitetsfonden**

7.1.3.1 *Den första tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B1)*

(215) I avsnitt 5.1 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus har kommissionen redan konstaterat att den första tillfälliga rekapitaliseringen utgör statligt stöd. Värdet på det mottagna kapitalet uppgick till 4,7 miljarder euro.

7.1.3.2 *Den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärd B2)*

(216) Åtgärd B2 genomfördes med medel från den grekiska finansiella stabilitetsfonden, vilket, som förklarades i skäl 65 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus, innebär statliga medel.

([87]) Se fotnot 4.
([88]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 51.
([89]) Se beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus, skäl 41.

(217) När det gäller förekomsten av en fördel ökade åtgärd B2 bankens kapitaltäckningskvot till en nivå som gjorde det möjligt för den att fortsätta sin verksamhet på marknaden och att få tillgång till finansiering från eurosystemet. Ersättningen för åtgärd B2 bestod dessutom av upplupen ränta på EFSF-obligationer och en extra avgift på 1 %. Eftersom denna ersättning är klart lägre än ersättningen för liknande kapitalinstrument på marknaden skulle banken säkerligen inte kunnat anskaffa samma kapital till samma villkor på marknaden. Åtgärd B2 gav därför banken en fördel som grundades på statliga medel. Eftersom åtgärden endast gjordes tillgänglig för banken var åtgärden selektiv.

(218) Bankens ställning stärktes till följd av åtgärd B2 eftersom banken gavs finansiella resurser att fortsätta uppfylla kapitalkraven, vilket ledde till snedvridning av konkurrensen. Eftersom banken är verksam på bankmarknader i andra medlemsstater och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater är verksamma i Grekland eller skulle kunna vara intresserade av att bedriva verksamhet i Grekland påverkar åtgärd B2 handeln mellan medlemsstater.

(219) Kommissionen anser att åtgärd B2 utgör statligt stöd. De nationella myndigheterna anmälde åtgärden som stöd. Värdet på det mottagna kapitalet uppgick till 1 553 miljoner euro.

7.1.3.3 *Utfästelse om åtagande (åtgärd B3)*

(220) Genom åtgärd B3 åtog den grekiska finansiella stabilitetsfonden sig att tillhandahålla det ytterligare kapital som behövdes för att slutföra rekapitaliseringen av banken upp till det belopp som den grekiska centralbanken begärde inom ramen för 2012 års stresstest. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden får sina medel från staten. Utfästelsen innebär därför ett åtagande om att tillhandahålla statliga medel. De omständigheter under vilka den grekiska finansiella stabilitetsfonden kan bevilja stöd till finansinstitut är noga reglerat och begränsat i lag. Användningen av dessa statliga medel tillskrivs följaktligen staten. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden åtog sig att tillhandahålla 1 082 miljoner euro i ytterligare kapital.

(221) Utfästelsen om åtagande gav banken en fördel eftersom den försäkrade insättare om att banken skulle kunna anskaffa allt kapital den behövde anskaffa, dvs. att den grekiska finansiella stabilitetsfonden skulle tillhandahålla kapitalet om banken inte skulle lyckas anskaffa det på marknaden. Åtagandet gjorde det även lättare att anskaffa privat kapital från marknaden eftersom investerarna försäkrades om att om banken inte kunde få in en del av kapitalet från marknaden skulle den grekiska finansiella stabilitetsfonden tillhandahålla detta. Ingen privat investerare skulle ha gått med på ett åtagande innan villkoren för rekapitaliseringen blev kända, och vid den tidpunkten hade banken ingen tillgång till kapitalmarknaderna. Fördelen är selektiv eftersom inte alla banker verksamma i Grekland gavs samma fördel.

(222) Eftersom banken är verksam i andra medlemsstater och eftersom finansinstitut från andra medlemsstater bedriver eller skulle kunna vara intresserade av att bedriva verksamhet i Grekland påverkar åtgärd B3 sannolikt handeln mellan medlemsstater och snedvrider konkurrensen.

(223) Åtgärd B3 utgör därför statligt stöd och stödet anmäldes inte som statligt stöd av de grekiska myndigheterna.

7.1.3.4 *Den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 för att täcka kapitalbehovet i 2013 års stresstest (åtgärd B4)*

(224) Syftet med den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i rekapitaliseringen våren 2013 var att täcka kapitalbehovet i 2012 års stresstest (åtgärd B4). Åtgärden innebär att delar av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) omvandlas till en permanent rekapitalisering på 5 891 miljoner euro i stamaktier. Eftersom åtgärd B4 innebär att delar av ett redan beviljat stöd omvandlas omfattar åtgärden fortfarande statliga medel men den ökar inte stödets nominella värde. För ett stöd till ett visst nominellt värde ökar åtgärden emellertid bankens fördel (och därmed snedvridningen av konkurrensen), eftersom det rör sig om en permanent rekapitalisering och inte om en tillfällig rekapitalisering som i åtgärderna B1 och B2.

(225) Kommissionen konstaterar att ett sådant stöd inte beviljades alla banker verksamma i Grekland. När det gäller snedvridningen av konkurrensen och påverkan på handeln konstaterar kommissionen exempelvis att stödet gjorde det möjligt för banken att fortsätta sin verksamhet i andra medlemsstater. En likvidation av banken skulle ha lett till att bankens utländska verksamhet hade upphört, genom likvidation eller försäljning av denna verksamhet. Dessutom var vissa banker från andra medlemsstater verksamma i Grekland. Åtgärden snedvrider därför konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstater. Kommissionen anser därför att åtgärd B4 utgör statligt stöd.

7.1.3.5 *Slutsats beträffande åtgärderna B1, B2, B3 och B4*

(226) Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Det statliga stödet i åtgärderna B1, B2, och B3 uppgår till 7 335 miljoner euro. I avsnitt 7.1.3.3 påpekades att eftersom banken

drog till sig privat kapital på 1 444 miljoner euro i rekapitaliseringen våren 2013 omvandlades endast en del av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) till en permanent rekapitalisering (åtgärd B4). Det ytterligare kapital på 1 082 miljoner euro (åtgärd B3) som den grekiska finansiella stabilitetsfonden åtog sig att skjuta till behövdes inte och betalades därför aldrig ut. Det belopp som betalades ut i statligt stöd uppgick därför endast till summan av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen, dvs. 6 253 miljoner euro och en del av det stödet återbetalades inom sex månader under rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4), eftersom det privata deltagandet översteg det belopp som åtagits.

(227) I punkt 31 i omstruktureringsmeddelandet anges att kommissionen, utöver stödets storlek i absoluta tal, måste ta hänsyn till stödet ”i förhållande till bankens riskvägda tillgångar”. Åtgärderna B1, B2 och B3 beviljades under en ettårsperiod, från april 2012 till maj 2013. Under den perioden ökade bankens riskvägda tillgångar kraftigt till följd av successiva förvärv. Frågan är därför vilken nivå på de riskvägda tillgångarna som ska användas, och närmare bestämt om huruvida det statliga stödet bör bedömas i förhållande till de riskvägda tillgångarna i början av perioden eller i slutet av perioden. Åtgärderna B1, B2, och B3 syftar till att täcka ett kapitalbehov som den grekiska centralbanken fastställde i mars 2012 (2012 års stresstest). Med andra ord förekom de kapitalbehov som dessa statliga stödåtgärder syftar till att avhjälpa redan i mars 2012. Kommissionen anser därför att stödbeloppet i åtgärderna B1, B2 och B3 bör jämföras med bankens riskvägda tillgångar den 31 mars 2012. Kommissionen påminner även om att efter mars 2012 och fram till rekapitaliseringen våren 2013 tog den grekiska centralbanken inte hänsyn till grekiska bankers förvärv när den justerade upp eller ned deras kapitalbehov. Det är ytterligare ett bevis på att åtgärderna B1, B2 och B3 var stödåtgärder kopplade till bankens omkrets den 31 mars 2012.

(228) Det beviljade stödet till banken uppgick till summan av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) och den grekiska finansiella stabilitetsfondens åtagande (åtgärd B3), dvs. 7 335 miljoner euro eller 21,5 % av bankens riskvägda tillgångar den 31 mars 2012.

(229) Det stöd som betalades ut till banken uppgick till summan av den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2), dvs. 6 253 miljoner euro eller 18,4 % av bankens riskvägda tillgångar den 31 mars 2012.

(230) Eftersom banken lyckades dra till sig privat kapital uppgick den grekiska finansiella stabilitetsfondens slutliga kapitaltillskott till banken i form av stamaktier till 5 891 miljoner euro, vilket motsvarar 17,3 % av bankens riskvägda tillgångar den 31 mars 2012.

7.1.4 **Slutsats beträffande förekomsten av stöd och det totala stödbelopp som banken erhållit**

(231) Åtgärderna A, B1, B2, B3, B4, L1 och L2 utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget. Åtgärderna sammanfattas i tabell 11.

Tabell 11

Översikt över det totala stöd som banken erhållit

Benämning	Åtgärd	Typ av åtgärd	Stödbelopp	Stöd/riskvägda tillgångar
A	Preferensaktier	Kapitalstöd	750 miljoner euro	2,1 %
B1 B2 B3	Första tillfälliga rekapitaliseringen Andra tillfälliga rekapitaliseringen Utfästelse om åtagande	Kapitalstöd	4 700 miljoner euro. 1 553 miljoner euro 1 082 miljoner euro	13,8 % 4,5 % 3,2 %
Totalt beviljat kapitalstöd till banken A + B1 + B2 + B3			8 085 miljoner euro	23,7 %

Benämning	Åtgärd	Typ av åtgärd	Stödbelopp	Stöd/riskvägda tillgångar
Totalt utbetalat stöd till banken A + B1 + B2			7 003 miljoner euro,	21,6 %
B4	Rekapitalisering	Kapitalstöd	5 891 miljoner euro	17,3 %
Totalt utbetalat kapitalstöd till banken minus stöd som återbetalats inom sex månader			6 641 miljoner euro,	19,4 %

Benämning	Åtgärd	Typ av åtgärd	Nominellt stödbelopp
L1	Likviditetsstöd	Garanti Obligationslån	Garantier: 9,9 miljarder euro Obligationslån: 1,3 miljarder euro
L2	Statligt garanterat akut likviditetsstöd	Finansiering och garanti	31,4 miljarder euro
Totalt likviditetsstöd till banken			42,6 miljarder euro

7.2 RÄTTSLIG GRUND FÖR BEDÖMNINGEN AV STÖDETS FÖRENLIGHET

(232) Som konstaterades i skäl 183 bör den rättsliga grunden för bedömningen av stödåtgärderna vara artikel 107.3 b i fördraget ([90]).

(233) Under finanskrisen har kommissionen tagit fram förenlighetskriterier för olika typer av stödåtgärder. Principerna för att bedöma stödåtgärder fastställdes första gången i 2008 års bankmeddelande.

(234) Vägledning beträffande rekapitaliseringsåtgärder går att hitta i rekapitaliseringsmeddelandet och i 2011 års förlängningsmeddelande.

(235) I omstruktureringsmeddelandet definieras kommissionens strategi för att bedöma omstruktureringsplaner, särskilt behovet av att återställa lönsamheten, att säkerställa ett tillräckligt stort eget bidrag från stödmottagaren och att begränsa snedvridningar av konkurrensen.

(236) Detta ramverk kompletterades med 2013 års bankmeddelande, som gäller för stödåtgärder som anmälts eller beviljats utan kommissionens förhandsgodkännande efter den 31 juli 2013.

7.2.1 **Rättslig grund för bedömningen av huruvida likviditetsstödet till banken (åtgärd L1) är förenligt**

(237) Det likviditetsstöd som banken redan har erhållit har definitivt godkänts genom de successiva beslut som godkänt åtgärderna inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland och ändringarna till och förlängningarna av denna stödordning ([91]). Allt framtida likviditetsstöd till banken måste beviljas inom ramen för en stödordning som kommissionen vederbörligen godkänt. Kommissionen ska godkänna villkoren för sådant stöd innan det beviljas och någon ytterligare bedömning av villkoren behöver därför inte göras i detta beslut.

7.2.2 **Rättslig grund för bedömningen av huruvida preferensaktierna till banken (åtgärd A) är förenliga**

(238) Den rekapitalisering som beviljades 2009 i form av preferensaktier (åtgärd A) beviljades inom ramen för rekapitaliseringsåtgärden i stödordningen för bankindustrin i Grekland, som godkändes 2008 med stöd av 2008 års bankmeddelande. Denna åtgärd behöver därför inte bedömas på nytt inom ramen för 2008 års bankmeddelande utan ska enbart bedömas inom ramen för rekapitaliseringsmeddelandet.

([90]) Det konstateras också att Grekland beviljade stödet till banken inom ramen för stödordningen för bankindustrin i Grekland, som har godkänts av kommissionen med stöd av artikel 107.3 b i fördraget samt via den grekiska finansiella stabilitetsfonden, vars inrättande också har godkänts genom ett kommissionsbeslut.

([91]) Se fotnot 6.

7.2.3 **Rättslig grund för bedömningen av huruvida det statligt garanterade akuta likviditetsstödet (åtgärd L2) är förenligt**

(239) Frågan om huruvida det statligt garanterade akuta likviditetsstödet är förenligt bör i första hand bedömas på grundval av 2008 års bankmeddelande och 2011 års förlängningsmeddelande. Allt statligt garanterat akut likviditetsstöd som beviljats utan kommissionen godkännande omfattas efter den 31 juli 2013 av 2013 års bankmeddelande.

7.2.4 **Rättslig grund för bedömningen av huruvida den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3, och B4) är förenliga**

(240) Frågan om huruvida den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är förenliga bör i första hand bedömas på grundval av 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande. I beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus uppgav kommissionen att den betvivlade att åtgärd B1 var förenlig med ovannämnda meddelanden. Eftersom åtgärderna vidtogs före den 1 augusti 2013 omfattas de inte av 2013 års bankmeddelande. Frågan om huruvida den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringsåtgärder (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är förenliga bör även bedömas på grundval av omstruktureringsmeddelandet

7.3 ÅTGÄRD L2:S FÖRENLIGHET MED 2008 ÅRS BANKMEDDELANDE, 2011 ÅRS REKAPITALISERINGSMEDDELANDET OCH OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

(241) För att ett stöd ska vara förenligt enligt artikel 107.3 b i fördraget måste det uppfylla de allmänna förenlighetskriterierna, dvs. lämplighet, nödvändighet och proportionalitet.

(242) Eftersom grekiska banker förlorade sin tillgång till kapitalmarknadsfinansiering och blev helt beroende av centralbanksfinansiering (se skäl 37), och eftersom banken inte kunde låna tillräckliga medel via de vanliga refinansieringstransaktionerna förlitade sig banken på statligt garanterat akut likviditetsstöd för att få tillräcklig likviditet och därmed undvika fallissemang. Kommissionen anser att åtgärd L2 är en lämplig mekanism för att avhjälpa den allvarliga störning som bankens fallissemang hade kunnat leda till.

(243) Eftersom det statligt garanterade akuta likviditetsstödet medför en relativt hög finansieringskostnad för banken har banken tillräckligt med incitament för att slippa förlita sig på den finansieringskällan när den utvecklar sin verksamhet. Banken var tvungen att betala en ränta som var […] räntepunkter högre än räntan för vanliga refinansieringstransaktioner inom eurosystemet. Dessutom var banken tvungen att betala en garantiavgift på […] räntepunkter till staten. Följaktligen är bankens totalkostnad för det statligt garanterade akuta likviditetsstödet mycket högre än den normala kostnaden för ECB-finansiering. Framför allt är skillnaden mellan dessa båda finansieringsformer större än nivån på den garantiavgift som krävs enligt 2011 års förlängningsmeddelande. Den totala ersättning som staten tar ut kan därför anses tillräcklig. När det gäller storleken på det statligt garanterade akuta likviditetsstödet granskas detta belopp regelbundet av den grekiska centralbanken och ECB utifrån bankens faktiska behov. De följer noga hur stödet används och ser till att det begränsas till vad som är absolut nödvändigt. Därför ger åtgärd L2 inte banken onödigt mycket likviditet som skulle kunna användas för att finansiera verksamheter som snedvrider konkurrensen. Stödet är således begränsat till vad som är absolut nödvändigt.

(244) En sådan ingående granskning av hur det statligt garanterade akuta likviditetsstödet används och regelbundna bekräftelser på att användningen begränsas till vad som är absolut nödvändigt garanterar att likviditeten är proportionell och inte leder till otillbörlig snedvridning av konkurrensen. Kommissionen noterar också att Grekland har åtagit sig att se till att banken genomför en omstruktureringsplan som minskar bankens beroende av centralbanksfinansiering och att den kommer att införa begränsningar av hur den beter sig, vilket redogörs närmare för i avsnitt 7.6. Dessa faktorer garanterar att beroendet av likviditetsstöd upphör så snart som möjligt och att stödet är proportionellt.

(245) Åtgärd L2 är därför förenlig med 2008 års bankmeddelande och 2011 års förlängningsmeddelande. Eftersom inga nya villkor beträffande garantier har införts i 2013 års bankmeddelande är åtgärd L2 även förenlig med 2013 års bankmeddelande.

7.4 ÅTGÄRDERNA B1:S, B2:S, B3:S OCH B4:S FÖRENLIGHET MED 2008 ÅRS BANKMEDDELANDE, REKAPITALISERINGSMEDDELANDET, 2011 ÅRS FÖRLÄNGNINGSMEDDELANDE OCH 2013 ÅRS BANKMEDDELANDE

(246) Som påpekades i skäl 241 och i linje med punkt 15 i 2008 års bankmeddelande, måste ett stöd för att vara förenligt med artikel 107.3 b i fördraget uppfylla de allmänna förenlighetskriterierna ([92]), nämligen lämplighet, nödvändighet och proportionalitet.

([92]) Se skäl 41 i kommissionens beslut i ärende NN 51/2008, *Garantiordning för banker i Danmark* (EUT C 273, 28.10.2008, s. 2).

(247) I rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande ges ytterligare vägledning om vilken ersättningsnivå som krävs för statliga kapitaltillskott.

7.4.1 **Åtgärdernas lämplighet**

(248) Kommissionen anser att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är lämpliga eftersom de gör det möjligt för banken att uppfylla de lagstadgade kapitalkraven. Utan den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringar hade banken inte kunnat fortsätta sin verksamhet och förlorat tillgången till ECB:s refinansieringstransaktioner.

(249) I beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus noterade kommissionen i detta sammanhang att banken är en av de största bankerna i Grekland, både när det gäller utlåning och inlåning. Banken är därför en viktig bank i det grekiska banksystemet. Om banken hade fallerat hade detta följaktligen gett upphov till en allvarlig störning i den grekiska ekonomin. Under de omständigheter som rådde vid den aktuella tidpunkten hade finansinstitut i Grekland svårt att få tillgång till finansiering. Bristen på finansiering begränsade deras möjlighet att låna ut pengar till den grekiska ekonomin. Störningen i ekonomin hade därför förvärrats om banken hade gått omkull. Dessutom var åtgärderna B1, B2, B3 och B4 i hög grad ett resultat av PSI-programmet, en mycket ovanlig och oförutsägbar händelse, och inte ett resultat av misskötsel eller onödigt högt risktagande från bankens sida. Huvudsyftet med åtgärderna är därför att hantera följderna av PSI-programmet och bidra till den finansiella stabiliteten i Grekland.

(250) I beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus uttryckte kommissionen tvivel beträffande huruvida alla tänkbara åtgärder omedelbart hade vidtagits för att undvika att banken i framtiden på nytt skulle behöva stöd. Som påpekas i skälen 140 och 141 i detta beslut har Grekland åtagit sig att vidta ett antal åtgärder kopplade till bankens företagsstyrning och kommersiella transaktioner. Som påpekas i skälen 115, 116 och 117 har banken också kraftig omstrukturerat sin verksamhet, och redan vidtagit många kostnadsbesparande åtgärder. Kommissionens tvivel har därför skingrats.

(251) I beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus uttryckte kommissionen även tvivel beträffande huruvida det fanns tillräckliga skyddsåtgärder om banken hamnade under statens kontroll, eller om privata investerare behöll kontrollen samtidigt som staten blev majoritetsägare. De åtaganden som anges i skälen 140 och 141 i detta beslut utgör en garant för att bankens kredittransaktioner sker på marknadsmässiga villkor och att staten inte blandar sig i den dagliga affärsverksamheten. Genom överenskommelsen om ramarna för förhållandet mellan den grekiska finansiella stabilitetsfonden och banken garanteras dessutom att statens intressen som majoritetsägare skyddas mot onödigt risktagande från bankledningens sida.

(252) Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 säkrar därmed den finansiella stabiliteten i Grekland. Betydande åtgärder har vidtagits för att minimera framtida förluster och för att se till att bankens verksamhet inte hotas av olämplig företagsstyrning. Mot denna bakgrund anser kommissionen att åtgärderna B1, B2, B3 och B4 är lämpliga.

7.4.2 **Nödvändighet – begränsning av stödet till vad som är absolut nödvändigt**

(253) I linje med 2008 års bankmeddelande måste stödåtgärden vara nödvändig för att uppnå målet med åtgärden. Det innebär att ett kapitaltillskott t.ex. måste begränsas till vad som är nödvändigt för att uppnå det målet.

(254) Stödbeloppet beräknades av den grekiska centralbanken inom ramen för 2012 års stresstest för att se till att bankens kärnprimärkapitalkvot låg över viss nivå under perioden 2012–2014, vilket framgår av tabell 3. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 ger därför inte banken onödigt mycket kapital. Som förklarades i skäl (250) ovan har det vidtagits åtgärder för att minska risken för att banken ska behöva stöd i framtiden.

(255) När det gäller ersättningen för den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen (åtgärderna B1 och B2) påminner kommissionen om att dessa beviljades i maj 2012 respektive december 2012, och utbetalade in natura i form av EFSF-obligationer. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden har fått ersättning, från utbetalningen av EFSF-obligationerna till dagen för rekapitaliseringen våren 2013, upplupen ränta på EFSF-obligationerna samt en avgift på 1 % ([93]). Som framhölls i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus är den ersättningen lägre än det intervall på 7–9 % som anges i rekapitaliseringsmeddelandet. Perioden med låg ersättning begränsades dock till ett år för åtgärd B1 och till fem månader för åtgärd B2 (dvs. fram till omvandlingen av den tillfälliga rekapitaliseringen till en vanlig rekapitalisering i stamaktier, nämligen åtgärd B4). Även om den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen inte spädde ut befintliga aktieägares innehav ledde rekapitaliseringen våren 2013, som innebar omvandling av delar av den första och den andra tillfälliga rekapitaliseringen, till en kraftig utspädning av de

([93]) Se skäl 96. Den upplupna räntan räknas som ytterligare bidrag från den grekiska finansiella stabilitetsfonden och minskade därför de utbetalningar som fonden var tvungen att göra till banken för att betala rekapitaliseringen våren 2013.

tidigare aktieägarnas innehav, eftersom deras andel i banken minskade med 2,3 %. Den onormala situation som hade rått allt sedan dagen för den första tillfälliga rekapitaliseringen upphörde därmed. De tvivel som uttrycktes i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus har därför skingrats.

(256) Med tanke på den atypiska orsaken till bankens svårigheter, där förlusterna huvudsakligen orsakades av en skuldeftergift till förmån för staten (PSI-programmet och skuldåterköpet, som ger staten en stor fördel, dvs. en skuldminskning) och följderna av en lång recession i den nationella ekonomin, kan kommissionen för det andra godta en sådan tillfällig avvikelse från standardersättningskraven i rekapitaliseringsmeddelandet ([94]).

(257) När det gäller åtgärd B3 utgjordes denna av ett åtagande om att tillhandahålla kapital inom ramen för en framtida kapitalökning. Det åtagandet från december 2012 hade kunnat genomföras med hjälp av att faktiskt kapitaltillskott under perioden maj–juni 2013, bara fem månader senare, när banken fortsatte att öka sitt kapital. Eftersom banken drog till sig privata investerare behövde den grekiska finansiella stabilitetsfonden aldrig skjuta till det kapital som fonden hade åtagit sig att skjuta till. Med tanke på den korta tid åtagandet om att tillhandahålla kapital gällde, och av de skäl som anges i skäl 256, kan kommissionen godta att ingen ersättning betalades för det åtagandet.

(258) När det gäller åtgärd B4 bör kapitaltillskott i form av tecknandet av aktier, i linje med punkt 8 i 2011 års förlängningsmeddelande, ske till ett tillräckligt rabatterat pris jämfört med aktiekursen (efter justering för utspädningseffekten) för att staten ska få rimliga garantier för att den kommer att få en skälig ersättning. Även om åtgärd B4 inte innehöll någon större rabatt i förhållande till aktiekursen (efter justering för utspädningseffekten) var det i praktiken omöjligt att få till stånd en betydande rabatt jämfört med den teoretiska aktiekursen exklusive värdet på teckningsrätter ([95]). Före rekapitaliseringen våren 2013 var bankens marknadskapitalisering bara några hundra miljoner euro. Under sådana omständigheter är frågan om huruvida de befintliga aktieägarna helt borde ha förlorat sitt inflytande. Kommissionen noterar att emissionspriset sattes på en nivå som gav 50 % rabatt jämfört med det genomsnittliga marknadspriset under de femtio dagar som föregick fastställandet av emissionspriset. Kommissionen noterar dessutom att det har skett en enorm utspädning av de befintliga aktieägarnas innehav, eftersom dessa efter rekapitaliseringen våren 2013 bara hade kvar 2,3 % av andelarna i banken. En ytterligare rabatt jämfört med marknadspriset hade därför bara haft en marginell effekt på den grekiska finansiella stabilitetsfondens ersättning. Mot bakgrund av den särskilda situation som de grekiska bankerna befann sig i, och som förklarades i skäl (256), och med tanke på att behovet av stöd i hög grad beror på en skuldeftergift till förmån för staten, anser kommissionen att emissionspriset på de aktier staten tecknade var tillräckligt lågt.

(259) Den grekiska finansiella stabilitetsfonden utfärdade även teckningsoptioner och beviljade en teckningsoption för varje ny aktie som tecknades av en privat investerare som deltog i rekapitaliseringen våren 2013. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade teckningsoptionerna utan vederlag. Som förklarades i skäl (106) ovan gav varje teckningsoption rätt att köpa 4,48 aktier i den grekiska finansiella stabilitetsfonden, vid bestämda intervaller och till bestämda lösenpriser. Lösenpriset är lika med den grekiska finansiella stabilitetsfondens teckningspris på 1,70 euro jämte årlig och kumulativ ränta (4 % för år ett, 5 % för år två, 6 % för år tre, 7 % för år fyra och 8 % för de sista sex månaderna, beräknat på årsbasis). Taket för den grekiska finansiella stabilitetsfondens ersättning för sina aktier har i praktiken fastställts till dessa nivåer. Den ersättningen är lägre än det intervall på 7–9 % som anges i rekapitaliseringsmeddelandet. Eftersom teckningsoptionerna var en viktig faktor för att utfärdandet av teckningsrätter och de privata placeringar som banken lanserade inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013 skulle lyckas anser kommissionen att teckningsoptionerna gjorde det möjligt för banken att minska stödbeloppet med 1 444 miljoner euro. På grund av bankens låga kapitalkvot före rekapitaliseringen och den stora osäkerhet som då rådde visade i själva verket de simuleringar som var tillgängliga vid den aktuella tidpunkten att privata investerare inte skulle ha fått tillräcklig avkastning utan dessa teckningsoptioner, och därför inte skulle ha deltagit. Eftersom den grekiska finansiella stabilitetsfonden skulle erhålla en minimal positiv ersättning om teckningsoptionerna utnyttjades, och eftersom ett av syftena med memorandumet om den ekonomiska och finansiella politiken var att dra till sig några privata investerare så att några av bankerna kunde behållas i privat ägo och undvika en situation där hela banksektorn skulle kontrolleras av den grekiska finansiella stabilitetsfonden, kan kommissionen, av de skäl som förklarades i skälen 249 och 256, godta en sådan avvikelse från standardersättningskraven i rekapitaliseringsmeddelandet. Godtagandet grundas även på den omständigheten att lagen om inrättandet av den grekiska finansiella stabilitetsfonden, i dess ändrade lydelse från mars 2014, inte tillåter att teckningsoptionerna ändras i händelse av en kapitalökning med hjälp av aktier utan förköpsrätt, och att endast teckningsoptionens lösenpris får justeras vid en nyemission och denna justering endast får ske i efterhand och endast upp till ett belopp motsvarande intäkten från försäljningen av den grekiska finansiella stabilitetsfondens förköpsrätter. Greklands åtagande om att begära kommissionens godkännande innan ett eventuellt återköp av de teckningsoptioner som den grekiska finansiella stabilitetsfonden har utfärdat kommer dessutom att göra det möjligt för kommissionen att se till att alla potentiella framtida återköp inte ytterligare minskar den grekiska finansiella stabilitetsfondens ersättning och ökar ersättningen till teckningsoptionernas innehavare.

([94]) Se även avsnitt 7.5.1.

([95]) Teoretisk aktiekurs exklusive värdet på teckningsrätter är den beräknande kurs som aktien förväntas handlas till efter att rätten att erhålla teckningsrätter förverkats. Det är en allmän vedertagen marknadsmetod för att kvantifiera utspädningseffekten vid en kapitalökning.

(260) Beträffande den omständigheten att den grekiska finansiella stabilitetsfondens aktier är aktier utan rösträtt, påminner kommissionen om att behovet av stöd inte i första hand är ett resultat av alltför högt risktagande. Dessutom var syftet med memorandumet om den ekonomiska och finansiella politiken att behålla några banker i privat ägo. Ramarna för förhållandet mellan parterna och det automatiska återinförandet av rösträtt om omstruktureringsplanen inte genomförs ger dessutom ett skydd mot alltför högt risktagande från privata förvaltares sida i framtiden. Slutligen är PSI-programmet och återköpet i december 2012 en form av ersättning till staten, eftersom statens skuld till banken minskades med flera miljarder euro. Mot bakgrund av alla dessa skäl kan kommissionen godta att den grekiska finansiella stabilitetsfonden erhåller aktier utan rösträtt. Kommissionens slutsats är därför att åtgärd B4 var nödvändig.

(261) Sammanfattningsvis är åtgärderna B1, B2, B3 och B4 nödvändiga som undsättningsstöd, både i fråga om stödbelopp och stödform.

7.4.3 **Proportionalitet – åtgärder för att minska negativa spridningseffekter**

(262) Banken har erhållit ett mycket stort belopp i statligt stöd. Situationen kan därför leda till allvarliga störningar av konkurrensen. Grekland har emellertid åtagit sig att vidta ett antal åtgärder i syfte att minska negativa spridningseffekter. Framför allt innebär åtagandena att bankens transaktioner även fortsättningsvis kommer att ske på marknadsmässiga grunder, vilket förklarades i skälen 136 och 137. Grekland har även åtagit sig att följa ett förbud mot förvärv och att göra ett antal avyttringar, vilket redogjordes för i skälen 138, 139 och 143. Begränsningar av snedvridningar av konkurrensen kommer att avhandlas närmare i avsnitt 7.6.

(263) Banken har utnämnt en övervakningsförvaltare för att övervaka att åtagandena om företagsstyrning och kommersiella transaktioner följs. På så sätt undviker man eventuella negativa förändringar av bankens affärsverksamhet och minskar därigenom de potentiella negativa spridningseffekterna.

(264) Avslutningsvis överlämnades en ny heltäckande omstruktureringsplan till kommissionen den 25 juni 2014. Omstruktureringsplanen kommer att bedömas i avsnitt 7.6.

(265) Sammanfattningsvis kan det konstateras att de tvivel som uttrycktes i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus har skingrats. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 är proportionella i ljuset av punkt 15 i 2008 års bankmeddelande.

7.4.4 **Slutsats om huruvida den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringar är förenliga med 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande**

(266) Slutsatsen är således att den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringar (åtgärderna B1, B2, B3 och B4) är lämpliga, nödvändiga och proportionella i ljuset av punkt 15 i 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande. Åtgärderna B1, B2, B3 och B4 är därför förenliga med 2008 års bankmeddelande, rekapitaliseringsmeddelandet och 2011 års förlängningsmeddelande.

7.5 HURUVIDA FÖRVÄRVEN AV ATE:S ÖVERLÅTNA VERKSAMHET, GENIKI, DEN CYPRIOTISKA ÖVERLÅTNA VERKSAMHETEN OCH MGB ÄR FÖRENLIGA MED OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

(267) I punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet förklaras att förvärv av aktier i andra företag eller nya investeringar inte får finansieras genom statligt stöd, såvida detta inte är av avgörande betydelse för att återställa företagets lönsamhet. I punkterna 40 och 41 i omstruktureringsmeddelandet anges dessutom att banker inte bör använda statligt stöd för förvärv av konkurrerande verksamheter, om förvärvet inte ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens. Dessutom kan förvärv äventyra eller komplicera återställandet av lönsamheten. Kommissionen måste därför bedöma om huruvida bankens förvärv är förenliga med omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1 **Huruvida förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet är förenligt med omstruktureringsmeddelandet**

7.5.1.1 *Effekterna av förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet på bankens långsiktiga lönsamhet*

(268) Förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet gav banken en stor pool av insättningar och en mycket mindre mängd nettolån ([96]). Förvärvet bidrar därför i hög grad till att minska bankens mycket höga kvot mellan utlåning och inlåning.

([96]) Se skäl 55.

(269) Dessutom har förvärvet lett till betydande synergieffekter såsom kostnadssynergier genom filialer, personalnedskärningar och it-integrering, finansieringssynergier och intäktssynergier.

(270) Förvärvet är därför mycket positivt för återställandet av bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.1.2 *Effekterna av förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet på storleken på det stöd banken behöver*

(271) I linje med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra bolag utan endast för att täcka de omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet.

(272) Storleken på det vederlag banken betalade för förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet fastställdes till 0,6 % av värdet av de överförda insättningarna och uppgick till ca 95 miljoner euro. Vederlaget motsvarade 0,02 % av bankens totala tillgångar vid tidpunkten för förvärvet. Beloppet kan därför anses litet, men inte försumbart.

(273) Förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet förbättrade på ett dramatiskt sätt bankens svåra likviditetsposition och gjorde bankens situation betydlig mer hållbar. Kommissionen påminner om att […] Förvärvet och den låga köpeskillingen kan därför anses vara nödvändiga för att återställa bankens långsiktiga lönsamhet och omfattas därför av undantaget i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1.3 *Den snedvridning av konkurrensen som förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet har medfört*

(274) I linje med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet får statligt stöd inte användas till skada för företag som inte får stöd och framför allt inte för förvärv av konkurrerande verksamheter. I punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet anges dessutom att förvärv kan godkännas i de fall de ingår som ett led i en konsolideringsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkerställa en effektiv konkurrens. Under sådana omständigheter bör förvärvsprocessen vara rättvis och förvärvet bör leda till ett slutresultat som garanterar en effektiv konkurrens på de relevanta marknaderna.

(275) När den grekiska centralbanken granskade alla grekiska bankers överlevnadsförmåga i början av 2012 gjorde den bedömningen att ATE inte kunde överleva som självständig bank. Dessutom analyserade den grekiska centralbanken olika alternativ för ATE (t.ex. likvidation) och kom fram till att försäljningen av ATE:s överlåtna verksamhet var den bästa lösningen eftersom detta skulle minska uppfyllelserisken och minimera kostnaderna för Grekland. Förvärvet kan således anses utgöra ett led i en vederlagsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten på det sätt som beskrivs i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

(276) Dessutom lade ingen bank som inte erhöll stöd något bud på ATE:s överlåtna verksamhet.

(277) Eftersom förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet godkändes av den grekiska konkurrensmyndigheten kan det avslutningsvis ([97]) antas att resultatet av försäljningen inte utgör ett hot mot effektiv konkurrens i Grekland.

(278) Förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet är därför förenligt med avsnitt 4 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.1.4 *Slutsats om förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet*

(279) Kommissionens slutsats är att förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet, mot bakgrund av de grekiska bankernas unika situation och förvärvets särdrag, är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.2 **Huruvida förvärvet av Geniki är förenligt med omstruktureringsmeddelandet**

7.5.2.1 *Effekterna av förvärvet av Geniki på bankens långsiktiga lönsamhet*

(280) När det gäller rörelseresultatet kommer förvärvet av Geniki att underlätta bankens återställande av sin lönsamhet. Enligt den analys som banken överlämnade vid förvärvet av Geniki kommer sammanslagningen av två banker inom samma geografiska område att skapa synergieffekter som kostnadsbesparingar i form av personalnedskärningar och stängning av filialer. Banken kommer att överta Genikis kunder och insättare, och därigenom kraftigt minska sina distributionskostnader.

(281) När det gäller likviditetspositionen framgår det av skäl 65 att Genikis inlåning var större än dess nettoutlåning. Förvärvet ökade därför bankens likviditet och hjälpte banken att minska sin kvot mellan utlåning och inlåning. Dessutom hade Geniki tillräckligt stort eget kapital innan det förvärvades av banken. Förvärvet kommer därför sannolikt inte att leda till några framtida kapitalbehov för banken.

([97]) http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=345&nid=689

(282) Förvärvet är därför positivt för återställandet av bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.2.2 *Effekterna av förvärvet av Geniki på storleken på det stöd banken behöver*

(283) I linje med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra bolag utan endast för att täcka de omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet Även om förvärvet är positivt för bankens lönsamhet är det i detta fall inte nödvändigt för bankens lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.

(284) Banken betalade emellertid bara 1 miljon euro för att köpa Geniki, vilket måste anses vara ett mycket litet belopp. Dessutom hade Geniki tillräckligt eget kapital och som ett villkor för transaktionen sköt Société Générale till ett betydande kapitalbelopp till banken ([98]).

(285) Kommissionens slutsats är att förvärvet, på grund av de särskilda omständigheterna kring transaktionen (förvärv till ett mycket lågt pris av en helt kapitaliserad bank och ett kapitaltillskott från säljaren till banken), inte skapar något ytterligare kapitalbehov för banken och att förvärvet utgör ett undantag som inte strider mot principen om att stöd bör begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

7.5.2.3 *Den snedvridning av konkurrensen som förvärvet av Geniki har medfört*

(286) Som påpekades i skäl 274 får statligt stöd i linje med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet inte användas till skada för företag som inte får stöd och framför allt inte för förvärv av konkurrerande verksamheter.

(287) När den grekiska centralbanken granskade alla grekiska bankers överlevnadsförmåga i början av 2012 gjorde den bedömningen att Geniki inte kunde överleva som självständig bank. Geniki skapade förluster för Société Générale som därför ville sälja banken och, om en försäljning inte var möjlig, var villig att låta banken gå omkull. Förvärvet kan därför anses utgöra ett led i en vederlagsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten på det sätt som beskrivs i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

(288) Dessutom lade ingen bank som inte erhållit stöd ett giltigt bud för att förvärva Geniki. Banken trängde därför inte ut någon budgivare som inte erhållit stöd.

(289) Eftersom förvärvet av Geniki godkändes av den grekiska konkurrensmyndigheten ([99]) kan resultatet av försäljningen dessutom inte anses utgöra ett hot mot effektiv konkurrens i Grekland.

(290) Avslutningsvis var köpeskillingen mycket låg. Banken kan därför inte anses ha använt statligt stöd för att finansiera förvärvet. Mot bakgrund av ovanstående kan förvärvet av Geniki anses omfattas av undantaget i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.2.4 *Slutsats beträffande förvärvet av Geniki*

(291) Kommissionens slutsats är att förvärvet av Geniki, mot bakgrund av de grekiska bankernas unika situation och förvärvets särdrag, är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.3 **Huruvida förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten är förenligt med omstruktureringsmeddelandet**

7.5.3.1 *Effekterna av förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten på bankens långsiktiga lönsamhet*

(292) Förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten ökar bankens möjligheter till långsiktig lönsamhet.

(293) Enligt den analys som banken överlämnade vid förvärvet kommer transaktionen att skapa synergieffekter som kostnadsbesparingar i form av minskade administrations- och personalkostnader och kraftigt förbättrade inlåningskostnader. Efter förvärvet har banken helt integrerat de tre cypriotiska bankernas grekiska verksamhet, döpt om alla de tre cypriotiska bankernas filialer och är på god väg att göra rationaliseringar inom sitt nät av filialer.

(294) Låneportföljerna kopplade till de tre cypriotiska bankernas grekiska verksamhet var välförsörjda. Banken övertog dessa lån till ett pris som låg klart under deras nominella värde: köpeskillingen minskades för att spegla de framtida förluster som PIMCO förutspådde inom ramen för ett stresstest. Det finns därför en viss risk för större kreditförluster än de förluster som redan den låga köpeskillingen tyder på.

([98]) Se skäl (68).
([99]) http://www.epant.gr/news_details.php?Lang=en&id=89&nid=497

(295) Banken förvärvade även en stor inlåningspool, som var nästan lika stor som de förvärvade nettolånen. Förvärvet stärkte därför bankens likviditetsposition.

(296) Förvärvet är därför positivt för återställandet av bankens långsiktiga lönsamhet.

7.5.3.2 *Effekterna av förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten på storleken på det stöd banken behöver*

(297) I linje med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra bolag utan endast för att täcka de omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet

(298) Som framgår av avsnitt 7.3 var syftet med stödet att täcka det kapitalbehov som förvärvaren av den cypriotiska överlåtna verksamheten hade, eftersom förvärvet skulle säkerställa den finansiella stabiliteten i Grekland. Det vederlag som banken i slutändan betalade för förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten var mycket lägre än den förvärvade portföljens bokförda värde. Vederlaget var till och med lägre än värdet på lånen efter att detta skrevs ned för att spegla de framtida förluster som PIMCO förutspådde skulle följa på stresstestet. Köpeskillingen kan därför anses vara negativ. Denna slutsats stöds av det faktum att banken bokförde en stor negativ goodwill när den förvärvade den cypriotiska överlåtna verksamheten, vilket ökade bankens kapital.

(299) Skulle det emellertid trots allt anses att banken betalade ett positivt pris konstaterar kommissionen att den grekiska finansiella stabilitetsfonden som ett villkor för försäljningen hade åtagit sig att göra ett kapitaltillskott till köparen motsvarande köpeskillingen. Den grekiska finansiella stabilitetsfonden uppfyllde detta åtagande inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013. Som förklarades i avsnitt 6.2.1 utgör kapitaltillskottet stöd till den cypriotiska överlåtna verksamheten och inte till banken. Förvärvet skapade därför inte ett behov av statligt stöd till banken.

(300) Kommissionens slutsats är att förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten på grund av de atypiska villkoren (låg köpeskilling och den grekiska finansiella stabilitetsfondens åtagande om att göra ett kapitaltillskott motsvarande köpeskillingen) utgör ett undantag som inte strider mot principen om att stöd ska begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

7.5.3.3 *Den snedvridning av konkurrensen som förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten har medfört*

(301) Som påpekades i skäl 274 får statligt stöd i linje med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet inte användas till skada för företag som inte får stöd och framför allt inte för förvärv av konkurrerande verksamheter.

(302) Syftet med försäljningen av de cypriotiska bankernas grekiska verksamhet var att skydda det grekiska banksystemets stabilitet och se till att de cypriotiska bankerna kunde sälja sina affärsverksamheter innan dessa förmodligen skulle bli värdelösa. Transaktionen kan således anses utgöra ett led i en vederlagsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten på det sätt som beskrivs i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

(303) Dessutom lade ingen bank som inte erhållit stöd ett giltigt bud för att förvärva de tre cypriotiska bankerna. Försäljningsprocessen var öppen, transparent och icke-diskriminerande.

(304) Eftersom detta förvärv godkändes av den grekiska konkurrensmyndigheten kan det avslutningsvis ([100]) antas att resultatet av försäljningen inte utgör ett hot mot effektiv konkurrens i Grekland.

(305) Mot bakgrund av ovanstående kan förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten anses omfattas av undantaget i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.3.4 *Slutsats beträffande förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten*

(306) Kommissionens slutsats är att förvärvet av den cypriotiska överlåtna verksamheten, mot bakgrund av de grekiska bankernas unika situation och förvärvets särdrag, är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.4 **Huruvida förvärvet av MBG är förenligt med omstruktureringsmeddelandet**

7.5.4.1 *Effekterna av förvärvet av MBG på bankens långsiktiga lönsamhet*

(307) Förvärvet av det helt kapitaliserade MBG ökar bankens möjligheter till långsiktig lönsamhet.

([100]) http://www.epant.gr/apofasi_details.php?Lang=gr&id=352&nid=713

(308) Enligt den analys som banken överlämnade vid förvärvet kommer transaktionen att skapa synergieffekter som kostnadsbesparingar i form av färre filialer och personalnedskärningar, lägre inlåningskostnader och intäktssynergier. Under tiden har banken helt integrerat MBG.

(309) Eftersom MBG var tillräckligt kapitaliserat innan detta bolag förvärvades av banken och eftersom banken betalade en köpeskilling på 1 miljon euro är det inte troligt att förvärvet kommer att skapa ytterligare kapitalbehov för banken. Som en del av transaktionen åtog säljaren sig dessutom att göra ett kapitaltillskott på 400 miljoner euro till banken. Detta åtagande uppfylldes inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013, när BCP sköt till 400 miljoner euro till banken.

(310) Kommissionens slutsats är att förvärvet är positivt för möjligheten att återställa bankens långsiktiga lönsamhet och att köpeskillingen för förvärvet av MBG var så lågt att det inte hindrade stödet från att begränsas till vad som var absolut nödvändigt.

7.5.4.2 *Effekterna av förvärvet av MBG på storleken på det stöd banken behöver*

(311) I linje med punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet bör omstruktureringsstöd inte användas för förvärv av andra bolag utan endast för att täcka de omstruktureringskostnader som är nödvändiga för att återställa bankens lönsamhet Även om förvärvet är positivt för bankens lönsamhet är det i detta fall inte nödvändigt för bankens lönsamhet i den mening som avses i punkt 23 i omstruktureringsmeddelandet.

(312) Banken betalade emellertid bara 1 miljon euro för att köpa MBG, vilket måste anses vara ett mycket litet belopp. Dessutom blev MBG helt kapitaliserat av BCP och, som ett villkor för transaktionen, sköt BCP till 400 miljoner euro till banken ([101]).

(313) Kommissionens slutsats är att förvärvet av MBG, på grund av de särskilda omständigheterna kring transaktionen (förvärv till ett mycket lågt pris av en helt kapitaliserad bank och ett kapitaltillskott från säljaren till banken), inte skapar ytterligare kapitalbehov för banken och att förvärvet av MBG utgör ett undantag som inte strider mot principen om att stöd bör begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

7.5.4.3 *Den snedvridning av konkurrensen som förvärvet av MBG har medfört*

(314) Som påpekades i skäl 274 får statligt stöd i linje med punkterna 39 och 40 i omstruktureringsmeddelandet inte användas till skada för företag som inte får stöd och framför allt inte för förvärv av konkurrerande verksamheter.

(315) När den grekiska centralbanken granskade alla grekiska bankers överlevnadsförmåga i början av 2012 gjorde den bedömningen att MBG inte kunde överleva som självständig bank. MBG gav upphov stora förluster för BCP som därför ville sälja MBG och, om en försäljning inte var möjlig, var villig att låta MBG gå omkull. Försäljningen av MBG ingick även i BCP:s omstruktureringsplan ([102]). Förvärvet kan därför anses utgöra ett led i en vederlagsprocess som är nödvändig för att återställa den finansiella stabiliteten på det sätt som beskrivs i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

(316) Dessutom lade ingen bank som inte erhållit stöd ett giltigt bud för att förvärva MBG.

(317) Mot denna bakgrund kan förvärvet av MBG anses omfattas av undantaget i punkt 41 i omstruktureringsmeddelandet.

7.5.4.4 *Slutsats beträffande förvärvet av MBG*

(318) Kommissionens slutsats är att förvärvet av MBG, mot bakgrund av de grekiska bankernas unika situation och förvärvets särdrag, är förenligt med kraven i omstruktureringsmeddelandet.

7.6 ÅTGÄRDERNA A:S, B1:S, B2:S, B3:S, OCH B4:S FÖRENLIGHET MED OMSTRUKTURERINGSMEDDELANDET

7.6.1 **Orsaker till svårigheterna och följder för bedömningen enligt omstruktureringsmeddelandet**

(319) Som påpekades i avsnitten 2.1.1 och 2.1.2 beror bankens svårigheter i huvudsak på den grekiska statsskuldskrisen och den djupa recessionen i Grekland och Sydeuropa. Till följd av statsskuldskrisen förlorade den grekiska

([101]) Se skäl 80.

([102]) Kommissionens meddelande av den 30 augusti 2013 i ärende SA.34724, *Restructuring of Banco Comercial Português (BCP) Group*, ännu ej offentliggjort.

myndigheten åtkomst till de finansiella marknaderna och var till sist tvungen att förhandla fram en överenskommelse med sina inhemska och utländska fordringsägare, PSI-programmet, vilket resulterade i att fordringarna mot staten skrevs ned med 53,3 %. Dessutom byttes 31,5 % av fordringarna ut mot nya statligt garanterade obligationer med lägre ränta och längre löptider. Staten köpte tillbaka dessa nya statligt garanterade obligationer från de grekiska bankerna i december 2012 till ett pris på 30,2 %–40,1 % av deras nominella värde, vilket gav upphov till ytterligare förluster för de grekiska bankerna. Utöver PSI-programmets och återköpets effekter på bankens kapitalposition drabbades banken dessutom av stora massuttag mellan 2010 och mitten av 2012, på grund av risken för att Grekland skulle kunna komma att lämna euroområdet och som en följd av en ohållbar statsskuld och den ekonomiska recessionen.

(320) Det stöd som beviljades banken, dvs. det samlade beloppet från åtgärderna B1, B2, B3 och B4 på 7 335 miljoner euro är högre än den förlust som bokfördes efter PSI-programmet (5 911 miljoner euro).

(321) En stor del av kapitalbehovet härrör från ett finansinstituts standardexponering mot statsskuldsrisk i hemlandet. Detta faktum påpekades även i skälen 63 och 74 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus. Till följd av detta har banken ett mindre behov att ta upp frågor om överdrivet risktagande i sin omstruktureringsplan än andra finansinstitut med ackumulerade onödiga risker. Eftersom stödåtgärderna är mindre snedvridande bör åtgärderna för att avhjälpa snedvridningen av konkurrensen därför mildras i motsvarande grad. Eftersom PSI-programmet och återköpet utgör en skuldeftergift till förmån för staten kan statens ersättning vid rekapitaliseringen av banker vara lägre. Kommissionen konstaterar dock att bankens exponering mot den grekiska statsskuldsrisken var större än andra grekiska bankers exponering ([103]). Inte alla förluster på statligt garanterade obligationer kan därför tillskrivas ett finansinstituts standardexponering mot statsskuldsrisk i hemlandet.

(322) Den andra orsaken till bankens förluster är de förluster banken gjort på sina lån till grekiska hushåll och företag. Kommissionen anser att dessa förluster främst beror på den osedvanligt djupa och långvariga recessionen som har lett till att BNP har sjunkit med 25 % på fem år, och inte beror på att banken har ställt ut riskfyllda lån. Det stöd som har beviljats för att täcka dessa förluster leder därför inte till överdrivet risktagande, vilket fallet är när stödet skyddar en bank från konsekvenserna av ett tidigare riskfyllt beteende. Stödet är därför mindre snedvridande ([104]).

(323) En del av bankens kapitalbehov och kreditförluster härrör emellertid från några av de internationella dotterbolagen. Av 2012 års stresstest för att fastställa bankens kapitalbehov framgick att prognoserna för kreditförluster på utländska lån uppgick till 1 314 miljoner euro i referensscenariot och 1 624 miljoner euro i det negativa scenariot. Flera av de utländska affärsverksamheterna gick med förlust de senaste åren. Förlusterna från den internationella verksamheten uppgick till 244 miljoner euro före skatt år 2012 ([105]). De utländska tillgångarna försämrade dessutom likviditeten.

(324) Därför kan en stor del av förlusterna och stödbehovet anses falla under punkt 14 i 2011 års förlängningsmeddelande, som gör det möjligt för kommissionen att mildra sina krav. En del av stödbehovet härrör dessutom från den osedvanligt djupa recessionen i Grekland och inte från riskfylld utlåning. Sådant stöd leder inte till överdrivet risktagande och är därför mindre snedvridande.

(325) Avslutningsvis härrör en del av stödbehovet från bankens eget risktagande genom dess stora statsskuldsinnehav och dess utländska filialer.

7.6.2 **Lönsamhet**

(326) En omstruktureringsplan måste se till att finansinstitutet kan återställa sin långsiktiga lönsamhet innan omstruktureringsperioden löper ut (avsnitt 2 i omstruktureringsmeddelandet). I förevarande fall definieras omstruktureringsperioden som perioden mellan antagandet av detta beslut och den 31 december 2018.

(327) I enlighet med punkterna 9, 10 och 11 i omstruktureringsmeddelandet lade Grekland fram en omfattande, detaljerad omstruktureringsplan med fullständiga uppgifter om bankens affärsmodell. I planen definieras även orsakerna till bankens svårigheter, samt de åtgärder som har vidtagits för att avhjälpa alla lönsamhetsproblem som banken haft. I omstruktureringsplanen beskrivs framför allt vilken strategi som har valts för att bevara bankens operativa effektivitet och för att hantera den höga andelen nödlidande lån, den utsatta likviditets- och kapitalpositionen och bankens utländska affärsverksamheter, vilka de senaste åren har förlitat sig på moderbolaget för finansiering och kapital.

([103]) Se tabell 2.

([104]) Se punkt 28 i omstruktureringsmeddelandet och skäl 320 i kommissionens beslut av den 5 april 2011 om stödåtgärderna nr C 11/09 (f.d. NN 53b/2008, NN 2/10 och N 19/10) som Nederländerna genomfört till förmån för ABN AMRO Group NV (som skapades efter sammanslagningen av Fortis Bank Nederland och ABN AMRO N) (EUT L 333, 15.12.2011, s. 1).

([105]) http://www.piraeusbankgroup.com/en/investors/financials/presentation-audio-archive

7.6.2.1 *Grekisk bankverksamhet*

(328) När det gäller likviditeten ([106]) och bankens beroende av finansiering från eurosystemet uppges det i omstruktureringsplanen att balansräkningen i Grekland kommer att öka något, samtidigt som inlåningbasen borde börja växa igen. Beroendet av statligt garanterat akut likviditetsstöd har redan minskat, och kommer att fortsätta att minska, vilket också kommer att göra det lättare för banken att minska sina finansieringskostnader.

(329) Den kvot mellan utlåning och inlåning som nämndes i skäl 137 garanterar att bankens balansräkning ligger på en hållbar nivå i slutet av omstruktureringsperioden. Försäljningen av värdepapper och annan verksamhet som inte utgör bankens kärnverksamhet kommer också att stärka bankens likviditetsposition. På grund av att banken fortfarande har en svag likviditetsposition kan kommissionen godta de grekiska myndigheternas begäran om tillåtelse att tillhandahålla banken likviditet inom ramen för garantiåtgärden och åtgärden om statliga obligationslån i stödordningen för bankindustrin i Grekland och det statligt garanterade akuta likviditetsstödet.

(330) För att minska sina finansieringskostnader har Grekland även åtagit sig att se till att banken fortsätter sänka sina inlåningsräntor i Grekland, vilket beskrevs närmare i skäl 137. Att sänka inlåningskostnaderna på detta sätt kommer att vara ett viktigt led i att förbättra bankens lönsamhet före avsättningar.

(331) Sedan krisen inleddes har banken gjort stora förvärv som på ett dramatiskt sätt har ökat bankens storlek och inlåningsbas. Banken har i rekordfart lyckats integrera de förvärvade affärsverksamheterna. Banken försöker för närvarande ta till vara alla tänkbara synergieffekter till följ av dessa förvärv. Den har påbörjat en rationalisering av sitt affärsnät i Grekland, genom att minska antalet filialer och antalet anställda ([107]). År 2017 kommer bankens totala kostnader i Grekland att ha minskat med ytterligare […] % jämfört med 2013. För att uppnå detta mål har Grekland åtagit sig att se till att banken har minskat antalet filialer och antalet anställda i Grekland till […] respektive […] den 31 december 2017, med en totalkostnad i Grekland på högst […] miljarder euro. Den förväntade kvoten mellan utlåning och inlåning kommer att vara mindre än […] % i slutet av omstruktureringsperioden. Kommissionen anser att omstruktureringsplanen bevarar bankens effektivitet i det nya marknadsklimatet.

(332) Ett annat nyckelområde är hanteringen av nödlidande lån, eftersom dessa stod för 36 % av bankens portfölj den 31 december 2013 ([108]). Banken planerar att stärka sin kreditpolicy (kreditgränser, säkerhetstäckning) och inrikta sig på sin kärnverksamhet för att minimera sina förluster. Grekland har även åtagit sig att se till att banken håller en hög kreditpolicystandard så att den kan förvalta risker och maximera värdet för banken i varje skede av kreditprocessen, inklusive den omstrukturering av lån som beskrevs i skäl 141.

7.6.2.2 *Företagsstyrning*

(333) En annan aspekt som bör uppmärksammas är hur banken styrs, eftersom den grekiska finansiella stabilitetsfonden äger en majoritet av bankens aktier efter rekapitaliseringen våren 2013, men endast har begränsad rösträtt. Vissa av de privata investerare som kontrollerar banken äger dessutom också teckningsoptioner och skulle således få full fördel av en kraftig kursuppgång under omstruktureringsperioden. Eftersom en sådan situation skulle kunna ge upphov till överdrivet risktagande enades banken och den grekiska finansiella stabilitetsfonden 2013 om särskilda ramar för förhållandet mellan dem. Överenskommelsen ger ett skydd mot de största aktieägarnas inblandning i den dagliga driften av banken, och garanterar samtidigt att den grekiska finansiella stabilitetsfonden kan övervaka genomförandet av omstruktureringsplanen och förhindra onödigt risktagande från bankens ledning genom lämpliga samrådsförfaranden. Banken har även åtagit sig att noga följa sin exponering mot närstående låntagare. Kommissionen ställer sig positiv till att den grekiska finansiella stabilitetsfonden automatiskt får tillbaka sin rösträtt om banken inte genomför sin omstruktureringsplan.

7.6.2.3 *Internationell verksamhet*

(334) En del av bankens internationella verksamhet har tidigare dränerat banken på kapital och likviditet, vilket förklarades närmare i skäl 323.

(335) Enligt omstruktureringsplanen förväntas banken fortsätta att koncentrera sig på den inhemska marknaden. Banken har redan sålt sitt dotterbolag i Amerikas förenta stater. Den har även påbörjat rationaliseringar av sina andra filialer, för att stärka låne- och teckningsprocessen och minska dotterbolagens finansieringsgap banken planerar ytterligare rationaliseringar i sitt nät av kvarvarande dotterbolag, vilket beskrevs närmare i skäl 130.

(336) Det totala värdet av utländska tillgångar kommer därför att sjunka framöver. I slutet av omstruktureringsperioden kommer de att utgöra […] av bankens totala balansräkning.

([106]) Kommissionen konstaterar även att en del av bankens likviditetsbehov härrör från den atypiska formen av den grekiska finansiella stabilitetsfondens deltagande i den första och andra tillfälliga rekapitaliseringen samt i rekapitaliseringen våren 2013. Som vederlag för sitt deltagande överförde den grekiska finansiella stabilitetsfonden faktiskt EFSF-obligationer till banken i stället för kontanter. Banken innehar ett stort antal medel- och långfristiga EFSF-obligationer, som ökar dess finansieringsbehov jämfört med om rekapitaliseringen hade betalats i kontanter Den delen av likviditetsbehovet är inte ett tecken på en olämplig affärsmodell eller balansräkningsstruktur. Den kommer automatiskt att försvinna när EFSF-obligationerna löper ut.

([107]) Se skäl 116.

([108]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 132.

(337) Kommissionen anser därför att banken kommer att ha omstrukturerat och minskat de utländska affärsverksamheternas storlek tillräckligt mycket för att undvika att exponeras för ytterligare kapitalbehov och likviditetsbrist i framtiden. Åtagandena i skäl 138 om att avstå från att skjuta till stora kapitalbelopp till bankens internationella dotterbolag bidrar också till att se till att utländska dotterbolag inte utgör något hot mot bankens kapital- eller likviditetsposition.

7.6.2.4 *Slutsats om lönsamhet*

(338) Av det referensscenario som beskrevs i avsnitt 2.4 framgår att banken i slutet av omstruktureringsperioden kommer att ha en avkastning som gör det möjligt för den att täcka alla sina kostnader och tillhandahålla en lämplig avkastning på eget kapital med hänsyn till sin riskprofil. Samtidigt förväntas bankens kapitalposition ligga kvar på en godtagbar nivå.

(339) Avslutningsvis uppmärksammar kommissionen det negativa scenario som beskrivs i den omstruktureringsplan för banken som de grekiska myndigheterna har överlämnat. Det negativa scenariot grundas på en uppsättning antaganden som myndigheterna och den grekiska finansiella stabilitetsfonden har enats om. Scenariot tar hänsyn till en längre och djupare recession, samt ett ännu större prisfall på fastigheter. I omstruktureringsplanen visas att banken kan klara en rimlig stressnivå eftersom banken, i det negativa scenariot, fortsätter att vara lönsam och välkapitaliserad i slutet av omstruktureringsperioden.

(340) Det ytterligare kapital som anskaffades 2014, nämligen 1 750 miljoner euro, är tillräckligt för att klara referensscenariot i 2013 års stresstest under omstruktureringsperioden och för att återköpa preferensaktierna, vilket banken gjorde i maj 2014 ([109]). […] Kommissionen påminner om att den grekiska centralbanken i sin bedömning av kapitalbehoven i referensscenariot införde flera justeringar som resulterade i att det förväntade kapitalbehovet ökade jämfört med de uppskattade kapitalbehov som banken angav i sitt eget referensscenario. Kommissionen anser därför att det kapitalbehov i referensscenariot som den grekiska centralbanken bedömer finnas förutsätter en viss grad av stress. För att komma fram till slutsatsen att banken är lönsam kräver kommissionen inte att banken har tillräckligt med förskottskapital för att täcka kapitalbehovet i det stresscenario som den grekiska centralbanken har räknat med, eftersom den uppskattningen motsvarar en hög stressnivå och eftersom kapitalanskaffningen i mars 2014 visar att banken på nytt har åtkomst till kapitalmarknaderna.

(341) Dessutom är det positivt att banken inte kommer att göra ytterligare investeringar i värdepapper med låg kreditriskvärdering vilket kommer att göra det lättare för banken att bevara sin kapital- och likviditetsposition.

(342) Slutsatsen blir därför att kombinationen av den redan genomförda omstruktureringen och den ytterligare omstrukturering som föreslagits räcker för att återställa bankens långsiktiga lönsamhet.

7.6.3 **Eget bidrag och bördefördelning**

(343) Enligt avsnitt 3 i omstruktureringsmeddelandet måste banker och deras kapitalägare i så stor utsträckning som möjligt bidra till omstruktureringen för att kunna säkerställa att stödet begränsas till minsta möjliga. Bankerna bör därmed använda sina egna medel för att finansiera omstruktureringen, genom att exempelvis avyttra tillgångar, medan kapitalägarna om möjligt bör absorbera finansinstitutets förluster.

7.6.3.1 *Bankens eget bidrag: avveckling och kostnadsbesparingar*

(344) Banken har redan avvecklat små utländska affärsverksamheter (i Amerikas förenta stater) och skuldsanerat en del av sin portfölj för att både öka sin kapitaltäckning och stärka sin likviditetsposition. I omstruktureringsplanen förutses en skuldsanering av bankens utländska verksamheter, vilket beskrivs närmare i skälen 125–129. Med tanke på den skuldsanering och avveckling som redan genomförts, och efter genomförandet av åtagandena kopplade till skuldsaneringen och avvecklingen av utländska affärsverksamheter, kommer banken att kraftigt ha minskat sin geografiska närvaro i […]. Minskningen av bankens internationella tillgångar kommer också kraftigt att minska den eventuella risken för framtida behov av stöd. Stödet kan därigenom begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

(345) För att begränsa sitt kapitalbehov kommer banken inte att använda kapital för att stödja eller expandera sina utländska dotterbolag, vilket beskrivs närmare i skäl 138. Dessutom utgör Greklands åtaganden en garant för att banken inte gör några kostsamma förvärv.

(346) Som påpekades i avsnitt 2.4.2 har banken även påbörjat ett omfattande kostnadsbesparingsprogram. Bankens kostnader kommer att minska ytterligare fram till 2017. Personalstyrkan håller på att minskas och lönerna sänks. Grekland har även åtagit sig att begränsa ersättningarna till bankens chefer, […].

([109]) Se skäl 52.

7.6.3.2 *Bördefördelning mellan historiska aktieägare och nytt kapital som anskaffats på marknaden*

(347) Aktieinnehavet för bankens tidigare aktieägare späddes ut genom nyemissionen 2009 ([110]) och på nytt genom den grekiska finansiella stabilitetsfondens rekapitaliseringsåtgärd (åtgärd B4) och anskaffandet av privat kapital 2013 respektive i mars 2014. Bankens aktieägares innehav, som vid den aktuella tidpunkten inbegrep de investerare som sköt till pengar 2009, minskade från 100 % före rekapitaliseringen våren 2013 till endast 2,3 % efter den rekapitaliseringen. Dessutom har banken inte betalat någon kontant aktieutdelning sedan 2008. Utöver att de tidigare aktieägarna på detta sätt har påtagit sig sin del av bördan har banken anskaffat ett stort privat kapitalbelopp sedan krisen inleddes 2008. Detta uppgick till 807 miljoner euro 2009, 1 444 miljoner euro 2013 och 1 750 miljoner euro 2014.

7.6.3.3 *Bördefördelning: innehavare av efterställda lån*

(348) Innehavare av hybridkapital och innehavare av efterställda lån har bidragit till bankens omstruktureringskostnader. Banken har upprepade gånger vidtagit skuldförvaltningsåtgärder för att generera kapital, vilket beskrivs närmare i skäl 134.

(349) För de instrument som fortfarande är utestående gäller det kupongförbud som anges i skäl 143. Därför anser kommissionen att bankens innehavare av hybridkapital och innehavare av efterställda lån står för sin del av bördan och att kriterierna i omstruktureringsmeddelandet således uppfylls.

7.6.3.4 *Slutsatser beträffande eget bidrag och bördefördelning*

(350) Jämfört med den totala rekapitalisering som erhållits från staten är det egna bidraget och bördefördelningen, särskilt i form av försäljning av tillgångar och minskad kreditstock, mycket lägre än vad kommissionen normalt skulle betrakta som tillräckligt. Nedskalningen berör bara den utländska verksamheten, som bara står för en begränsad del av bankens verksamhet, ([111]) och omstruktureringen innefattar inga planer på minskade utlånings- och inlåningsstockar i Grekland. Till följd av förvärv har dessa tvärtom ökat dramatisk de senaste åren. Kommissionen tar emellertid hänsyn till de aspekter som diskuterades i avsnitt 7.6.1 och särskilt den omständigheten att det erhållna stödet delvis omfattas av det undantag som anges i artikel 14 i 2011 års förlängningsmeddelande, enligt vilket kommissionen kan godta ett lägre eget bidrag och en mindre omfattande bördefördelning. Kommissionen ser också positivt på att banken anskaffade 1 444 miljoner euro på marknaden i maj 2013 och 1 750 miljoner euro i mars 2014, […]. Det kapital som anskaffades i mars 2014 anskaffades dessutom till ett pris per aktie som motsvarade det pris per aktie som den grekiska finansiella stabilitetsfonden tecknade sig för inom ramen för rekapitaliseringen våren 2013 (åtgärd B4). Det höga emissionspriset begränsade därför den grekiska finansiella stabilitetsfondens utspädning. Banken återbetalade dessutom preferensaktierna (åtgärd A). Mot bakgrund av alla ovanstående kan omstruktureringsplanen anses tillhandahålla ett tillräckligt stort eget bidrag och tillräcklig bördefördelning för att stödet ska begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

7.6.4 **Åtgärder som syftar till att begränsa snedvridningarna av konkurrensen**

(351) Enligt omstruktureringsmeddelandet måste omstruktureringsplanen innehålla åtgärder för att begränsa snedvridningen av konkurrensen och säkra en konkurrenskraftig banksektor. Åtgärderna måste dessutom hindra överdrivet risktagande och se till att det statliga stödet inte används för att finansiera konkurrenshämmande beteenden.

(352) Enligt punkt 31 i omstruktureringsmeddelandet måste kommissionen, då den bedömer storleken på stödet och dess snedvridande effekter på konkurrensen, ta hänsyn till både det absoluta och det relativa stödbeloppet samt till omfattningen av bördefördelningen och finansinstitutets marknadsposition efter omstruktureringen. Kommissionen påminner därför om att banken har erhållit ett kapitalstöd från staten motsvarande 23,7 % av värdet på bankens riskvägda tillgångar ([112]). Dessutom erhöll banken år 2010 likviditetsgarantier på 9,9 miljarder euro och statsobligationslån på 1,3 miljarder euro, vilket tillsammans motsvarar nästan 25 % av bankens balansräkning. Dessutom har banken erhållit statligt garanterat akut likviditetsstöd. På grund av det stora stödbeloppet är det därför nödvändigt att vidta åtgärder för att begränsa potentiella snedvridningar av konkurrensen. Dessutom har banken en stor marknadsandel i Grekland. Förvärvet av ATE:s överlåtna verksamhet, Geniki, MBG och den cypriotiska överlåtna verksamheten ökade bankens marknadsandel. Efter dessa förvärv uppgick bankens andel av den grekiska inlåningsmarknaden till 29 % i slutet av 2013, medan bankens andel av marknaden för hypotekslån, konsumentlån och företagslån låg på 25 %, 22 % respektive 35 % (som jämförelse låg motsvarande siffror för 2011 på 10 %, 8 %, 8 % respektive 14 %) ([113]).

([110]) Se skäl 132.
([111]) Av de skäl som anges i avsnitt 7.1.3.5 måste storleken på det föreslagna egna bidraget jämföras med bankens storlek före förvärven av ATE:s överlåtna verksamhet, Geniki, BCP och den cypriotiska överlåtna verksamheten.
([112]) Om hänsyn endast tas till det stöd faktiskt betalades ut, vilket ger störst fördel och därför snedvrider konkurrensen mest, minskar stödbeloppet till 19,4 % av bankens riskvägda tillgångar.
([113]) Omstruktureringsplan inlämnad den 25 juni 2014, s. 35.

(353) Kommissionen påminner om att bankens svårigheter till stor del berodde på externa orsaker som den grekiska statsskuldskrisen och den långvariga recession som påverkat den grekiska ekonomin negativt sedan 2008, vilket redan påpekades i skäl 74 i beslutet att inleda förfarandet i ärendet Piraeus. Behovet av att hindra ett överdrivet risktagande minskar därför. Som påpekas i avsnitt 7.6.1 i det här beslutet är stödåtgärdernas snedvridande effekt därför mindre och således även behovet av åtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen. Av ovanstående skäl kan kommissionen i detta undantagsfall, trots ett högt stödbelopp och de stora marknadsandelarna, godta att omstruktureringsplanen inte innehåller några planerade åtgärder för att minska balansräkningen och utlåningen i Grekland. Det skulle dock vara problematiskt om den av de fyra stora bankerna som erhållit mest stöd och den bank som har växt mest genom förvärv de senaste åren skulle fortsätta att växa snabbare än marknaden under omstruktureringsperioden, och eventuellt tränga ut de banker som erhållit mindre stöd. Kommissionen välkomnar därför åtagandet att banken inte kommer att växa snabbare än marknaden.

(354) Kommissionen noterar emellertid att statens rekapitaliseringar gjorde det möjligt för banken att fortsätta sin bankverksamhet på utländska marknader.

(355) Kommissionen noterar att utöver den skuldsanering och omstrukturering som redan genomförts kommer banken att genomföra ytterligare omstrukturering och skuldsanering av sina utländska tillgångar fram till den 30 juni 2018 ([114]). Dessutom har banken åtagit sig att inte använda stöd för att finansiera tillväxt inom den utländska verksamheten. Stödet kommer därför inte att användas för att snedvrida konkurrensen på dessa utländska marknader.

(356) Grekland har även åtagit sig att se till att banken inte gör kostsamma förvärv, för att därigenom säkerställa att banken inte använder statligt stöd för att förvärva nya affärsverksamheter. Det förbudet bidrar till att säkerställa att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att återställa lönsamheten i den grekiska banksektorn, och inte för att exempelvis växa på utländska marknader.

(357) Åtagandet att minska den grekiska inlåningsräntan från ohållbart höga nivåer säkerställer också att stödet inte kommer att användas för att finansiera ohållbara inlåningsstrategier som snedvrider konkurrensen på den grekiska marknaden. På samma sätt kommer åtagandet om att banken ska tillämpa strikta riktlinjer för prissättningen av nya lån, grundat på en kreditriskbedömning, att hindra banken från att snedvrida konkurrensen på den grekiska marknaden genom olämpliga prissättningsstrategier vid prissättningen av konsumentlån.

(358) Med beaktande av den särskilda situation som beskrivs i avsnitt 7.6.1 och de åtgärder som tillhandahålls i omstruktureringsplanen, anser kommissionen att det finns tillräckliga skyddsåtgärder för att begränsa snedvridningar av konkurrensen.

7.6.5 **Övervakning**

(359) Enligt avsnitt 5 i omstruktureringsmeddelandet ska det regelbundet lämnas rapporter till kommissionen så att kommissionen kan kontrollera att omstruktureringsplanen genomförs i vederbörlig ordning. Enligt Greklands åtaganden ([115]) ska Grekland se till att den övervakningsförvaltare som banken har utsett med kommissionens godkännande ända fram till omstruktureringsperiodens slut, dvs. den 31 december 2018, övervakar att Grekland genomför sina åtaganden beträffande omstruktureringen av den grekiska och utländska verksamheten och åtagandena om företagsstyrning och kommersiella transaktioner. Kommissionen anser därmed att det säkerställs att övervakningen av omstruktureringsplanens genomförande sker på vederbörligt sätt.

7.6.6 **Slutsats om huruvida åtgärderna A, B1, B2, B3, och B4 är förenliga med omstruktureringsmeddelandet**

(360) Kommissionen konstaterar att omstruktureringsplanen, tillsammans med åtagandena i bilaga D till det här beslutet, säkerställer återställandet av bankens långsiktiga lönsamhet, att planen är tillräcklig i fråga om bördefördelning och eget bidrag, att den uppväger de konkurrenssnedvridande effekter som stödåtgärderna i detta beslut har samt att den är proportionell. Den omstruktureringsplan och de åtaganden som har överlämnats till kommissionen uppfyller kriterierna i omstruktureringsmeddelandet.

8. **SLUTSATS**

(361) Kommissionen beklagar att Grekland olagligen har genomfört stödåtgärderna B2, B3 och B4 i strid med artikel 108.3 i fördraget, eftersom åtgärderna genomfördes innan de formellt anmäldes. Dessa åtgärder kan, i likhet med de övriga åtgärder som har analyserats i detta beslut, emellertid anses förenliga med den inre marknaden.

([114]) Se bilagan, kapitel II.
([115]) Se skäl 129.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Följande åtgärder som Grekland har genomfört utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

a) Det akuta likviditetsstöd till Piraeus Bank SA som beviljades av den grekiska centralbanken och garanterades av Grekland (åtgärd L2).

b) Den andra tillfälliga rekapitalisering på 1 553 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA i december 2012 (åtgärd B2).

c) Den utfästelse om åtagande på 1 082 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden lämnade till Piraeus Bank SA den 20 december 2012 (åtgärd B3).

d) Den rekapitalisering på 5 891 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA våren 2013 (åtgärd B4).

e) Den rekapitalisering på 524 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA våren 2013 (åtgärd C).

2. Mot bakgrund av den omstruktureringsplan för Piraeus Bank Group, som Piraeus Bank SA och alla dess dotterbolag och filialer ingår i, som överlämnades den 25 juni 2014 och Greklands åtaganden samma dag är följande statliga stöd förenligt med den inre marknaden:

a) Det kapitaltillskott på 750 miljoner euro som Grekland beviljade Piraeus Bank SA i maj 2009 och december 2011 inom ramen för rekapitaliseringsprogrammet (åtgärd A).

b) Det akuta likviditetsstöd till Piraeus Bank SA som den grekiska centralbanken tillhandahållit och Grekland garanterat sedan juli 2011, som uppgick till 30,4 miljarder euro den 31 december 2012 (åtgärd L2).

c) Den första tillfälliga rekapitalisering på 4,7 miljarder euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA i maj 2012 (åtgärd B1).

d) Den andra tillfälliga rekapitalisering på 1 553 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA i december 2012 (åtgärd B2).

e) Den åtagande på 1 082 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden gjorde till Piraeus Bank SA den 20 december 2012 (åtgärd B3).

f) Den rekapitalisering på 5 891 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA våren 2013 (åtgärd B4).

g) Den rekapitalisering på 524 miljoner euro som den grekiska finansiella stabilitetsfonden beviljade Piraeus Bank SA våren 2013 (åtgärd C).

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Bryssel den 23 juli 2014.

På kommissionens vägnar

Joaquín ALMUNIA

Vice ordförande

BILAGA

PIRAEUS BANK – REPUBLIKEN GREKLANDS ÅTAGANDEN

Republiken Grekland ska se till att **banken** genomför den omstruktureringsplan som överlämnades den 25 juni 2014. Omstruktureringsplanen grundas på de makroekonomiska antaganden som Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) gjort, vilka anges i tillägget, samt på antaganden till följd av lagstiftning.

Republiken Grekland gör härmed följande åtaganden (nedan kallade ***åtagandena***) som utgör en del av omstruktureringsplanen. Åtagandena inbegriper åtaganden beträffande genomförandet av omstruktureringsplanen (nedan kallade ***omstruktureringsåtagandena***) och **åtaganden om företagsstyrning och kommersiella transaktioner.**

Åtagandena börjar gälla samma dag som kommissionens beslut om godkännande av omstruktureringsplanen (nedan kallat *beslutet*).

Omstruktureringsperioden ska avslutas den 31 december 2018. Om inte annat anges i ett enskilt åtagande gäller åtagandena under hela omstruktureringsperioden.

Denna text ska tolkas i ljuset av beslutet och de allmänna unionsrättsliga ramarna, och med beaktande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 ([1]).

KAPITEL I. DEFINITIONER

I åtagandena avses med

1. **bank:** Piraeus Bank SA och alla dess dotterbolag; detta inbegriper således hela Piraeus Bank-koncernen med alla dess dotterbolag och filialer i och utanför Grekland, både de som ägnar sig åt bankverksamhet och de som ägnar sig åt annan verksamhet,

2. **kapitalhöjande bud inom banksektorn:** ett bud som resulterar i att banken ökar sin lagstadgade kapitaltäckningskvot, med beaktande av alla relevanta aspekter, särskilt den vinst/förlust som redovisats för transaktionen och minskningen av riskvägda tillgångar till följd av försäljningen (vid behov korrigerat med ökningen av riskvägda tillgångar till följd av kvarvarande finansiella kopplingar),

3. **kapitalhöjande bud inom försäkringssektorn:** ett bud som resulterar i att banken ökar sin lagstadgade kapitaltäckningskvot. Varje bud som är högre än det bokförda värdet på bankens försäkringsverksamhet antas automatiskt vara kapitalhöjande,

4. **transaktionsdag:** dagen för överlåtelsen av äganderätten från avyttringsverksamheten till köparen,

5. **avyttringsverksamhet:** alla verksamheter och tillgångar som banken har åtagit sig att sälja, avyttra eller avveckla,

6. **giltighetsdag:** dagen för antagandet av detta beslut,

7. **slutet på omstruktureringsperioden:** den 31 december 2018,

8. **utländska eller icke-grekiska tillgångar:** tillgångar hänförliga till kundaktiviteter utanför Grekland, oberoende av i vilket land tillgångarna bokförs; tillgångar som bokförs i Luxemburg men som hänför sig till kundaktiviteter utanför Grekland omfattas exempelvis inte av denna definition; tillgångar som bokförs i Luxemburg eller Grekland men som hänför sig till kundaktiviteter i andra sydösteuropeiska länder betraktas däremot som utländska tillgångar och omfattas av denna definition,

9. **utländsk verksamhet:** den utländska bankverksamhet och annan verksamhet som bedrivs av bankens dotterbolag och filialer,

10. **utländska dotterbolag:** alla bankens dotterbolag utanför Grekland som bedriver bankverksamhet eller annan verksamhet,

11. **grekisk bankverksamhet:** bankens grekiska bankverksamhet oberoende av var tillgångarna bokförs,

12. **annan grekisk verksamhet än bankverksamhet:** bankens grekiska verksamhet som inte är bankverksamhet oberoende av var tillgångarna bokförs,

([1]) Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i Europeiska unionens funktionssätt (EGT L 83, 27.3.1999, s. 1).

13. **grekiska dotterbolag:** alla bankens grekiska dotterbolag som bedriver bankverksamhet eller annan verksamhet,

14. **övervakningsförvaltare:** en eller flera fysiska eller juridiska personer som har en självständig ställning gentemot banken, har godkänts av kommissionen och utsetts av banken; övervakningsförvaltaren har till uppgift att övervaka att banken uppfyller åtagandena,

15. **köpare:** en eller flera fysiska eller juridiska personer som för avsikt att förvärva hela eller delar av avyttringsverksamheten.

16. **försäljning:** försäljning av 100 % av bankens aktieinnehav, om inte annat föreskrivs i det enskilda åtagandet.

Om inte annat föreskrivs ska i dessa åtaganden med ovanstående termer i singular även avses samma termer i plural (och vice versa).

KAPITEL II. OMSTRUKTURERINGSÅTAGANDEN

1. **Antalet filialer i Grekland:** Antalet filialer i Grekland ska uppgå till högst […] den 31 december 2017. Vid avyttring av Geniki ska denna siffra ändras till […].

2. **Antalet anställda i Grekland:** Antalet heltidsekvivalenter i Grekland (bankverksamhet och annan verksamhet i Grekland) ska uppgå till högst […] den 31 december 2017. Vid avyttring av Geniki ska denna siffra ändras till […].

3. **Totalkostnader i Grekland** Totalkostnaderna ([1]) i Grekland (bankverksamhet och annan verksamhet i Grekland) ska uppgå till högst 1 200 miljoner euro 2017. Vid avyttring av Geniki ska denna siffra ändras till […] miljoner euro.

4. **Inlåningskostnad i Grekland:** För att återställa sin lönsamhet före avsättningar på den grekiska marknaden ska banken minska sina finansieringskostnader genom att minska inlåningskostnaderna i Grekland (inklusive sparkonton, avistainlåning, tidsbundna insättningar andra liknande produkter som kunder erbjuds och vars kostnader bärs av banken).

5. **Kvot mellan nettoutlåning och inlåning i Grekland:** För den grekiska bankverksamheten ska kvoten mellan nettoutlåning och total inlåning uppgå till högst […] den 31 december 2017. […]

6. **Bruttoutlåningens tillväxttakt i den grekiska bankverksamheten**: Bruttoutlåningens tillväxttakt ska inte vara högre än den marknadstillväxttakt som den grekiska centralbanken rapporterar, om inte tillväxttakten på marknaden är lägre än de kommissionsprognoser (se tillägg I) som ligger till grund för omstruktureringsplanen. I så fall kan taket för tillväxttakten revideras, med beaktande av makroekonomiska förhållanden och konkurrensen inom den grekiska banksektorn. En gång om året ska det kontrolleras att detta åtagande följs.

7. **Stöd till utländska dotterbolag:** Från giltighetsdagen och fram till den 30 juni 2018 får banken inte tillhandahålla ett högre belopp i ytterligare likviditet eller efterställt kapital till något utländskt dotterbolag till ett belopp än det lägre av följande två värden: i) […] % av det dotterbolagets riskvägda tillgångar den 31 december 2012, eller ii) […] miljoner euro sammanlagt för alla utländska dotterbolag (kumulativt för perioden 30 juni 2013–30 juni 2018). Om banken har för avsikt att skjuta till kapital eller efterställda skulder till det utländska dotterbolaget till ett belopp som överstiger detta tak måste den begära att de grekiska myndigheterna ansöker om ett kommissionsbeslut om ändring av omstruktureringsplanen […].

8. **Skuldsanering genom avyttring av tillgångar utanför Grekland fram till den 30 juni 2018:** De grekiska myndigheterna ska åta sig att se till att banken uppfyller minst ett av följande två villkor den 30 juni 2018:

   a) Den totala storleken på portföljen med utländska tillgångar ska ha minskat till högst […] miljarder euro. Om banken ägnar sig åt […], ska det tak på […] miljarder euro höjas till […] miljarder euro.

   b) Banken ska ha avyttrat […]

   (8.1) […]

   (8.2) […]

9. **Försäljning av […]: […]**

10. **Försäljning av värdepapper**: Portföljen med noterade värdepapper, enligt nedanstående definition, ska ha avyttrats senast […] medan portföljen med onoterade värdepapper ska ha avyttrats senast […]. Portföljerna ska omfatta alla aktieinvesteringar på mer än […] miljoner euro, samt investeringar i efterställda obligationer och hybridobligationer. Detta åtagande ska inte tillämpas på ägarintressen i utländska dotterbolag eller på investeringar i följande enheter:

    […].

([1]) Inklusive bidrag från TEKE.

11. För varje försäljning som genomförs för att följa de försäljnings- eller avyttringsåtaganden som anges i detta dokument åtar sig Republiken Grekland att se till att

    a) köparen är oberoende av och inte har några kopplingar till banken,

    b) köparens förvärv av avyttringsverksamheten inte direkt eller indirekt finansieras av banken ([1]),

    c) Banken ska under en period av fem år efter transaktionsdagen inte förvärva direkt eller indirekt inflytande över hela eller delar av avyttringsverksamheten utan förhandsgodkännande från kommissionen.

12. **Investeringsinriktning.** Fram till den 30 juni 2017 ska banken inte köpa värdepapper med låg kreditvärdighet.

    Detta åtagande ska inte tillämpas på följande värdepapper (de undantagna värdepappren): […]

13. **Lönetak:** Fram till den […] ska banken inte betala ut en total årlig ersättning (lön, pensionsavgift, bonus) på mer än […] till någon anställd eller chef. I händelse av ett kapitaltillskott från den grekiska finansiella stabilitetsfonden ska en ny beräkning av ersättningstaket göras i enlighet med EU:s bankmeddelande av den 1 augusti 2013.

KAPITEL III. ÅTAGANDEN OM FÖRETAGSSTYRNING OCH KOMMERSIELLA TRANSAKTIONER – FÖRLÄNGNINGAR OCH ÄNDRINGAR

1. Banken ska fortsätta att genomföra de åtaganden om företagsstyrning och kommersiella transaktioner som Republiken Grekland överlämnade den 20 november 2012, tillsammans med senare ändringar i avsnitt III Kapitel III i åtagandena, fram till den 30 juni 2018.

2. Om ett enskilt åtagande inte gäller på bankens nivå ska banken inte använda de dotterbolag eller filialer som inte omfattas av just det åtagandet för att kringgå åtagandet.

Avsnitt A. Inrättande av en effektiv och lämplig intern organisation

3. Banken, med undantag av dess utländska dotterbolag, ska alltid följa alla bestämmelser i lag 3016/2002 om företagsstyrning och lag 2190/1920 om Sociétés Anonymes, och särskilt bestämmelserna i samband med företagsorgan som bolagsstämma och styrelse, för att säkerställa en tydlig ansvarsfördelning och transparens. Bolagsstämmans befogenheter ska begränsas till en bolagsstämmas uppgifter enligt bolagslagen, särskilt i fråga om informationsrättigheter. Mer omfattande befogenheter som ger otillbörligt inflytande över företagsledningen ska upphävas. Ansvaret för den dagliga driften ska tydligt ligga hos bankens verkställande direktörer.

4. Banken, med undantag av dess utländska dotterbolag, ska alltid följa den grekiska finansiella stabilitetsfondens ramverk för förbindelser.

5. Banken ska följa bestämmelserna i centralbankens förordning 2577/9.3.2006, i dess aktuella lydelse, för att ensam eller som koncern upprätthålla en effektiv organisationsstruktur och ett lämpligt internt kontrollsystem som innefattar de tre pelarna internrevision, riskförvaltning och efterlevnadsfunktioner samt bästa internationella metoder i fråga om företagsstyrning.

6. Banken ska ha en effektiv organisationsstruktur som säkerställer att avdelningarna för internrevision och riskförvaltning är helt självständiga i förhållande till kommersiella nät och rapporterar direkt till styrelsen. En revisionskommitté och en riskkommitté – som ska inrättas inom styrelsen – ska bedöma alla frågor som dessa avdelningar tar upp. Avdelningarnas roller, ansvar och resurser ska anges i en lämplig stadga för internrevision respektive en stadga för riskförvaltning. Stadgorna ska följa internationella standarder och säkerställa att avdelningarna är helt oberoende. En kreditpolicy ska ge vägledning och instruktioner i samband med beviljandet av lån, inklusive prissättning och omstrukturering av lån.

7. Banken ska till de behöriga myndigheterna offentliggöra en förteckning över alla aktieägare som innehar minst 1 % stamaktier.

([1]) Detta gäller inte försäljning av fastigheter, där banken får tillhandahålla finansiering till köparen om den nya utlåningen sker i enlighet med försiktig lånepraxis. För att kontrollera att åtagandet om skuldsanering genom avyttring av tillgångar utanför Grekland följs ska hänsyn tas till all ny utlåning som omfattas av definitionen av tillgångar utanför Grekland.

Avsnitt B. Affärsmetoder och riskövervakning

Allmänna principer

8. I kreditpolicyn ska det fastställas att alla kunder ska behandlas rättvist genom andra icke-diskriminerande förfaranden än dem som har att göra med kreditrisk och betalningsförmåga. I kreditpolicyn fastställs över vilka gränser beviljandet av lån måste godkännas högre upp i ledningshierarkin. Liknande trösklar ska fastställas för omstrukturering av lån och hanteringen av fordringar och rättstvister. Kreditpolicyn ska centralisera beslutsfattandet på nationell nivå till vissa platser och tillhandahålla tydliga skyddsåtgärder för att säkerställa att instruktionerna genomförs på ett konsekvent sätt inom hela den grekiska bankverksamheten.

9. Banken ska i all grekisk bankverksamhet införliva kreditpolicyreglerna i sin utgivning av lån, sitt arbetsflöde vid refinansiering av lån samt i sina utbetalningssystem.

Särskilda bestämmelser

10. Om inte annat anges ska de särskilda bestämmelser som anges i punkterna 8–18 i avsnitt III i åtagandena gälla för all grekisk bankverksamhet.

11. Enligt kreditpolicyn ska prissättningen av lån och hypotekslån följa strikta riktlinjer. Dessa riktlinjer ska inbegripa skyldigheten att strikt iaktta kreditpolicyns standardtabeller för ränteintervall beroende på lånets löptid, kreditriskbedömningen av kund, förväntad återvinning av ställd säkerhet (inklusive tidpunkt för en potentiell likvidation), det övergripande förhållandet med banken (t.ex. inlåningens nivå och stabilitet, avgiftsstrukturer och annan korsförsäljning verksamhet) och bankens finansieringskostnad. Särskilda klasser av lånefordringar genereras (t.ex. företagslån, hypotekslån, lån med/utan säkerhet etc.) och prissättningen av dessa anges med hjälp av en särskild kreditpolicytabell som regelbundet ska uppdateras av kreditkommittén. Varje undantag måste vederbörligen godkännas av kreditkommittén, eller på en lägre behörighetsnivå när kreditpolicyn tillåter detta. Skräddarsydda transaktioner som syndikerade lån eller projektfinansiering ska iaktta samma principer, samtidigt som hänsyn ska tas till att de kanske inte passar in i standardiserade kreditpolicytabeller. Överträdelser av prissättningspolicyn ska rapporteras till övervakningsförvaltaren.

12. Avdelningen för riskförvaltning ska ansvara för bedömningen av kreditrisk och värderingen av säkerheter. Vid bedömningen av kvaliteten på lånen ska avdelningen för riskförvaltning agera självständigt och avge ett skriftligt yttrande, för att garantera att de kriterier som används vid bedömningen tillämpas likadant över tid och gentemot alla kunder samt tar hänsyn till bankens kreditpolicy.

13. När det gäller lån till fysiska och till juridiska personer ska banken, vad gäller all grekisk bankverksamhet, och på grundval av bästa internationella metoder, tillämpa strikta individuella och sammanlagda gränser för det högsta belopp som kan beviljas en enda kreditrisk (om detta över huvud taget är tillåtet enligt grekisk rätt och EU-rätten). Dessa gränser ska ta hänsyn till när lånet löper ut och kvaliteten på eventuell säkerhet som har tillhandahållits och ska fastställas i förhållande till nyckelriktmärken, inklusive i förhållande till kapital.

14. Beviljandet av lån ([1]) för att låntagare ska kunna köpa aktier eller hybridinstrument i banken eller andra banker ([2]) ska vara förbjudet oavsett vilka dessa låntagare är ([3]). Denna bestämmelse ska tillämpas och övervakas på banknivå.

15. Alla låneansökningar från icke-närstående låntagare på mer än [[…] % av bankens riskvägda tillgångar] eller varje lån där exponeringen för en grupp (definierad som en grupp av närstående låntagare som utgör en enda kreditrisk) är högre än [[…] % av bankens riskvägda tillgångar] ska rapporteras till övervakningsförvaltaren. Om villkoren inte har fastställts på rent affärsmässiga grunder eller om tillräcklig information inte har lämnats till övervakningsförvaltaren får denne skjuta upp beviljandet av kreditlinan eller lånet med […] arbetsdagar. I nödfall får denna period minskas till […] arbetsdagar, förutsatt att tillräcklig information har lämnats till övervakningsförvaltaren. Denna period gör det möjligt för övervakningsförvaltaren att rapportera ärendet till kommissionen och till den grekiska finansiella stabilitetsfonden innan banken fattar ett definitivt beslut.

([1]) När det gäller detta åtagande ska begreppet ”lån” ges en vid tolkning, och avse varje form av finansiering, t.ex. kreditfacilitet, garanti etc.

([2]) Det bör förtydligas att med ”andra banker” avses varje annan bank eller kreditinstitut i världen.

([3]) Det bör förtydligas att alla låntagare, inklusive bankens privata bankkunder, omfattas av detta tagande.

16. Kreditpolicyn ska innehålla tydliga instruktioner om omstruktureringen av lån. Policyn ska tydligt definiera vilka lån som är berättigade, under vilka omständigheter, samt ange vilka villkor som kan föreslås för berättigade kunder. När det gäller all grekisk bankverksamhet ska banken se till att all omstrukturering syftar till att stärka sannolikheten för att banken i framtiden ska få sina lån återbetalda, och därigenom värnar bankens intressen. Under inga omständigheter får omstruktureringspolitiken äventyra bankens framtida lönsamhet. Därför ska bankens avdelning för riskförvaltning ges i uppgift att ta fram och använda lämpliga rapporteringsmekanismer för att avgöra omstruktureringens effektivitet, genomföra ingående analyser av bästa interna och/eller externa praxis, minst en gång i kvartalet rapportera resultaten till kreditkommittén och styrelsens riskkommitté och föreslå tänkbara förbättringar av berörda processer och policyer samt övervaka och rapportera deras genomförande till kreditkommittén och styrelsens riskkommitté.

17. När det gäller alla grekisk bankverksamhet ska banken fastställa en policy för fordringar och tvister som syftar till att maximera återbetalningen och hindra diskriminering eller förmånsbehandling vid handläggningen av tvister. Banken ska se till att alla nödvändiga åtgärder vidtas för att maximera återbetalningen till banken och för att skydda dess finansiella position på lång sikt. Varje överträdelse av denna policy ska rapporteras till övervakningsförvaltaren.

18. Banken ska övervaka kreditrisken med hjälp av en välutvecklad uppsättning larm- och rapporteringsfunktioner, som kommer att göra det möjligt för avdelningen för riskförvaltning att i) identifiera tidiga signaler på kreditförluster och fallissemang, ii) bedöma återbetalningsförmågan för de lån som ingår i låneportföljen (inklusive men inte begränsat till alternativa betalningskällor som medgäldenärer och garanter samt säkerhet som har ställts eller är tillgänglig men inte har ställts), iii) bedöma bankens totala exponering i fråga om en enskild kund eller på portföljbasis, och iv) vid behov föreslå korrigerande åtgärder och förbättringar till styrelsen. Övervakningsförvaltaren ska ges tillgång till denna information.

Bestämmelser för närstående låntagare

19. Alla bestämmelser som gäller närstående låntagare ska gälla på bankens nivå.

20. Inom kreditpolicyn ska ett särskilt avsnitt avsättas åt de bestämmelser som reglerar förhållandet till närstående låntagare. Närstående låntagare inbegriper anställda, aktieägare, direktörer, chefer och deras makar, barn och syskon och alla juridiska enheter som direkt eller indirekt kontrolleras av nyckelanställda (dvs. anställda som deltar i den beslutsprocess som ligger bakom kreditpolicyn), aktieägare, direktörer, chefer eller deras makar, barn och syskon. I förlängningen ska varje offentlig institution eller statligt kontrollerad organisation, varje offentligt bolag eller regeringsorgan betraktas som en närstående låntagare. Politiska partier ska också behandlas som närstående låntagare inom ramen för kreditpolicyn. Särskilt fokus ska ligga på beslut om omstrukturering och nedskrivningar av lån till nuvarande eller tidigare personal, chefer, aktieägare, chefer och deras släktingar samt vilka policyer som tillämpas för att fastställa lämplighet, värdering, registrering av panträtter och obestånd i samband med säkerhet för lån. Definitionen av närstående låntagare har specificerats närmare i ett separat dokument.

21. Avdelningen för riskförvaltning ska ansvara för kartläggningen av alla närstående grupper av låntagare som utgör en enda kreditrisk för att verkligen kunna övervaka kreditriskkoncentrationen.

22. När det gäller lån till fysiska och juridiska personer ska banken, på grundval av bästa internationella praxis, tillämpa strikta individuella och sammanlagda gränser för det högsta belopp som kan beviljas en enda kreditrisk som har samband med närstående låntagare (om detta över huvud taget är tillåtet enligt grekisk rätt och EU-rätten).

23. Banken ska separat övervaka sin exponering mot närstående låntagare inklusive enheter inom den offentliga sektorn och politiska partier. Nyproduktionen av lån ([1]) till närstående långtagare (årlig procentandel Y-1-stocken ([2])) får inte vara högre än nyproduktionen i den totala låneportföljen i Grekland (årlig procentandel Y-1-aktie). Det åtagandet ska uppfyllas separat för varje typ av närstående låntagare (anställda, aktieägare, chefer, offentliga enheter, politiskt parti). Kreditbedömningen av närstående låntagare, liksom villkoren för prissättningen och omstrukturering som kan tänkas erbjudas dem, får inte vara mer förmånlig än de villkor som erbjuds liknande låntagare som inte är närstående låntagare, för att se till att den grekiska ekonomin ger alla likvärdiga förutsättningar. Det åtagandet gäller inte

([1]) Det bör förtydligas att nyproduktionen av lån även omfattar omsättning av lån och omstrukturering av befintliga lån.
([2]) Det bör förtydligas att med ”årlig procentandel av Y-1-stock” avses nyproduktion som procentandel av kreditstocken i slutet av föregående år. När det gäller riskvägda tillgångar avses beloppet i slutet av året.

befintliga allmänna program till förmån för anställda, genom vilka de anställda erbjuds lån till förmånliga villkor. Banken ska varje månad rapportera om utvecklingen av denna exponering, nyproduktionsbeloppet och de senaste låneansökningar överstigande [[…] % av bankens riskvägda tillgångar] som ska behandlas i kreditkommittén.

24. De kreditkriterier som tillämpas på anställda/chefer/aktieägare får inte vara mindre stränga än de som tillämpas på andra icke-närstående låntagare. Om den totala kreditexponeringen mot en enskild anställd/chef/aktieägare överstiger ett belopp motsvarande en [[…]] fast lön för lån med säkerhet och ett belopp motsvarande en [[…]] fast lön för lån utan säkerhet, ska exponeringen så snabbt som möjligt rapporteras till övervakningsförvaltaren som får gripa in och skjuta upp beviljandet av lånet i enlighet med det förfarande som beskrivs i punkt 25 i avsnitt III i åtagandena.

25. Alla låneansökningar från närstående låntagare på mer än [[…] % av bankens riskvägda tillgångar] eller varje lån där exponeringen för en grupp (definierad som en grupp av närstående låntagare som utgör en enda kreditrisk) är högre än [[…] % av bankens riskvägda tillgångar] ska rapporteras till övervakningsförvaltaren. Om villkoren inte har fastställts på rent affärsmässiga grunder eller om tillräckliga upplysningar inte har lämnats till övervakningsförvaltaren får denne skjuta upp beviljandet av kreditlinan eller lånet med […] arbetsdagar. I nödfall får den perioden minskas till […] arbetsdagar, förutsatt att tillräcklig information har lämnats till övervakningsförvaltaren. Denna period gör det möjligt för övervakningsförvaltaren att rapportera ärendet till kommissionen och till den grekiska finansiella stabilitetsfonden innan banken fattar ett definitivt beslut.

26. Omstruktureringen av lån till närstående låntagare ska uppfylla samma krav som lån till icke-närstående låntagare. Dessutom ska fastställda ramar och riktlinjer för att hantera svaga tillgångar vid behov bedömas och förbättras. Det kan emellertid förväntas att omstrukturerade lån till närstående låntagare ska rapporteras separat, åtminstone per klass av lånefordran och typ av närstående låntagare.

Avsnitt C: Övriga restriktioner

27. **Förbud mot utdelning, kuponger, återköp, inlösen och återköp**: Om inte kommissionen går med på ett undantag gör Republiken Grekland följande åtaganden:

a) Banken ska inte betala några kuponger på hybridkapitalinstrument (eller några andra instrument där kupongavgift inte är obligatorisk) eller utdelning på instrument som avser egna medel eller efterställda skuldinstrument förutom när detta är obligatoriskt. Banken ska inte utnyttja reserver för att göra detta möjligt. Vid tvivel om huruvida det, inom ramen för detta åtagande, föreligger en lagstadgad skyldighet ska banken lägga fram den föreslagna betalningen av kuponger eller utdelning för kommissionen för godkännande.

b) Banken ska inte återköpa några av sina aktier eller utnyttja en köpoption när det gäller de instrument som avses egna medel och efterställda skuldinstrument.

c) Banken ska inte köpa tillbaka hybridkapitalinstrument.

28. **Förvärvsförbud**: Republiken Grekland åtar sig att se till att banken inte förvärvar någon ägarandel i något företag, oavsett om det rör sig om en överlåtelse av tillgångar eller aktier. Förvärvsförbudet omfattar både företagsformer som är juridiska personer och varje samling tillgångar som utgör en affärsverksamhet ([1]).

i) **Undantag som kräver kommissionens förhandsgodkännande:** Utan att det påverkar ovannämnda förbud får banken, efter att ha inhämtat kommissionens godkännande och i förekommande fall, på den grekiska finansiella stabilitetsfondens förslag förvärva verksamheter och företag om detta i undantagsfall krävs för att återställa den finansiella stabiliteten eller för att säkra effektiv konkurrens.

ii) **Undantag som inte kräver kommissionens förhandsgodkännande:** Banken får förvärva ägarandelar i företag under förutsättning att

a) den köpeskilling banken betalar för förvärvet är mindre än [[…] %] av bankens balansomslutning ([2]) den dag åtagandena börjar gälla ([3]),

([1]) Det bör förtydligas att bankens Private Banking- och riskkapitalverksamhet inte omfattas av detta åtagande. I detta avseende ska banken göra en formell ansökan till kommissionen, som ska inkludera en affärsplan för den enheten.
([2]) Det bör förtydligas att inom ramen för detta åtagande är balansräkning lika med bankens totala tillgångar.
([3]) Det bör förtydligas att om kommissionens godkännande av undantag från förvärvsförbudet inhämtas i enlighet med led i, punkt (28) i kapitel III i åtagandena, ska bankens balansräkning den dag åtagandena börjar gälla även innehålla tillgångarna från de förvärvade enheterna eller de förvärvade tillgångarna på förvärvsdagen.

b) den kumulativa köpeskilling som banken betalar för alla sådana förvärv från den dag åtagandena börjar gälla till det att omstruktureringsperioden avslutas, är mindre än [[…] %] av bankens balansomslutning den dag åtagandena började gälla.

iii) **Aktiviteter som inte omfattas av förvärvsförbudet**: Förvärvsförbudet ska inte omfatta förvärv som äger rum inom ramen för bankens normala hantering av befintliga fordringar mot företag i svårigheter, inklusive konvertering av befintliga skulder till aktieinstrument.

29. **Reklamförbud:** Republiken Grekland åtar sig att se till att banken avstår från reklam som hänvisar till statligt stöd och från att tillämpa en aggressiv affärsstrategi som inte skulle ha tillämpats utan stödet från Republiken Grekland.

KAPITEL IV. ÖVERVAKNINGSFÖRVALTARE

1. Republiken Grekland åtar sig att se till att banken ändrar och förlänger mandatet för den övervakningsförvaltare som har godkänts av kommissionen och utsågs av banken den 16 januari 2013 fram till det att omstruktureringsperioden avslutas. Banken ska dessutom utvidga det mandatets räckvidd så att det omfattar övervakning av i) omstruktureringsplanen, ii) alla åtaganden som anges i denna åtagandekatalog.

2. Fyra veckor efter det att åtagandena har börjat gälla ska Republiken Grekland till kommissionen överlämna de fullständiga villkoren för det ändrade mandatet. Dessa ska innehålla alla bestämmelser som krävs för att övervakningsförvaltaren ska kunna utföra sina uppgifter i enlighet med dessa åtaganden.

3. Kompletterande bestämmelser beträffande övervakningsförvaltaren anges i ett separat dokument.

Christina PAPAKONSTANTINOU

Generalsekreteraren

Tillägg

Makroekonomiska prognoser för grekiska inhemska transaktioner

% årlig tillväxt (om inte annat anges)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Kumulativ tillväxttakt 2013–2017
Real BNP	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Nominell lånetillväxt Grekland	– 6,4	– 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
BNP-deflator	– 0,8	– 1,1	– 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Fastighetspriser	– 11,7	– 10	– 5	0	2	3,5	
Hushållens nominella disponibla inkomst	– 8,8	– 9,5	– 0,3	– 0,4	2,6	3,6	– 4,5
Privata sektorns inlåning	– 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Arbetslöshet (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
ECB:s refinansieringsränta (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
Toppnotering för nödlidande lån			Andra halvåret 2014				
Euribors 3-månadersränta (%)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Åtkomst till kapitalmarknader – repor		JA- Inget tak					
Åtkomst till kapitalmarknad – säkerställda/prioriterade lån, lån utan säkerhet		JA – upp till 500 miljoner euro vardera	JA – upp till 1 miljard euro vardera	JA- Inget tak			